

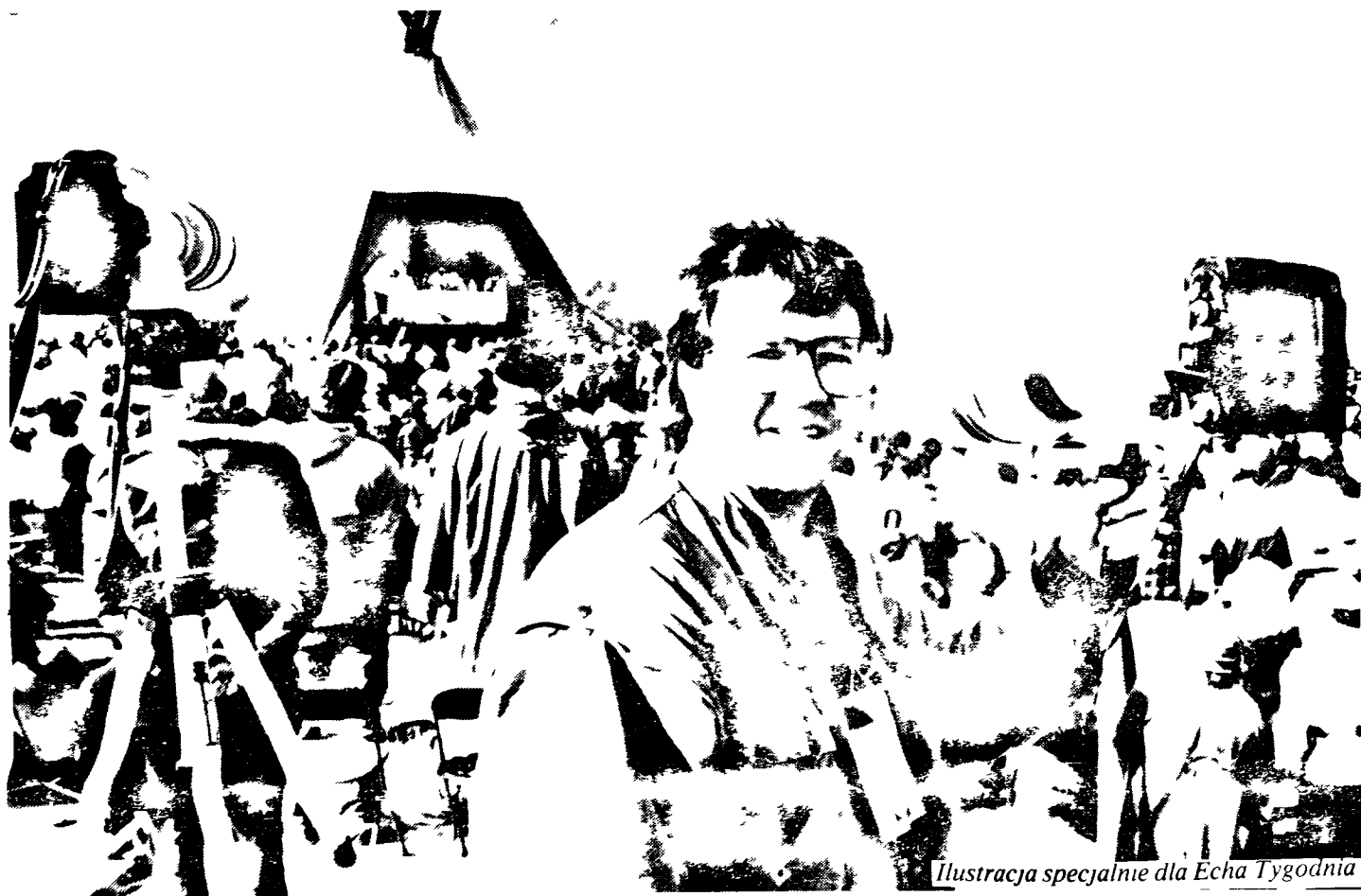
ECHO TYGODNIA

Cena
\$ 1.25Reżimowe związki
budowlanych PRL
grożą strajkiem
Str 6

NIEZALEZNY MAGAZYN DLA KAZDEGO

Nr 259 Toronto 8 - 14 października 1987

NAJNOWSZE WIADOMOŚCI Z POLSKI: WIELKICH ZMIAN ● ZAPOWIEDŹ ● NOWE PODWYŻKI CEN

Ilustracja specjalnie dla Echa Tygodnia

W numerze fotoreportaż Andrzeja STAWICKIEGO z Fort Simpson. Andrzej jest fotografem gazety "Toronto Star", jednym z najlepszych fotografów w światowej czołówce. Do Kanady przyjechał parę lat temu. Obecnie jeździ po świecie przygotowując serię reportaży do albumów "Jeden dzień w życiu". Teczka Andrzeja pełna jest zdjęć niewykorzystanych, którymi chciałby się podzielić z Czytelnikami Echa.

„POLITYKA” O KATYNIU

2 października, piątek. Podajemy za agencją Associated Press. W najnowszym numerze tygodnika "Polityka", który dziś się znalazł w kioskach, wydrukowano wywiad z sowieckim historykiem Jurjem Afanasjewem, który porusza sprawę masowego mordu polskich oficerów w Katyniu, w sposób zbliżający się bardziej niż kiedykolwiek przedtem do powszechnie znanej prawdy historycznej.

Afanasjew, rektor sowieckiego Instytutu Archiwów Politycznych stwierdza, że przy usuwaniu tak zwanych

białych plam w historii stosunków polsko-sowieckich nie powinno się pomijać absolutnie żadnych problemów, nawet sprawy Katynia.

Jego zdaniem, to właśnie sprawa Katynia powinna być rozpatrzona i wyświetlona wspólnie przez historyków polskich i sowieckich.

Afanasjew przyznaje, że w oficjalnej historiografii sowieckiej istniało dotąd wiele kłamstw i zniekształceń. W odpowiedzi na pytanie o usuwanie "białych plam" w historii stosunków polsko-so-

wieckich stwierdził, że historycy zarówno w Polsce jak i w ZSRR mają obowiązek udostępnienia narodom swych krajów pełnej prawdy historycznej i to możliwe w najszybszym czasie.

Korespondent Associated Press przypomina, że dotychczas zarówno władze sowieckie jak i władze PRL utrzymywały obowiązującą wersję, że sprawcami masowego mordu oficerów polskich w Katyniu byli hitlerowcy, a nie stalinowskie NKWD.

2 października, piątek, Warszawa. Wieczorem agencja prasowa Reutera podała, że władze PRL, w obliczu kryzysu zaufania wobec partii, przygotowują zasadnicze zmiany społeczne i polityczne w celu uzyskania masowego poparcia dla słabnących reform gospodarczych w Polsce.

40-stronicowy dokument Biura Politycznego, który agencja Reutera uzyskała - jak twierdzi - z dobrze poinformowanego źródła i który dostępny jest tylko wysokim funkcjonariuszom partyjnym, ostrzega przeciwników zmian znajdujących się wewnątrz partii i wzywa ich by stosowali się do bieżących trendów.

Jednocześnie dokument zawiera niecodzienny apel o powrót do partii i o wsparcie reform, skierowany do tych członków, którzy opuścili PZPR po ogłoszeniu stanu wojennego. "Apelujemy do tych towarzyszy, którzy wystąpili z partii po 13 grudnia 1981 roku sądząc, że stan wojenny wstrzyma reformy i przywróci stare, złe praktyki. Wracajcie, wasze miejsce jest w naszych szeregach".

Biuro Polityczne przygotowało omawiane postulaty na zbliżające się posiedzenie Komitetu Centralnego partii, w wyniku ostrych starc na ostatnich plenach, ujawniających głębokie różnice zdań między zwolennikami i przeciwnikami reform.

Według informacji z zachodnich koł dyplomatycznych w Warszawie, najbliższe plenum ma się zebrać w połowie listopada, po spotkaniu przywódców politycznych Europy Wschodniej w Moskwie. Plenum ma być poświęcone kwestiom ideologicznym.

Według tych samych źródeł, Jaruzelski ma powrócić z Moskwy z wyraźnym mandatem przyzwalającym na przeprowadzenie własnego programu odnowy, który - jak wynika z omawianych propozycji Biura Politycznego - przebiegałby równolegle do gorbaczowskiej "pierestrojki" czyli przebudowy.

Dokument Biura Politycznego stwierdza, że zaufanie do partii jest niskie i proponuje dwutorowy plan pobudzenia zainteresowania społeczeństwa poprzez reformy polityczne i społeczne, przy jednoczesnym zwalczaniu apatii i tłumieniu oporu wewnątrz partii.

Dokument postuluje stworzenie samorządnych, terenowych rad narodowych, z radnymi wybieranymi w bezpośrednich wyborach. Przewodniczącymi tych rad, mianowanymi dotychczas przez premiera, wchodziłoby w skład nowej izby Sejmu. Opinie tej izby, łącznie z prawem weta, byłyby brane pod uwagę we wszystkich decyzjach parlamentarnych, dotyczących działalności, praw i obowiązków terenowych organów samorządnych.

Postuluje też zmiany prawne umożliwiające tworzenie nowych stowarzyszeń i związków. Chociaż nie jest to jasno powiedziane, jako jeden z przykładów takich stowarzyszeń podaje się dyskusyjne kluby polityczne, gdzie różne opinie, poglądy i interesy byłyby publicznie reprezentowane. Celem stworzenia takich klubów byłoby wyzwolenie nowej energii, nowych pomysłów i impulsów.

Dokonczenie str 4

PODWYŻKA

1 października, czwartek. Nowe podwyżki cen - od pierwszego. Pasażerowie kolei państwowych i komunikacji samochodowej od pierwszego października będą płacić za przejazdy o jedną trzecią więcej niż dotychczas.

Wkrótce mają też podrozić opłaty za przedszkola. Ogłoszono, że w przypadku rodziców o najwyższych zarobkach opłaty za przedszkola, według pierwszych przysiężek, miałyby wzrosnąć pięciokrotnie, z 1200 zł do 6000 zł miesięcznie.

Jak podkreślają komentatorzy, wzrost opłat za bilety i projektowana podwyżka opłat za przedszkola, to najnowsze przejawy zjawiska, które z czasem

staje się problemem jeśli nie numer 1 to na pewno numer 2 wszystkich niemal rodzin nie mających powiązań z aparatem władzy ani hojnych krewnych za granicą. Każda podwyżka cen spycha pod kreskę niedostatku kolejną grupę rodzin, które jeszcze niedawno zaliczały się do względnie zamożnych. Rodziny tracące z roku na rok dorobek wielu lat, nieraz życia, nie mogące już zaspokoic najbardziej podstawowych potrzeb, z niepokojem patrzą w przyszłość. Z perspektywy coraz cięszącego portfela oceniają kolejne zapowiedzi reformy gospodarczej i równoważenia rynku, z niedowierzaniem przyjmują doniesienia o nawisie inflacyjnym.

W oczach starych ludzi bez rezerw fi-

nansowych czai się strach przed głodem.

Tymczasem oficjalne dane PRL podają, że na skutek złej jakości towarów i zatrucia środowiska traci się co roku połowę dochodu narodowego. Zas w Rosji, jak właśnie podała moskiewska "Prawda", liczba zgonów na skutek zawału serca jest dwukrotnie wyższa niż na Zachodzie.

Wegetacja społeczeństwa polskiego i niedostatek w Czechosłowacji - przed wojną jednego z kilku krajów świata o najwyższej stopie zyciowej - świadczy, że "realny socjalizm" to po prostu nieudany eksperyment historii i że na dalszą metę trzeba szukać ratunku w jego cichym demontażu.

● **Tybet walczy o niepodległość** W stolicy Tybetu Lhasie doszło do antychińskich demonstracji. Tysiące Tybetańczyków domagało się wolności i niepodległości. Milicja i chińska służba bezpieczeństwa próbowały rozprężyć demonstrantów. Doszło do walk ulicznych. Milicja posłużyła się bronią palną w wyniku czego śmierć poniosło co najmniej 19 osób. ChRL zajęła Tybet w 1950 roku, utrzymując, że jest on częścią Chin od XIII wieku. Przytłaczająca większość tybetańskiego narodu uważa, że Tybet znajduje się pod okupacją chińską.

● **Próbną wybuch bomby nuklearnej na pustyni w Nowadzie** Pod koniec września USA przeprowadziły na pustyni w Nowadzie, dwunastą w tym roku, próbną eksplozję bomby nuklearnej. Oficjalny dokument Departamentu Energii Atomowej stwierdza, że podziemna eksplozja przyniosła oczekiwane rezultaty i żadna dawka promieniowania nie dostała się do atmosfery. Zdaniem źródła dobrze poinformowanych dokonano eksperymentalnego wybuchu głowicy nuklearnej, w którą wyposażone są rakiety balistyczne typu MX.

● **ZSSR zaprzeczył, że sprzedaje bronię Iranowi** Sowieckie ministerstwo spraw zagranicznych stanowczo zaprzeczyło pogłoskom o negocjacjach z Iranem na temat sprzedaży broni. Według ministerstwa informacje te są całkowicie bezpodstawne. Oficjalnie Związek Sowiecki zachowuje w wojnie irańsko-irackiej neutralne stanowisko. Mimo to dostarcza bronię Irakowi. Podejrzenia o sprzedaż broni dla Iranu wzbudziły ostatnie zabiegi Kremla o poprawienie stosunków z Teheranem.

● **Szczaranski o "otwartości" i prawach człowieka w Związku Sowieckim** Anatolij Szczaranski - symbol walki sowieckich dysydentów o prawa człowieka, ogłosił w "Wall Street Journal" artykuł, w którym domaga się, aby Zachód bardziej stanowczo żądał realizacji praw człowieka w Związku Sowieckim. Powraca on do koncepcji "linkage" - czyli łączenia ustępstw wobec Sowietów z rozszerzaniem praw i zakresu wolności w sowieckim totalitaryzmie. "Linkage" leżał u podstaw układu z Helsinek, podpisanego w 1975 r. Łączył rozszerzenie praw człowieka z realizacją zasad bezpieczeństwa i współpracy w

Europie wraz z uznaniem wojennych granic Związek Sowiecki jednak ustawicznie nie przestrzega ducha i litery Układu Helsńskiego. Obecnie zaś wykorzystując zachodnią euforię wobec polityki otwartości, usiłuje w zamian za zwolnienie wybranych więźniów politycznych otrzymać koncesje polityczne i ekonomiczne. Jeśli Zachód wpadnie w tę pułapkę, nie będzie końca tej taktyce, każde zwolnienie uwieczonych będzie łączone z domaganiem się politycznej ceny. Zachód - podkreśla Szczaranski - musi zdjąć sobie sprawę, że sowieckie łamanie umów o prawach człowieka nie stanowi tylko problemu humanitarnego. Poleganie na rządzie sowieckim, że będzie przestrzegać treści układów, niczego nie przynosi. Rząd ten bez skrępowań łamie zobowiązania, pod którymi złożył podpis. Nie porzucił też swojej globalnej, antyzachodniej polityki. Dlatego Zachód nie powinien oddzielać sprawy praw człowieka w Związku Sowieckim i w bloku wschodnim, od transakcji handlowych, sprzedaży wyższej technologii oraz wymiany kulturalnej i naukowej. Jeśli Zachód przyjmie "otwartość", tak jak ją oferuje, Gorbaczow będzie grał w sowiecką ruletkę polityczną.

● **"Prawda" krytykuje terror stalinowski** Organ komunistów sowieckich, dziennik "Prawda" dokonał kolejnego rozrachunku z terrorem okresu stalinowskiego. Tym razem poruszono sprawę rewolucjonisty Pawła Postyszewa, który został rozstrzelany w jednej z czystek dyktatora Stalina. "Prawda" informuje, że Postyszew zginął, ponieważ miał odwagę stanąć w obronie niesłusznie oskarżonych ludzi. Prasa sowiecka coraz częściej poddaje krytyce okres 1924-1953, czyli czasy stalinowskiego terroru. Artykuły te ukazują się w celu zapoznania społeczeństwa z prawdziwą historią ZSSR.

● **Starcia etniczne w Jugosławii** Od dłuższego czasu w Jugosławii dochodzi do starć etnicznych. Szczególnie jest to widoczne w prowincji Kosowo, gdzie wzajemne animozje między Serbami i Albanczykami prowadzą do śmiertelnych incydentów. Nocą, na początku września, 20-letni poborowy albańskiego pochodzenia, oddał na oslep serię strzałów do żołnierzy w koszarach w Paracin, w południowej Serbii. Czterech żołnierzy zginęło, a

pięciu odniosło ciężkie rany. Zaden z nich nie był Albanczykiem. Zwłoki poborowego znaleziono w pobliskim lesie. Oficjalnie podano, że popełnił samobójstwo. W Belgradzie, pogrzeb jednego z zabitych żołnierzy przekształcił się w potężną demonstrację przeciw Albanczykom. W innych miastach Serbii dokonano licznych napadów na albańskie sklepy i punkty usługowe. Dziesiątki osób aresztowano za wandalizm. Kosowo jest zamieszkiwane w 88% przez Albanczyków. Oficjalnie jest to prowincja autonomiczna. Wśród przyczyn gwałtownych rozruchów etnicznych wymienia się trudne warunki ekonomiczne i bliskość Albanii, odgrywającej znaczną rolę w wywoływaniu nacjonalistycznych uczuć. Problem pogłębia również eksplozja demograficzna populacji albańskiej. W 1986 roku na każde 1000 mieszkańców przybyło tam 24,5 dzieci, podczas gdy przeciętna krajowa wynosiła 6,4.

● **Medal Nansena dla Krola Hiszpanii** Krol Hiszpanii Juan Carlos zostanie odznaczony Medalem Nansena, za zasługi położone na polu pomocy dla uchodźców. Medal przyznawany jest przez Komisję do Spraw Uchodźców przy ONZ. Hiszpania stała się krajem goszczącym dziesiątki tysięcy uchodźców z całego świata, szczególnie z Ameryki Łacińskiej.

● **AIDS w Bułgarii** Zabójczy wirus AIDS dotarł już - jak można sądzić - do wszystkich europejskich krajów komunistycznych. Ostatnio o pierwszym wypadku zachorowania na tę chorobę poinformowano w Bułgarii, na posiedzeniu powstałej własnie rady programowej do walki z AIDS. Podano również, iż 19 osób jest nosicielami wirusa, w tym 7 obywateli bułgarskich. Rada, kierując się względami ogólnospołecznymi, podjęła decyzję o obowiązkowym badaniu osób, które przebywały poza krajem ponad miesiąc. Dyskutowano również w Bułgarii o możliwości dokonywania badań kontrolnych i kwarantanny na punktach granicznych. Od początku września br., obowiązkowym badaniom są poddawane kobiety ciężarne i noworodki. Nosiciele wirusa podpisują oświadczenie o odpowiedzialności prawnej za ewentualne zarażenie AIDS. W kilku miastach bułgarskich uruchomiono punkty konsultacyjne, w których przebadac się będzie mogli wszyscy, kto ma wątpliwości, czy nie uległ zarażeniu.

● **Stripteaserzy na partyjnej konferencji kobiet w Szwecji** Stowarzyszenie kobiet przy rządzącej socjaldemokratycznej Partii Szwecji, znane z ostrych akcji wymierzonych przeciwko seksualnej eksploatacji kobiet, zatrudniło dwóch mężczyzn - stripteaserów do występów podczas swej konferencji. Sekretarka generalna stowarzyszenia poinformowała dziennikarzy, iż po-

suniecie to nie miało nic wspólnego z polityką, lecz wyłącznie z "czystą przyjemnością".

● **Węgry będą "zaciskać pas"** Rząd węgierski zawiadomił obywateli, że jeśli pragną na następny lepszy okres gospodarczy konieczne jest "zacisnięcie pasa". Premier Karoly Grosz dodał, że w rezultacie kryzysu ekonomicznego doszło również do pogorszenia atmosfery politycznej i podważenia zaufania społeczeństwa do przywódców. Rząd Grosza, który objął władzę w czerwcu br., przedstawił parlamentowi program gospodarczy na okres do końca lat 90-tych. Podobno daje on podstawy do gospodarczej stabilizacji i stwarza warunki do znacznego postępu dobrobytu. Uzasadniając trudną sytuację kraju, premier wymienił rosnące zadłużenia wobec państw zachodnich, za wysokie płace w stosunku do jakości i wydajności pracy, nadmierną konsumpcję przewyższającą możliwości produkcyjne i ujemny bilans finansowy. Przed trudnościami gospodarczymi, jakie dotknęły ten kraj w ostatnich kilku latach, Węgry były uważane w całym bloku wschodnim za "raj dla konsumenta". Począwszy od 1968 roku rozluźniono centralną kontrolę gospodarczą i zezwolono na prowadzenie prywatnych przedsiębiorstw. Konsumpcja wzrosła, lecz inwestycje, produkcja i eksport nie dotrzymały kroku. Zagraniczne zadłużenia Węgier wzrosły do jednego z najwyższych na świecie, w przeliczeniu na głowę mieszkańca. Jednym z punktów programu stabilizacji ekonomicznej jest wprowadzenie podatków od większości produktów i usług. W lipcu br. podniesiono już ceny na artykuły pierwszej potrzeby.

● **Potwierdzenie samobójczej śmierci Hessa** W związku z podejrzeniami wysuwanymi przez rodzinę i sympatyków zbrodniarza wojennego Rudolfa Hessa, podważających wersję o jego samobójczej śmierci, cztery państwa zawiadujące więzieniem Spandau - Wielka Brytania, Francja, Związek Sowiecki i Stany Zjednoczone przeprowadziły specjalne dochodzenie. W wyniku dochodzenia wydano oświadczenie potwierdzające samobójstwo jako przyczynę śmierci Hessa i ostatecznie zamknięto jego sprawę. Jednocześnie komisja dochodzeniowa ujawniła fragment listu, napisanego przez zbrodniarza na kilka minut przed śmiercią, z którego wynika, że zamierza popełnić samobójstwo. Tymczasem podjęto prace demolujące więzienie Spandau, w którym przez ostatnie 41 lat odsiadywali kary zbrodniarze skazani w Norimberdze. Od wielu lat Hess był jego ostatnim więźniem. Decyzję o zburzeniu Spandau podjęto w celu zapobieżenia przekształcenia więzienia w miejsce neonazistowskich pielgrzymek i obiektu kultu. Obecnie dużą cenę na czarnym rynku osiągały cegły pochodzące ze zburzonego Spandau. Na miejscu więzienia zostaną wybudowane brytyjskie wojskowe domy handlowe oraz centrum rekreacyjne.

● **Pismo chińskie i komputery** Pismo chińskie jest skomplikowane i archaiczne. Jego system obejmuje ponad 50 tysięcy znaków, chociaż w życiu codziennym używa się zaledwie 4-7 tysięcy. Trudności w pisowni, zwłaszcza jej skomplikowany i niejednoznaczny zapis, okazały się poważną przeszkodą w procesie komputeryzacji w Chinach. Dlatego opracowuje się obecnie system, który umożliwi komputerom odróżniać słowa oraz wprowadzać hieroglify do pamięci komputera. Istnieją już dwa schematy: jeden wychodzi z swych założeń od konfiguracji hieroglifów, drugi - od brzmienia fonetycznego. Wypróbowano 500 różnych metod, z których wybrano 11. Ostatnio opracowano system umożliwiający rozróżnienie hieroglifów przez komputery. Do pamięci komputera wprowadzono 131161 chińskich słów wybranych z 23 różnych słowników. W ciągu 4 lat przejrano materiał, na który składało się ponad 300 milionów hieroglifów, używanych w piśmie chińskim w latach 1919-1982. Prace te mają ogromne znaczenie praktyczne dla badań nad językiem i piśmem chińskim oraz dla ich systematyzacji.

● **W Japonii kobiety przeciwne pigułkom antykoncepcyjnym** Po trzydziestoletnich debatach rząd Japonii wyraził gotowość wprowadzenia na rynek pigulek antykoncepcyjnych. Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej ma znieść zakaz sprzedaży pigulek do roku 1990. Japońskie kobiety przyjęły tę wiadomość niechętnie. Tylko 35% Japońek poparło ją z zadowoleniem, reszta uważa, że decyzja ta stanowi jeszcze jeden objaw męskiego szowinizmu. W zdominowanym przez mężczyzn społeczeństwie japońskim, zezwolenie na używanie pigulek antykoncepcyjnych może umocnić dotychczasowe przekonanie, że odpowiedzialność za kontrolę urodzeń spoczywa wyłącznie na kobietach. Powszechnie stosuje się tu przerywanie ciąży. Każdego roku lekarze dokonują około 600 000 zabiegów przerywania ciąży.

● **Motoryzacja w XXI wieku** Amerykański Massachusetts Institute of Technology w Bostonie przedstawił swą prognozę motoryzacyjną początku XXI wieku. Według niej, w roku 2001 po drogach świata ma jeździć co najmniej 550 mln samochodów osobowych. Do końca bieżącego stulecia przybywać będzie rocznie na świecie od 2,5% do 4% samochodów. Z danych bostonskiego Instytutu Technologii wynika, że do roku 2000 prawie o połowę zmniejszy się liczba zatrudnionych w przemyśle motoryzacyjnym. Ma ich być niespełna 2 mln we wszystkich fabrykach na całym świecie. Na taki stan ma wpłynąć rozwijająca się automatyzacja, coraz szersze zastosowanie robotów oraz nowe technologie. Najwięcej linii montażowych obsługiwanych przez roboty, mają mieć takie firmy, jak "Toyota", "Nissan", "General Motors", "Ford" i "Fiat".

ECHO TYGODNIA
WYDAJĄ I REDAGUJĄ
JACEK ADOLF I GRAŻYNA FARMUS

TEL. 743 - 5706 766 - 3774
ADRES POCZTOWY
51 a Thistle Down Blvd
REXDALE, ONT M9V 4A6

ADVERTISEMENTS

- Display ads \$ 7 column inch
- Full page \$ 700 half page \$ 400
- Classified ads \$ 4 (up to 25 words) 5 + each additional word
- Box \$ 1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w niechcących listach i mrukryptach

Prenumerata półroczna \$25, roczna \$ 50

O co chodzi z tymi lekarstwami?

Istnieją w Kanadzie sfery zagadnień gospodarczych, czy politycznych, które przybysz z Polski może przyjmować gniewem wzruszeniem ramion o co właściwie chodzi? Przypuszczam, że do takiej kategorii zaliczyć można rozpętana niedawno dyskusję wokół proponowanego przez rząd federalny przepisu C-22, dotyczącego produkcji lekarstw, a konkretnie ich ochrony patentowej. Gdy ustawa C-22 spotkała się z oporem opozycji, Parlament w Ottawie ogarnęło wrzenie. W płomiennym przemówieniu minister Konsumpcji i Korporacji (Consumer and Corporate Affairs) Harvie Andre zagroził kryzysem konstytucyjnym i obaleniem stanowiska, generalnego gubernatora Kanady, na którym spoczywa od lat Bogu ducha winna Jeanne Sauve. Przed Parlamentem zaś demonstrowało około półtora tysiąca pracowników farmaceutycznych, którzy wzywali do zatwierdzenia ustawy i stworzenia tym samym nowych miejsc pracy w przemyśle. Z demonstrantami rozmawiał Brian Mulroney, wywołany przez tłum przywódcy opozycyjnych partii John Turner i Edward Broadbent nie pokazali się.

Emocje te wydają się niewspółmierne do wagi problemu. Co właściwie w całym zamęcie z lekarstwami jest takie ważne?

Jezeli idzie o społeczeństwo, to ważne są nowe miejsca pracy, które miałyby być stworzone przez rozwijające się z pieniędzy producentów leków insty-

tuty badawcze, jeżeli zaś idzie o tychże producentów leków. Trudno oprzeć się uczuciu, że poza tym, co na temat C-22 mówi się otwarcie kryje się jakaś niedopowiedziana groźba.

Trzeba jednak wszystko zacząć od początku. Każdy wynalazek przez pewien czas objęty jest ochroną patentową. Gdyby tej ochrony zabrakło, robienie jakichkolwiek wynalazków nie byłoby w ogóle opłacalne. Podobnie ma się rzecz z lekarstwami, przez pewien czas są one objęte ochroną, po czym konkurencja ma prawo lek skopiować i wypuścić na rynek, płacąc firmie oryginalnej jedynie pewien procent od zysków, tzw. "royalties". W przypadku Kanady obowiązuje siedem lat ochrony patentu od momentu wprowadzenia go w życie. Nie oznacza to, oczywiście, że lekarstwo w tym czasie już jest na półkach, jego produkcja dopiero się zaczyna. Im szybciej kompania zdoła wprowadzić lekarstwo na rynek, tym korzystniej dla niej, pewnych jednak barier czasowych nie da się przeskoczyć. I tak często się zdarza, że gdy tylko lek wyląduje w aptekach, konkurencja ma prawo wziąć się za kopiowanie. Te sytuacje C-22 miałyby zmienić. Ochrona patentowa miałaby być przedłużona o dalsze 10 lat. W zamian wielkie kompanie farmaceutyczne złożyły obietnice, że rozwiną w Kanadzie programy naukowe, które zwiększą ogólną ilość miejsc pracy o 3000. Instytuty te miałyby być zasilane z kas przemysłu setkami milionów dolarów.

O ile w Izbie Gmin, gdzie większość mają Konserwatyści, projekt przepisu przyjęty został z zadowoleniem, o tyle w Senacie, który ma prawo ustawę poprawiać, a nawet zablokować, a który jest zdominowany przez Liberalów, przepis napotkał na zdecydowany opór. Przeciwni ustawie okazali się także przedstawiciele partii Nowych Demokratów. Krytycy stwierdzili, że nie ma żadnych gwa-

rancji iz przemysł dotrzyma złożonych zobowiązań. Nie ma żadnych gwarancji, że nowo produkowane leki będą wytwarzane właśnie w Kanadzie. Nie ma żadnych gwarancji, że wprowadzenie ustawodawstwa w życie nie spowoduje jedynie niekontrolowany wzrost cen lekarstw, koszty badań zostaną bowiem przerzucone na kupujących. Mało tego, stwierdzono, że nie ma żadnych gwarancji, że kompanie farmaceutyczne są w ogóle zainteresowane programem badawczym, istniejące bowiem w tej materii przepisy są tak dla nich korzystne, że niezrozumiałe jest, dlaczego z nich do tej pory nie skorzystały. Zarówno Liberalowie, jak i Nowi Demokraci powoływali się na przykład Stanów Zjednoczonych, gdzie przedłużono ochronę patentową o dalsze trzy lata i od roku 1969 do dzisiaj dało to wzrost liczby zatrudnionych o 23%. W tym samym czasie liczba miejsc pracy w tej samej gałęzi przemysłu w Kanadzie wzrosła o 29%. Podana data - rok 1969 - jest tym szczególniejsza, że w tym właśnie roku wprowadzono w Kanadzie prawo do licencjonowanego kopiowania wprowadzanych patentem na rynek lekarstw za opłatą zaledwie 4% "royalties".

Senat zaproponował, by przedłużyć ochronę patentową o cztery lata i podnieść "royalties" do 14%. To ta właśnie odpowiedź wywołała burzę, którą opisałam w pierwszym akapicie tego artykułu.

O ile krytycy nowego prawa posługiwali się wyraźnie w swoich ocenach tak zwanym Raportem Eastmana z 1985 roku, o tyle rząd w Ottawie, w formułowaniu nowego przepisu najwidoczniej zupełnie nie brał go pod uwagę. Harry Eastman, ekonomista, sporządził tzw. "krolewski" raport o stanie przemysłu farmakologicznego, dochodząc do wniosku, że lekarstwa pochodzące z licencjonowanego kopiowania są więcej niż o połowę tańsze od lekarstw oryginalnych,

a jednak nie ma żadnych dowodów na to, by fakt ten obniżał zyski kompanii farmaceutycznych. Lekarstwa idą jak woda, drogie, czy tanie, tyle, że konsument ma szansę znaleźć tanszy ekwiwalent, jeżeli nie stac go na drogi, lub jeśli jego kompania nie zwraca mu pieniędzy za lekarstwa. Raport stwierdzał, że rządowe programy pomocy dla badań naukowych łącznie z kredytem podatkowym sprawiają, że instytut badawczy wydawałby na badania zaledwie 40 centów, a nawet mniej, z każdego zainwestowanego dolara - reszta zostałaby zwrócona, praktycznie więc nie potrzeba nic więcej.

Trudno ponadto nie zauważyć, że ani ustawa C-22 ani poprawki zgłaszane przez Senat nie tykają nawet problemu gwarancji. W dyskusji odezwał się były urzędnik Ministerstwa Nauki i Technologii, Orr, który zaproponował, by o ile lek nie zostanie wprowadzony na rynek w Kanadzie w rok po wydaniu zezwolenia, konkurencja mogłaby go kopiować płacąc zwiększone "royalties" (może nie aż 14%, ale na pewno nie 4%), pomoc rządowa była zastrzeżona dla firm kontrolowanych przez Kanadyjczyków (największe kompanie farmaceutyczne to spółki międzynarodowe) oraz dla tych kompanii międzynarodowych, które, posiadając prawo produkcji leku decydują się to uczynić w Kanadzie, ale pod warunkiem, że badania również zostały przeprowadzone w Kanadzie. Pytanie tylko, czy nadal opłacałoby się to producentom lekarstw.

Katarzyna BANACHOWSKA

Z ŻYCIA POLONII WYBORY PREZESA ZPWK

W najbliższy weekend w Hamiltonie odbędzie się walny zjazd jednej z największych organizacji Polaków w Kanadzie, niedawno przywróconej do Kongresu Polonii Kanadyjskiej - ZPWK. W Związku, który jest właścicielem pisma "Związkowiec", biura podróży i szeregu budynków, zatrudnia kilkadziesiąt osób, wybory mają potwierdzić, czy pozostanie na stanowisku prezesa Stanisław Rogoz, czy też nastąpi zmiana.

Najsilniejszym konkurentem p. Stanisława Rogoza może być, o ile przyjmie kandydaturę, obecny szef Dyrekcji prasowej Peter Kovell.

Kovell jest promotorem rewolucji komputerowej w "Związkowcu", biznesmenem, który zdążył ugruntować swoje sukcesy w społeczeństwie kanadyjskim, jest członkiem prestiżowych klubów anglosaskich i włada dobrym angielskim.

Zmiana właściciela "Głosu Polskiego"

26 września 1987 roku w Gminie ZNP odbyło się walne zebranie akcjonariuszy "Głosu Polskiego".

Gmina I była dotychczas właścicielem "Głosu Polskiego". Obecnie pismo przejęte zostało na własność przez Zarząd Główny Związku. Dyrektor prasowy "Głosu Polskiego" mecenas Marek Malicki złożył rezygnację ze swojego stanowiska. Komisja Rewizyjna przedstawiła wniosek o udzielenie absolutorium ustępującej Dyrekcji.

Marek Malicki jest wyjątkową postacią w życiu polonijnym. Urodzony poza Polską, włada językiem swych przodków i mimo poważnych obowiązków zawodowych (jest wziętym adwokatem i działaczem PC) od wielu lat pracuje społecznie w organizacjach polskich w Kanadzie.

10 października ma rozpocząć obrady Sejm Gmin zrzeszonych w ZNP, które wybiorą prezesa organizacji. Obecny prezesem Związku jest S. Twarog.

MY NIE GORSI

Koniec z szarżą w Echu. Wkraczamy w erę rewolucji graficznej tygodnika. Szata gazety będzie produktem pomysłów znakomitego polskiego grafika Patryka Halkiewicza (Halqa) i najnowocześniejszej techniki komputerowej.

SPOTKANIE POKOŁEŃ

W ub. sobotę odbyło się kilkugodzinne spotkanie kilku pokoleń emigrantów, zorganizowane przez prezesa KPK Okręgu Toronto Stanisława Sadowskiego. Wśród licznych referatów przewijało się pytanie o szansę włączenia nowego pokolenia do prac organizacji. Do problemów poruszanych na spotkaniu powrócimy szerzej w Echu w kolejnych numerach.

PCAG - nowa kadencja

1 listopada Walne Zebranie PCAG, z naradą, z wyborami do Zarządu. Szczegóły w Pi-gułkach.

INCOGNITO

Pani C, która występuje jako jedna z osób w reportażu "Życie za złotówkę" w nr 258 to Cecylia Wojs. Serdecznie dziękujemy za ułatwienie kontaktu z Panią Rubinek.

O Sprawiedliwych Świata

Minęły już 42 lata od zakończenia II wojny światowej. Z każdym dniem wykrusza się pokolenie, które ją przeżyło. Ale musi po nas zostać świadectwo prawdy, która często już za naszego życia jest przemilczana, lub fałszowana, z największą szkodą dla dobrego imienia Polski i Polaków.

Prowadzenie dyskusji w tych sprawach, dialogu, pisanie listów i artykułów jest na pewno cenne, ale sprawy nie załatwi. Fakty, udowodnione fakty, są bardziej wymowne niż najlepsze rozprawy. A tych faktów mamy bardzo wiele, ale dotąd nie staraliśmy się wyciągnąć ich na światło dzienne, a w każdym razie nie w tej mierze, która była możliwa i która jest konieczna.

Nie ma prawie Polaka, który by nie słyszał o faktach pomocy i ratowania w czasie wojny naszych współobywateli Żydów, co w Polsce i tylko w Polsce - groziło natychmiastową karą śmierci dla ratującego i najczęściej jego rodziny, a czasem całej wioski.

Otoż wystarczy dotrzeć, czy to osobiscie, czy telefonicznie, czy listownie, do Żydów uratowanych w Polsce i im zasugerować (bo często sami tego nie wiedzą), aby napisali swoimi słowami historię swego uratowania, czy doznanej pomocy, i udali się z tym pismem do najbliższego konsulatu Izraela (do notariusza w razie np. choroby). Tam, w obecności urzędnika, powinni to podpisać, okazawszy dokument tożsamości z fotografią (np. paszport). Tak uwiarygodnione oświadczenie powinni wysłać pocztą poleconą do Izraela na adres: YAD VASHEM, P.O.B. 3477, Jerusalem 91034, Israel.

Wtedy jest szansa, że osoba (y) ratująca (e), tak żyjąca jak i już zmarła, zostanie uznana za "Sprawiedliwego Świata", otrzyma dyplom, medal i prawo do posadzenia drzewka w Alei Sprawiedliwych w Jerozolimie (ona, czy ktoś z jej rodziny).

Każdy z nas może w ten sposób przyczynić się w najbardziej skuteczny sposób do ustalenia faktów, a więc prawdy i sprawiedliwości, które i dla nas i dla Żydów i dla wszystkich ludzi uratuje wiarę w człowieka i zbliży ich nawzajem do siebie jak braci.

A. Poray-Wybranowski,
5242 Globert, Montreal, Que
H3W 2E7, Canada

POMOC DLA DOROTKI KANIEWSKIEJ

W ubiegłym tygodniu zamieszciliśmy apel o pomoc finansową w operacji dermatologicznej 7-letniej Dorotki Kaniewskiej, która straciła włosy w wyniku poparzenia. W odpowiedzi na apel pism polonijnych i parafii zebrano już ponad 5 tys. dolarów. Operacja przeprowadzona będzie w The Hospital For Sick Children Toronto. Dar na ten cel można przekazywać na konto "Polish Canadian Sick Children F" nr 34709, założone w Credit Union na Roncesvalles. Z góry bardzo dziękujemy.

City of Toronto

Zmiana terminu wywozu śmieci

DZIEŃ DZIĘKCZYNIENIA THANKSGIVING DAY

Poniedziałek, 12 października 1987

Nie będziemy zabierać śmieci w poniedziałek 12 października 87

Śmieci zwykle zabierane w poniedziałek, odebrane zostaną we wtorek 13 października

Śmieci zabierane zwykle we wtorek, odebrane zostaną we środę 14 października

NIE będziemy zabierać większych przedmiotów ani gazet we środę 14 października

Proszę zachować gazety do kolejnego terminu odbioru 21 października

PRZYPOMINAMY, że w Toronto znajduje się 17 punktów zbiórki szkła i pojemników metalowych. W lipcu zebrano 419 ton gazet, 49 ton szkła i 8 ton metali kolorowych.

Bliższe informacje można uzyskać pod telefonem 392-7742

PROSIMY O NIE WYKŁADANIE SZKŁA
I OSTRYCH PRZEDMIOTÓW DO WÓRKÓW
NA ŚMIECI

R. M. R. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

WIELKIE ZMIANY?

Ciąg dalszy ze str. 1

Agencja Reutera cytuje dalej taki fragment dokumentu. Partia nie rości sobie prawa do monopolu rządzenia i powinna być popierana przez różnorodne opinie polityczne. Spychanie opozycji w podziemiu jest pewną drogą do kryzysu.

Posłanie dokumentu Biura Politycznego do rządu w partii, którzy opierają się reformom, jest jasne. W partii nie ma miejsca na zwleknięcie i ociąganie się na niezdecydowanie na głosne deklaracje woli odnowy, których rzeczywistym celem jest maskowanie oporu przeciw zmianom.

Jak twierdzą dobrze poinformowane źródła partyjne, dokument ten jest wynikiem starcia się woli zmian Jaruzelskiego z oporem sił przeciwnym wszelkim reformom. Jaruzelski czuł się jak obłożony - stwierdza wspomniane źródło.

Rezydujący w Warszawie dyplomaci zachodni są zdania, że proponowane zmiany ideologiczne i strukturalne są niezbędne dla bardziej radykalnego wprowadzenia w życie koniecznych reform gospodarczych. Dyplomaci przewidują, że dopiero następne - po ideologicznym - plenum będzie poświęcone bardziej szczegółowej dyskusji nad gospodarką.

CO O TYM SĄDZIĆ?

A oto niektóre opinie komentatorów Radia Wolna Europa na temat dokumentu.

- Niewątpliwie rewelacyjna wiadomość. Ale czy jest to autentyczny dokument?

Jan Krok-Paszkowski Wydaje mi się, że tak. Szereg innych wydarzeń wskazuje na to, że jest to autentyczny dokument.

Lechosław Gawlikowski Ja również sądzę, że dokument jest autentyczny. Nie wychodzi poza ramy "pierestrojki", dostosowanej do polskiej sytuacji.

Piotr Sawicki Dotarł do nas dwie strony z czterdziestu. Odnosiłem wrażenie, że to mały - jeśli mówię o zasadniczym politycznym przełomie. Jeden konkretny to wzmianka o drugiej izbie Sejmu, izbie samorządowej. Drugi - zapowiedź, że będzie przypuszczalnie zmiana ustawy o stowarzyszeniach i że będą przypuszczalnie dopuszczone do głosu kluby polityczne.

Obie zmiany należy pochwalić, ale istotne jest, czy istnieją prawdziwe mechanizmy demokratyczne. Gdyby ten dokument miał wyjść na przeciwko nastrojom społecznym, to musiałby iść znacznie dalej.

Jan Krok-Paszkowski Moja ocena jest bardziej optymistyczna. Wydaje się, że dokument wprowadza zasadnicze zmiany strukturalne. Ta nowa izba ma mieć pewne podstawy w społeczeństwie, jej przedstawiciele mają pochodzić z wyborów.

Dalsze głosy w dyskusji

Ewenement na skalę obozu

- Czy posunięcia zapowiadane w tym dokumencie zdołają zdobyć zaufanie społeczeństwa po tylu smutnych doświadczeniach?

J K - P Chciałbym zwrócić uwagę na wezwanie do byłych członków partii, aby wrócili w szeregi partii. Jeżeli to nastąpi, to powrócą ludzie, którzy domagali się reform, którzy stanowili bardziej liberalne skrzydło partii. Ci ludzie, którzy mieli odwagę, ciesząc się jakimś zaufaniem społecznym i to może być dla partii wielkim atutem - jeżeli do tego dojdzie.

L G Ten punkt - jest to ewenement na skalę całego obozu lat siedemdziesięciu. Bywały w przeszłości wypadki, że

partia zwracała się do osób usuniętych ze szeregów i w jej szeregach nie przypominał sobie apeli, który kierowany był do wszystkich ludzi, którzy partię opuścili z własnej woli i to nie tylko po 13 grudnia, ale od Sierpnia. Skierowanie tego apelu jest ewenementem wielkim wydarzeniem.

Ale - do kogo skierowany jest dokument? Do społeczeństwa czy do partii?

"Jestem sceptyczny"

P S Jestem dość sceptyczny. Pamiętam przełomowe wystąpienia czy w 56 Gomułka czy później przemówienia Gierka, kiedy rozpoczynając nowy etap w polityce partii mówiło się głośno o popełnianych błędach. W tym dokumencie nie widzę żadnej wzmianki na ten temat.

Mówi się o partii, że jest słaba, że nie ma w społeczeństwie zaufania, że powinna szukać nowych dróg - to brzmi jak echo hasła gorbaczowskich i - że tak powiem - dlaczego nie, ale na tej drodze wiarygodności społecznej się nie zdobywa.

Dla mnie jest to próba uwiarygodnienia się tej ekipy w oczach Moskwy i częściowo w oczach międzynarodowej opinii publicznej, której Jaruzelski niejako demonstrował swoją dobrą wolę.

J K - P Dwa fakty, które stanowią o okolicznościach ogłoszenia takiego dokumentu wiatr wiejący ze wschodu, to znaczy "pierestrojka", otwartość itd., a drugi, to bardzo poważna sytuacja ekonomiczna, która praktycznie zmusza władzę do podjęcia radykalnych zmian.

Tu prowadzący dyskusję przypomina, że Osmanczyk, który przez 32 lata zasiadał w Sejmie, oświadczył, że sytuacja gospodarcza, społeczna i polityczna w Polsce to kryzys wręcz beznadziejny. Jaruzelski znalazł się w potrzasku, w sytuacji bez wyjścia, wali się wszystko, wali się gospodarka, budownictwo, służba zdrowia i nie ma żadnych nadziei na wyjście z obecnej sytuacji.

Proba przeciągnięcia opozycji

L G Trzeba (w dokumencie) szukać dobrej woli, bo to było dobre jakieś czas temu, ale deklaracji konkretnych - co konkretnie oferuje się społeczeństwu, w tej chwili, w sytuacji 10 minut po dwunastej, bo taka jest rzeczywistość. Propozycji konkretnych jest niewiele. Chciałbym sądzić, że w pełnym tekście dokumentu jest ich więcej.

Prowadzący dyskusję. Moim zdaniem jest to próba przeciągnięcia opozycji tak zwanej lojalnej na stronę władzy, a jednocześnie odebrania wiatru z żagiel Solidarności.

Inny głos. Ale jednocześnie dochodzą informacje o mnożących się represjach, które tylko pogłębiają istniejące antagonizmy społeczne, brak zaufania do władzy. Często wręcz bezsensowne represje policyjne, wobec takiego ruchu jak Wolność i Pokój, który manifestuje na rzecz ochrony środowiska, wobec członków Solidarności, którzy na terenie zakładów pracy chcą zarejestrować własną organizację związkową, itd.

(Ale) to może być przedłużenie tego, co powiedział w Murmansku Gorbaczow, że zmiany są konieczne, nieuniknione, że następnych 18 miesięcy zdecyduje o tym, czy uda się wyprowadzić ZSSR z kryzysu. Może i Jaruzelski doszedł po nie-wczasie do wniosku, że najwyższy już czas, żeby zrobić coś, co mogłoby wyprowadzić Polskę z kryzysu.

Pasuje do naszej dyskusji wypowiedź Lecha Wałęsy po jego spotkaniu z wiceprezydentem Stanów Zjednoczonych Bushem, a przed odlotem do Gdania. Powiedział m.in., że przeżyliśmy już bardzo dużo pierestrojek, oczekujemy w tej chwili pluralizmu.

Z OSTATNIEJ CHWILI

6 października, wtorek wieczorem

Na dzisiejszej konferencji prasowej rzecznik rządu Urban zapowiedział daleko idące zmiany w systemie gospodarczym i w dziedzinie zarządzania.

Urban powiedział, że rząd przyjął program realizacji drugiego etapu reformy gospodarczej, który przewiduje zmiany zadań i kompetencji w Radzie Ministrów, jak również zmiany w strukturze samego rządu.

Dodał, że udział społeczeństwa w kształtowaniu rozwoju kraju prowadzi przez zmiany zadań państwa w zakresie jego ingerencji, przekształcenie instytucji politycznych i demokratyzację życia publicznego.

"Słuchajcie, będą wielkie zmiany" - miał powiedzieć Jan Paweł II

Podziemne pismo "Przegląd Wiadomości Agencyjnych" które teraz dotarło na Zachód, zamieszcza 1 lipca wywiad z członkiem Tymczasowej Rady Krajowej Solidarności Rolników Indywidualnych, gospodarzem w podwarszawskiej gminie Błonie Marianem Wijakiem.

Wijak powiedział, że jednym z ważnych elementów ostatniej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski było spotkanie Papieża w Szczecinie z działaczami Solidarności Wiejskiej. Podczas obiadu z działaczami chłopskimi Ojciec Święty miał powiedzieć "Słuchajcie, będą wielkie zmiany, nie tylko gospodarcze, ale i polityczne".

Zachodni politycy, odwiedzający ostatnio Polskę w rozmowach z działaczami Solidarności wyrażali poparcie dla tego niezależnego ruchu związkowego. Podkreślali też, że w Polsce zachodzą zmiany, lecz ich tempo jest zbyt wolne.

W późniejszych relacjach tych dyplomatów można było zauważyć pewne nadzieje, że w wyniku niepowodzenia władz w próbach ożywienia gospodarki kraju i zmobilizowania społeczeństwa do walki z kryzysem, władze te pomału przekonują się, że jedynym wyjściem mogą być obecnie głębokie zmiany polityczne.

Jaruzelski zapowiedział reformy

2 października, piątek, Warszawa

Na zjeździe rezimowego Stowarzyszenia Dziennikarzy PRL w Domu Nauczyciela na Tamce w Warszawie Jaruzelski wygłosił przemówienie, w którym obiecał dokonanie "socjalistycznej demokracji" i zapowiedział, że naczelné gremia polityczne i administracyjne wkrótce podsumują daleko idące propozycje reformatorskie, które zostaną przedstawione Sejmowi. Przebuduje się gospodarkę, zdecydowanie zmieni się zasady kierowania i zarządzania.

Jaruzelski wystąpił jednocześnie w obronie konserwatywnej biurokracji, stwierdził, że konserwatyzm tkwi w każdym i nie omija żadnej grupy. Akcentował potrzebę ładu i porządku.

Mowa była też o wierności wobec uchwał ostatnich zjazdów PZPR, o zbyt wstydlwym podnoszeniu kurtyń, o konieczności pisania prawdy niezależnie od tego, komu można się narazić, o zrozumieniu i szacunku partii i państwa dla dziennikarskiego trudu.

Skąd my to znamy? Takie rzeczy powtarza się w przemówieniach od 40 lat.

Jaruzelski powiedział też, że znane historyczne uwarunkowania sprawiły, że kultura polityczna w naszym kraju nie wykształciła się w dostatecznym stopniu. Nikt nie wstał i nie powiedział, że jest to obelga dla polskiego społeczeństwa.

O układzie sił w ekipie Jaruzelskiego wypowiedział się jeden z członków delegacji amerykańskiej towarzyszącej w Polsce wiceprezydentowi Bushowi. Rozmawiając z dziennikarzami na pokładzie samolotu, w drodze z Warszawy do Bonn, dyplomata ten stwierdził, że w ekipie rządzącej PRL istnieją dwie grupy, jedna nie

chce żadnych zmian reformatorskich, druga chce zmian możliwie najmniejszych, zaś sam Jaruzelski chce reform.

CHCĄ "UNOWOCZEŚNIAĆ"

29 września w Warszawie odbyło się posiedzenie Biura Politycznego partii. Omówiono raport komisji partyjno-rządowej do spraw przeglądu i unowocześnienia struktur organizacyjnych gospodarki i państwa.

Środki przekazu PRL skwitowały posiedzenie kilkoma ogólnikami. W piątek 2 października agencja UPI przyniosła obszerną informację o posiedzeniu Biura.

Komisja opowiada się za zniesieniem barier krępujących inicjatywę i przedsiębiorczość, wyraża poparcie dla przemysłu drobnego, zwłaszcza tworzącego najnowsze technologie i elastycznie reagującego na popyt społeczny, zapowiada zwalczenie monopolu, wskazuje że od 1 stycznia działa ustawa antymonopolowa.

W niektórych dziedzinach, szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej jako całości, zdaniem komisji należy wprowadzić nowy model organizacji, podobny do koncernów na Zachodzie. Miałoby to objąć energetykę, górnictwo, węgiel kamienny, petrochemię, hutnictwo i przemysł papierniczy.

Jest to projekt o tyle niepokojący, że - jak się wydaje - stanowi próbę przejęcia modelu gospodarczego stosowanego w NRD, na który łaskomie spoglądała od lat biurokracja KC PZPR. Projekt tworzenia monopolu w najważniejszych gałęziach gospodarki, a nie ich zwalczania.

Komisja opowiedziała się też za złagodzeniem biurokratycznego gorsetu krępującego ruch spółdzielczy i za ograniczeniem systemu rozdziału surowców i materiałów.

Tego samego dnia wicepremier Sadowski wystąpił na posiedzeniu Komisji do Spraw Reformy Gospodarczej, dużo ogólników, mało konkretnie.

Sadowski zapowiedział przebudowę centrum, wprowadzenie równorzędności wszystkich sektorów gospodarki, stałe warunki dla sektora prywatnego - ale tylko w niektórych, wytypowanych przez władzę, dziedzinach gospodarki.

Mówił też, że zamierza się poszerzyć rolę samorządu terytorialnego i zwiększyć uprawnienia samorządów w przedsiębiorstwach. Rząd "czyni starania" by ograniczyć listę przedsiębiorstw tzw. szczególnie ważnych, w których ograniczono uprawnienia samorządu. To też jest sprzeczne z zamiarem tworzenia koncernów, w których prawa samorządów byłyby ograniczone lub wręcz zawieszane.

DOLARY DLA PRL

5 października, poniedziałek, Waszyngton. Przedstawiciele Banku Światowego w Waszyngtonie stwierdzają, że w rozmowach z delegacją ministerstwa finansów PRL i Narodowego Banku Polskiego, która odwiedziła Waszyngton, że Polska może oczekiwać kredytów z Banku Światowego już nawet w drugim kwartale przyszłego roku.

Jeszcze w lipcu dyrektor Wydziału Europejskiego Banku Światowego Eugenio Lari, który przeprowadził rozmowy w Warszawie, mówił dziennikarzom, że kredyty mogą zostać udzielone począwszy od połowy przyszłego roku. Wydaje się więc, że od lata sprawy posunęły się naprzód.

Kwestią otwartą pozostaje jednak ile pieniędzy i na co PRL otrzyma.

Agencja Reutera doniosła w niedzielę 4 października, że na kredyty z Banku Światowego liczy między innymi przetwornia owoców w Tarczynie pod Warszawą, która zamierza sprawic sobie nową linię chłodniczą do zamrażania truskawek, co pozwoliłoby uniknąć klęsk uro-

dzaju, podczas których ogromne ilości jektowanych przez władze PRL zmian w szybko psujących się owoców najzwyczajniej się marnują. Agencja Reutersa pisze, że eksperci Banku Światowego aż czterokrotnie odwiedzili Tarczyn, przyznali, że zakład jest sprawny i potrafiłby wykończyć nowe urządzenia powiększając tym eksport.

W Waszyngtonie, w siedzibie Banku, przyznaje się, że eksperci Banku za najbardziej obiecujące uważają projekty związane z modernizacją polskiego przemysłu przetworstwa spożywczego. Stwierdza to zresztą raport Banku na temat Polski, ujawniony na początku września. Problem polega jednak na dokładnym przeanalizowaniu konkretnych przedsięwzięć, co z natury rzeczy musi zająć sporo czasu.

Przy tym pamiętać trzeba, że Bank Światowy jest zainteresowany głównie projektami zmierzającymi do zwiększenia eksportu, a nie wewnętrznej konsumpcji. O ile jednak przetworstwo spożywcze najpewniej może liczyć na kredyty z Banku Światowego, o tyle trzy inne dziedziny, wstępnie wytypowane w rozmowach Banku ze stroną polską, budzą kontrowersje.

W zakresie kolejnictwa strona polska chce pomocy Banku w odbudowie zrujnowanego parku wagonowego. Ekspert Banku jednak, w rozmowach prywatnych, wysuwają dość podstawowe zastrzeżenie, że PRL jest członkiem tak zwanego wspólnego parku wagonów krajów RWPG i wagony, jakie sprawiłaby sobie - jak wskazuje dotychczasowa praktyka - byłyby przetrzymywane i eksploatowane przez inne kraje RWPG, bo zechcą do tego system niskich stawek za użytkowanie i niemal nieistnienie kar za przetrzymywanie wagonów.

Bank Światowy opowiada się raczej za modernizacją łączności i sygnalizacji w Polskich Kolejach Państwowych, wskazując że jest to jedna z pierwszych potrzeb polskiego kolejnictwa.

W wypowiedzi dla agencji Reutersa Andrzej Olechowski, który w Narodowym Banku Polskim jest odpowiedzialny za kontakty z Bankiem Światowym, stwierdzał że wielkie nadzieje można wiązać z pomocą Banku dla górnictwa węglowego. Pozostaje to w sprzeczności ze szczegółowymi zaleceniami raportu ekspertów Banku Światowego, którzy opowiedzieli się przeciwko budowie niektórych nowych kopalń, gdyż nawet przed ich uruchomieniem jest już oczywiste, że kopalnie te będą nierentowne.

Specjaliści Banku mówią natomiast o konieczności szerokiego programu oszczędzania energii, począwszy od uszlachetniania i sortowania węgla, poprzez modernizację palenisk przemysłowych i linii przesyłowych energii elektrycznej. Dr Ludwik Bednarz, który przed kilkoma laty był w Warszawie głównym specjalistą do spraw energii w Urzędzie Gospodarki Materiałowej, a obecnie pracuje jako ekspert w firmie konsultanckiej w San Jose w Kalifornii, mówi że straty przy przesyłaniu energii w Polsce są takie, jakie w krajach zachodnich zlikwidowano przy pomocy wprowadzenia nowych podowczas technologii już w latach 1950-tych.

Przy tym ani rząd w Warszawie ani Bank Światowy nie wiedzą jeszcze, o jakie sumy mogłoby chodzić. Najbardziej optymistyczne prognozy w Waszyngtonie wspominają o 300 a może 400 milionach dolarów, i to kredytów rozłożonych w czasie. PRL dyskutuje również z Bankiem około 40 projektów przedsięwzięć. Jeśli choćby 1/10 z nich zostanie uzgodniona, to - jak mówi się w siedzibie Banku Światowego - będzie to już dla Warszawy powód do znacznego zadowolenia.

OŚWIADCZENIE SOLIDARNOŚCI

5 października, poniedziałek, Warszawa. Francuska agencja prasowa Agence France Presse przynosi dziś treść wydanego dziś oświadczenia Rady Tymczasowej Solidarności. Odnosząc się do pro-

jektowanych przez władze PRL zmian w zarządzaniu gospodarką, Rada zwraca uwagę, że nie może być istotnych zmian bez wprowadzenia w zakładach pracy autentycznej samorządności.

Solidarność podkreśla, że uchwalona w 1981 roku przez Sejm ustawa o samorządach jest niewystarczająca. Z 11 tysięcy istniejących w zakładach pracy samorządów faktycznie pracuje około tylko 15 procent.

Rada podkreśla, że nie została zrealizowana obietnica władz dotycząca możliwości wyboru dyrektorów przedsiębiorstw przez załogi. Bez samorządności i zlikwidowania nomenklatury gospodarką będzie nadal rządzić biurokracja.

WALKA O WOLNE ZWIĄZKI

Do sądów w Szczecinie, Toruniu i Wrocławiu wpłynęło w ostatnich miesiącach kilkanaście wniosków rejestracyjnych NSZZ Solidarność z różnych zakładów pracy.

W ostatnich numerach podziemnego, szczecińskiego "Grotu" znajduje się dokumentacja spraw rejestracyjnych z zakładów szczecińskich. Inne podziemne pismo, gdański "Portowiec", odniosło się sceptycznie do występowania do władz z wnioskami o rejestrację, wskazując że występowanie z wnioskami rejestracyjnymi Solidarności w zakładach pracy może oznaczać uznanie za legalną decyzję władz PRL o delegalizacji Solidarności.

Pracownicy Komunalnego Przedsiębiorstwa Robot Inżynierskich w Szczecinie wybrali jeszcze inną drogę walki o pluralizm związkowy. Pismo "Grot" opublikowało rozmowę na ten temat z jednym z założycieli nowego związku zawodowego "Jedność" Zbigniewem Zybala.

Mówi Zybala: "W skład komitetu założycielskiego weszli pracownicy Komunalnego Przedsiębiorstwa Robot Inżynierskich zarówno ze Szczecina jak Swinoujścia - bazy Swinoujście".

"Jak i dlaczego doszło do powstania komitetu założycielskiego? Przede wszystkim z tego powodu, że istniejący w przedsiębiorstwie związek zawodowy nie zapewnia pracownikom należytej ochrony związkowej, nie działa w interesie pracowników. Istnieje wiele faktów o tym świadczących".

- Dlaczego przyjęto nazwę Jedność, a nie Solidarność?

Zybala: "Sercem jesteśmy z Solidarnością. Z drugiej strony dotychczasowe doświadczenia rejestracyjne, na przykład Morskiej Stoczni Remontowej i portu w Swinoujściu, skierowały nas na poszukiwanie innej drogi do uzyskania możliwości legalnego działania związku".

- Czy rozważyliście możliwość opanowania istniejącego w zakładzie związku?

Zybala: "Zasada pluralizmu związkowego ma dla nas wartość samą w sobie. Po drugie, nie chcielibyśmy brać na siebie niechlubnej przeszłości istniejącego związku".

- Czy nie obawiacie się zarzutu odstępstwa od Solidarności?

Zybala: "Sercem jesteśmy z Solidarnością, skoro jednak mimo podejmowanych wysiłków na razie nie udało się dojść do pluralizmu związkowego poprzez rejestrację Solidarności, to może uda się dojść do Solidarności poprzez osiągnięcie pluralizmu. Tak jest nasz tok myślenia. Jeżeli nie zarejestrują Jedności to wyjdzie sztydło z worka, okaże się, że władza nie trawi nie tylko Solidarności, ale pluralizmu związkowego w ogóle. Wówczas wystąpimy ponownie z wnioskiem o zarejestrowanie nas jako Solidarności".

"Jestemy uparci i nie zrazamy się przeciwnościami".

- Jak oceniacie wnioski o rejestrację Solidarności w Morskiej Stoczni Remontowej i w porcie w Swinoujściu, a ostatnio z Warszawskiego i portu w Szczecinie?

SZUKAMY SPONSORÓW

MECHANIK kierowca pojazdów samochodowych. Również malarz, tapieciarz oraz posiadacz znajomości prac budowlanych. Lat 26, żonaty (żona w Polsce), bez nałogów. Podejmie każdą pracę. Wszelkie koszty związane ze sponsorstwem - zwróci w jak najkrótszym czasie. Adres: Baran Marek, Via San Gatte, Lozzaro 5, 81043 CAPUA (CE) ITALIA.

TRZYOSOBOWA rodzina z Polski - 29 lat inżynier, 24 lata studentka Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1,5-letni Aleksander - SZUKAJĄ SPONSORA w emigracji z RFN-u do Kanady. Piotr Łach, Ziegelbrennerstr 10, 7000 Stuttgart 50, West Germany.

Zybala: "Uważamy, że to świetna sprawa. Identyfikujemy się z kolegami. Cała różnica między nami a nimi polega na tym, że - jak mówi Lech Wałęsa - gramy tę samą melodię na dwóch fortepianach".

- Czy orientujesz się, że nie wszyscy działacze Solidarności pozytywnie oceniają działania rejestracyjne?

Zybala: "Nie chcę się tutaj rozwozić nad sprawami wewnętrznymi Solidarności. Krótka akcja rejestracyjna ma nie tylko kapitalne znaczenie polityczne, lecz jest również testem na inteligencję działaczy".

- Powiedz kilka słów o sobie.

Zybala: "Liczę 41 lat, z zawodu jestem technikiem mechanikiem. Mam żonę i córkę. Przed 13 grudnia 1981 byłem działaczem Solidarności oraz samorządu w porcie w Swinoujściu. Zostałem zwolniony 16 grudnia 1981 roku, na podstawie dekretu o stanie wojennym. W Komunalnym Przedsiębiorstwie Robot Inżynierskich pracuję od 1982 roku, jako operator".

ZACHÓD POPIERA TĘ WALKĘ

1 października, czwartek. Przebywający z wizytą w Polsce przywódca zachodniemieckiej partii socjaldemokratycznej Vogel powiedział dziś w Warszawie, że podczas rozmów z przedstawicielami władz PRL podkreślił zaangażowanie się SPD na rzecz wolnych związków zawodowych.

Vogel rozmawiał z dziennikarzami po spotkaniu z członkiem Biura Politycznego KC PZPR Alfredem Miodowiczem, który jest też przewodniczącym centrali reżimowych związków zawodowych OPZZ. Vogel i członkowie towarzyszącej mu delegacji SPD, w rozmowach w Warszawie, zajęli stanowisko, że zakaz działalności związku zawodowego jest bardzo poważną sprawą.

W rozmowie z Jaruzelskim Vogel też poruszył sprawę wolnych związków zawodowych, podjął też kwestię praw do swobodnego wyrażania opinii.

Podczas wizyty w Polsce Vogel spotkał się też z działaczami opozycji i złożył kwiaty na grobie ks. Popiełuszki.

ATAK NA SOLIDARNOŚĆ

6 października, wtorek. Rzecznik rządu PRL Urban oświadczył dziś, że istnieje związek między Solidarnością a sprzętem terrorystycznym zatrzymanym w Gdańsku.

Według Urbana w przyczepie samochodowej, która przybyła ze Szwecji, znaleziono pistolety gazowe, sprzęt drukarski i elektroniczne urządzenia podsłuchowe. Urban twierdzi, że ten sam pojazd przywoził również informacje dla działaczy Solidarności.

Rzecznik Solidarności Janusz Onyszkiewicz kategorycznie odrzucił twierdzenia Urbana, podkreślił, że Solidarność nie ma nic wspólnego z zatrzymanym sprzę-

TEL.

biuro 247-7884

dom 249-2958

24-godzinny serwis

DZIDKA SKRĘTKOWSKA

SERDECZNIE ZAPRASZA ZAINTERESOWANYCH WYNAJMEM, KUPNEM, SPRZEDAŻĄ NIERUCHOMOŚCI

Mam najaktualniejsze informacje z komputera bezpośrednie połączenie z Toronto Real Estate Board. Gwarantuję szybką, solidną, zyczliwą pomoc przy załatwianiu pożyczki, formalności prawnych. Jeśli myślisz o oszacowaniu swojego domu - proszę zadzwonić bez wahania! Dzikka robi to bezpłatnie, bez żadnego zobowiązania.

• KIPLING LAKESHORE: fantastyczny dom na start, 2 sypialniowy bungalow, nowe okna, kominek, wykonany pokój rekreacyjny, airconditioner, właściciel pozostawia to domkę, piec, pralkę, suszarkę. Cena \$167 500.
• MISSISSAUGA: wolno stojący dom, 3 sypialniowy z dużą kuchnią, wyjście z jadalni na ogród 30 x 150, wykonany pokój rekreacyjny z barem, cena \$152 900.

tem, ponieważ byłaby to jaskrawa sprzeczność z filozofią i polityką Solidarności.

TU RADIO SOLIDARNOŚĆ!

Dotarła do nas taśma ze znakomitym nagraniem 48 audycji II Programu Radia Solidarność w Polsce, z końca września tego roku.

Wybraliśmy fragmenty tekstów przedstawionych w tym programie. W związku z tym głód 48 uczestników ruchu Wolność i Pokój, rozpoczęta 13 września w Bydgoszczy pod hasłem odmowa służby wojskowej jest jednym z praw człowieka, Radio Solidarność przeprowadza na antenie następującą rozmowę.

Radio Solidarność. Dlaczego młodzi ludzie w ogóle występowali z taką historią?

Jacek Szymanderski, rzecznik WiPu. Przede wszystkim pamiętajmy, że ta armia dla wielu ludzi jest głównie armią, która jest przygotowana do wojny domowej. Od 42 lat Polska jest krajem nie niepodległym, a armia tego kraju używana wyłącznie do wojny domowej.

Przynajmniej trzy razy po II wojnie była ona używana przeciwko naszemu własnemu narodowi i raz przynajmniej w imperialistycznej awanturze obcego mocarstwa w 68 roku przeciwko Czechosłowacji. Czechosłowacja nie groziła polskim interesom w żaden sposób, a użyto tej armii.

A oto następny tekst z tej audycji Radia Solidarność.

5 września dyrektor Wydziału Spraw Wewnętrznych Urzędu Wojewódzkiego w Suwałkach wydał decyzję delegalizującą Obywatelski Komitet Poszukiwania Mieszkańców Suwalszczyzny zaginionych w lipcu 1945 roku.

W uzasadnieniu podano: Działanie tego stowarzyszenia może wywołać dezorientację i wzbudzić niepokój społeczny na Suwalszczyźnie. Do poszukiwania zaginionych powołane są PCK i ZBOWiD.

Czyżby 42 lata, jakie minęło od zakończenia wojny, tym organizacjom nie wystarczyło i potrzebują dalszych czterdziestu?

Czechosłowacja prosiła Związek Radziecki o pomoc w 38 roku, a uzyskała ją w 68. Jak widac PCK i ZBOWiD jeszcze dłużej kazały na siebie czekać.

Przypominamy Obywatelski Komitet Poszukiwania Mieszkańców Suwalszczyzny nadal gromadzi informacje o losach ludzi, zaginionych w lipcu 45 roku, po oblacie przeprowadzonej na tym terenie przez wojska radzieckie. Apeluje o pomoc w wyjaśnieniu ich losów.

Oto kolejny tekst z tej samej audycji.

Przypadająca 17 września 48 rocznica wkroczenia Sowiec na teren Rzeczypospolitej i podział Polski pomiędzy

Dokonczenie str. 6

259-262

LECH JAN JAMKA

DZIWNY TEN KRAJ...

Korzystając z uprzejmości redakcji Echa Tygodnia, chciałbym tym razem poruszyć kolejny temat dotyczący spraw na żywo wyjętych z tego, co działo się i dzieje nadal w PRL. Dla młodszych stażem emigrantów będzie to rzecz znana i nienowa. Tu jednak chciałbym felietonem przeznaczyć dla starszej generacji na obczyźnie, jak i dla tych, którzy tak ochotczy chadzają na przeróżne spotkania, imprezy organizowane przez instytucję nazywaną ambasadą tzw. PRL, aby dostarczyć im pewnych, niecodziennych wrażeń, a przecież nie wysłanych z palca i nie trudnych do sprawdzenia czy udowodnienia.

W mieście, zwanym Nowy Dwór Gdański, istnieje Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego (PBRol). Jest to zakład o profilu produkcyjnym, nieduży i niemały, ot taki, jak tysiące innych jemu podobnych, które od lat egzystują na obszarze całego kraju. Dyrektorem jest niejaki Jerzy M., człowiek na ogół lubiany przez pracowników. Może nie przez wszystkich, ale na pewno przez tych, którzy na różnego rodzaju konferencjach, zebraniach zasiadają przy stołach obok szefa, którzy lepiej niż inni rozumieją kłopoty i codzienne troski związane z dyktowaniem w takim przedsiębiorstwie jak PBRol. Przez ładnych parę lat życie biegło tu spokojnie, bez większych zakłóceń. Nawet okres Solidarności zakład przeszedł bezkonfliktowo, bez zadrażnień i zmian, czy to na wyższych, czy niższych szczeblach urzędowych. Zło się więc sielsko i anielsko. Przyszedł jednak moment, kiedy okazało się, że mimo wszystko, zawsze, nawet w najlepiej dobranym towarzystwie znajdzie się jakiś parszywa owca, która pozazdrości pasterzowi dostojenstw, zaszczytów oraz korzyści płynących normalną koleją losu z owych priorytetów. I tak też się stało. Pewnego dnia, ni stąd ni zowąd zjechali panowie z Izby Skarbowej w Gdańsku. Zarzuty przedłożone dyrektorowi wpłynęły go w osłupienie, a też i w nieliczne zdenerwowanie.

W grudniu 1983 roku rada przedsiębiorstwa przyznała Jerzemu M. tzw. fundusz reprezentacyjny w wysokości 10 tysięcy złotych. W następnym miesiącu ta sama rada uchwaliła kolejny fundusz na podobne cele, tym razem opiewający na sumę 382 tysiące. Kwota została nieco zawyżona, ponieważ PBRol w Nowym Dworze miał obchodzić jubileusz 20-lecia istnienia, a wiadomym powszechnie jest, że życie w socjalizmie jest nierozdzielnie związane z obchodami, akademiami, z nadawaniem odznaczeń, dyplomów itp. Tak czy owak, pieniądze są wtedy bardzo potrzebne, a państwo, rozumiejąc i doceniając znaczenie takich imprez, nie żałuje krajowej waluty, dbając o morale socjalistycznego wyrobnika, doceniając jego ciężką, twórczą pracę. Oczywiście, nie dzieje się na lipę - na wszystkich wystawia się rachunki. Księgowi w pocie czoła rozliczają, sumują i księgują. Laikowi wydaje się, że w systemie socjalistycznym panuje bałagan, przekupstwo, że pieniądze bez-

trosko trwoni się na prawo i lewo. Tak jednak nie jest. Nasz dyrektor, obywatel Jerzy M., rozliczał się sumiennie i kwitował każdą sumę osobiscie. Dla przykładu: "Wydano 11 tysięcy na poczęstunek dla członków seminarium dyrektorów". Lub też - "11 tysięcy dla członków Rady Eksporterów przy Krajowym Zrzeszeniu PBRolow w celu nawiązania współpracy przy realizacji eksportu do Sudanu, Libii, Jordanii, Tunezji, RFN-u, Mozambiku, Zambii, Bułgarii, ZSRR, Mongolii". Część pieniędzy zużył też Jerzy M. wcześniej na organizowanie kolacji, obiadów z osobami reprezentującymi wielkie koncerny produkcyjne w PRL, co ułatwiło mu otrzymanie dostaw 12 km kabli, 15 pomp, 20 tys. zeberek, większą ilość węgla, stali, umywalek. Rzecz jasna, wszystko to razem wzięte zapewniło zakładowi pozycję wyjściową do produkcji towarów przeznaczonych na eksport właśnie do wyżej wymienionych krajów. Złosiwi twierdzą - wśród podanych odbiorców zagranicznych zapomniano o Górnej Wolcie, ale to już chyba pozostanie tylko kwestią plotek i zazdrośnych pomówień.

Wymienione przedsiębiorstwo, mimo wewnętrznych trudności związanych z rosnącym z roku na rok deficytem w dochodzie, podejmowało dalej coraz to inne, ambitniejsze w założeniach inicjatywy. Na specjalistyczne szkolenie zawodowe wysłano do Bułgarii dwóch robotników z rodzinami. Okazuje się, że niekiedy mały, bliżej nieznaną zakład produkcyjny, kierowany jednak przez energicznego i inteligentnego szefa, może brać czynny udział w życiu gospodarczym kraju. I tak więc, z Nowego Dworu jeździły delegacje na narady Krajowego Zrzeszenia PBRolow do Warszawy, Gdańska, Katowic, Krakowa w celu tzw. nawiązania współpracy, wymiany doświadczeń przy wprowadzaniu reformy gospodarczej. Jeżdżono na kursy szkoleniowe, zjazdy, konferencje, wymieniano poglądy i idee. Wszystko to oczywiście kosztowało grube tysiące. Potem przyszły obchody 20-lecia istnienia zakładu. W tym celu wynajęto cały ośrodek wypoczynkowy, gdzie wyprawiono bal dla 200 delegatów i zaproszonych gości. Rada zakładowa zgodnie współpracowała z dyrektorem, wspomagając go hojnie groszami i składkami społecznymi. Wszystko odbywało się oczywiście zgodnie z przepisami, jako że pismo okólne ministra rolnictwa mówi, iż wszelkie zakładowe jubileusze, spotkania pracowników winny liczyć na poparcie dyrekcji i samorządu. Tym właśnie przepisem zaskładał się dyrektor Jerzy M. podczas kontrolnych lustracji prowadzonych przez inspektorów Izby Skarbowej. Przedłożono również rachunki, które miały uwiarygodnić sens zakupów koniecznych do ugoszczenia 200 uczestników balu. Cały szkółkowy sprawę polegał jednak na tym, że niektórzy goście nie mogli sobie przypomnieć czy spożywali soki, kompoty, cytryny, a co kosztowało Radę Zakładową około 80 tysięcy złotych. Zdenerwowanie dyrektora rosło, aż w

pewnym momencie przypomniał sobie, że miał wymienionych artykułów, zakupiono wódkę, koniak, wino oraz 140 kg sandacza i 2 dorosłe świniaki u znajomego rolnika. Po skrupulatnym podliczeniu kosztów jubileuszowej imprezy okazało się, że całkowita suma zamknęła się liczbą 598 tysięcy złotych. Pozostawiając sprawę PBRolu w Nowym Dworze innym do rozstrzygnięcia, zajmijmy się pewnymi aspektami przedstawionego przykładu z życia w PRL. Czy rzeczywiście czynniki wyższe przez tak długi czas nie wiedziały nic o wyczynach rezolutnego dyrektora? Odpowiedź może być tylko jedna - w PRL tego rodzaju sprawy są często tajemnicą poliszynela, są tolerowane przez władzę, dla których ważniejsze jest, że na stanowisku znajduje się swój człowiek, a który może nawet nie posiada kwalifikacji na kowala, niż ten, który uczciwie wypełniałby swoje obowiązki i przestrzegał przepisów. Ten ostatni nie ma szans dziś w PRL zostać kierownikiem czy dyrektorem - człowiek, który sam jest uczciwym, jest niewątpliwie uczulony na nieuczciwość innych, a to staje się już dla promienników niebezpieczne w tym ustroju. Przykładem tego była działalność Solidarności. I kolejna refleksja, zapewne już nienowa, jeśli takie wydarzenia miały miejsce w PBRolu w Nowym Dworze, to co dzieje się na wyższych szczeblach? Czy rzeczywiście, po ostatnich wydarzeniach w kraju, zaszły istotne zmiany na lepsze? Wydaje się, że wszystko pozostało tak jak było. Dopóki system ten istnieje, jego naturalną cechą pozostaje fakt, że promiennicy zawsze będą dążyć do zapewnienia sobie profitów płynących z udogodnień i przywilejów. Tej cechy i w tym systemie nie można w żaden sposób wykorzenić czy zlikwidować - jest to wrodzona cecha, niemalże dziedziczna, niezależnie od poszczególnych okresów przemian i czystek personalnych. Ci, którzy musieli odejść i ich następcy, żyją jednak nadal w takich warunkach, których nie osiągnie nigdy stopa życiowa tzw. proletariatu. Jest pewnym, że wykopany z

nowodworskiego młoteczka dyrektor Jerzy M. przejdzie, po wyciszeniu sprawy, do kolejnego zakładu pracy, tym razem bogatszy o pewne doświadczenia. Jest jednak nadal swoim człowiekiem i tego system nie zapomina. Takiego osobnika system nie może zmarnować czy utracić. Tysiące takich, jak Jerzy M. zapewnia możliwość trzymania ręki na pulsie, a tym bardziej teraz, w obecnej sytuacji Jerzy M. jest typem na wagę złota. Nie ważne jest czy Jerzy M. i inni wierzą w komunizm, w jego realność, ważne jest to, że on i jemu podobni popierają władzę, są jej duszą i ciałem zaprzędani, a to z kolei gwarantuje solidność ustrojowych fundamentów, na których opiera się ideologiczny parawan. W PRL opozycjonista i komunista mają wspólną jedną cechę - obaj nie wierzą w komunistyczne mrzonki Marksa i Lenina, ale dla tych drugich wspomniane idee są potrzebne do egzystowania, do sprawowania władzy. Ideologia jest kurtyną, za którą nie każdemu wolno zajrzeć. Tam panuje inny świat, świat, który dla proletariatu (stosując znane skądinąd nazewnictwo) będzie zawsze istniał jedynie na stronicach grubych tomów brodatych badaczy. Robotnik, który to rozumiał, stał się dla władzy niebezpiecznym. Nazwano go ekstremą. Ten zaś, który do dzisiaj nie rozumie kim jest i jaką naprawdę rolę spełnia w tym systemie, ten jest odznaczany, nagradzany i poklepywany po plecach.

Z takich właśnie osobników składa się każdy pochód 1-majowy. Idą, potrząsując transparentami, skandując wieczne slogany i hasła.

Ci i tacy, jak dyrektor Jerzy M. to banki, którym można bez kłopotów pasterzować na wysokiej trybunie wśród dźwięków fanfar i głosów ryczących megafonów. I tylko dalej niezrozumiałym jest fakt, że są w Polsce ludzie, którym udało się zajrzeć za parawan, a którzy nadal wierzą w potrzebę dialogu. Dziwny to kraj, zaspiewałby dziś Niemen, gdyby miał odwagę.

Z DALEKIEGO
KRAJU

Niech nie będzie nadaremna

Pamiętam dobrze tę moją pierwszą mszę w kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu. Padał śnieg. Było zimno. Udało nam się wcisnąć do kościoła. Ale to było tylko ten jeden, jedyny raz. Później już zawsze staliśmy na dworze - coraz dalej i dalej od kościoła. Bo było nas coraz więcej.

Wiesć o mszach za ojczyznę, odbywających się w każdą ostatnią niedzielę miesiąca rozprzestrzeniała się po Warszawie.

Trwał jeszcze stan wojenny. Ludziom brakowało wiary, nadziei i miłości. Garnęli się do księdza Jerzego. Dawał im to co wtedy w tamtych chwilach najbardziej było potrzebne.

Sam głos księdza Jerzego działał na nas kojąco. Słuchaliśmy tego głosu w uśpieniu, w koncentracji trudnej do osiągnięcia. Mało kto widział księdza. Tylko ten jego głos.

Ksiądz Jerzy nawoływał do miłości, do oddalenia nienawисти, do współczucia wobec ludzi, którzy nas nienawidzą. Tłum przed kościołem coraz bardziej potęgował. Był już siłą. To niepokoiło władzę. Pojawiały się coraz liczniejsze patrole. Otaczano kościół ścisłym kordonem. Blokowano ulice, a ludzie mimo to szli, szli. Słuchali swego księdza. Kochali go. Niosł słowa otuchy. Płynęły modlitwy za kościół, papieża, za internowanych, więzionych, zabitych.

Potężny głos zmasowanej modlitwy tysięcy ludzi niosł się hen daleko poza kościół. Budził niepokój. Modlono się o wolność, sprawiedliwość, niepodległość. Niebezpieczne.

Modlono się za ludzi, których nazwiska wywoływały popłoch wśród władzy. Groźne.

Zaczęły przybywać delegacje z całej Polski. Ludzie codziennej, ciężkiej pracy przyjeżdżali by posłuchać swego księdza. Lista obecnych wydłużała się. Minęła zima. Przyszła wiosna. Potem lato. A kiedy padał deszcz nikt nie ruszał się z miejsca. Ramię przy ramieniu. Co tam deszcz.

Aktorzy recytowali strofy Norwida, Słowackiego, Mickiewicza. Sławni śpiewacy operowi - znani na wielkich estradach świata śpiewali pieśni powstańcze z 63 roku, z listopada, z 20 roku i z Powstania Warszawskiego.

W tę każdą ostatnią niedzielę miesiąca płynął na Żoliborz tłum. Zapchane autobusy, tramwaje. Najlepiej piechotą szli. A kiedy przychodziły te ważne rocznice ołtarz budowano na zewnątrz i wtedy widac było drobną figurkę księdza, którego Bóg obdarował wielkim sercem. Dzielił się nim ze wszystkimi, którzy potrzebowali. Stał ksiądz Jerzy wśród hutników, górników, stoczniowców. Szumiały mu sztandary Solidarności. Także te z huty Warszawa - sercu jego najbliższe. Bo to wszakże tam kardynał Stefan Wyszyński ustanowił go kapłanem - duszpasterzem.

Był ze swoimi owieczkami cały czas. Pozostał im wierny. A oni Jemu. Nie bali się trwać przy swoich sztandarach. Stali tak z odsłoniętymi twarzami - bo wszak sprawa, o którą walczyli pozostała czysta.

Ludzie zeszytnieli z przerażenia. Straszny żal ścisł serca. Trumna Grzesia stała w kościele St. Kostki, a mszę odprawiał ksiądz Jerzy. Gdy koledzy-maturzyski wynosili trumnę swego kolegi, odezwały się dzwony. I stało się jak w Wyspiańskim: "A idą posępni, a biją im dzwony".

Ksiądz Jerzy w imieniu matki poprosił o ciszę. Absolutną. O marsz na Powązki w ciszy śmiertelnej. Tłum ogromny - kilkudziesięciotysięczny posłuchał swego kapłana.

Nie zapomni stolica tego marszu, który był niemy krzykiem. Może nie dziś, może jutro, za lat wiele, zabrzmi on w wielkiej poezji, sztuce - pieśni. Bo sprawy wielkie odzywają po latach, wznesione przez wieszczów na piedestał prawdziwej sztuki.

Oplakiwała Warszawa Grzesia Przemyskiego, a przecież nikt wówczas nie przypuszczał, że oto zbliża się to najstraszniejsze, że 19 października fale Wisły porwą w swój nurt skatowane ciało wielkiego księdza.

Polska przerażona tym strasznym czynem trwała w osłupieniu.

W kościele św. Stanisława Kostki trwały nocne czuwania zainicjowane przez dziennikarzy.

Nigdy nie zapomnę postaci dwu mężczyzn, ojca i syna. Całą noc na kolanach zatopieni w modlitwie. Ludzie się zmieniali. Odchodzili, wracali. A oni na kolanach. Całą noc. Jeszcze się wówczas tliła znikoma isierka nadziei, że może żyje, że wróci do nas.

Nie wrócił. Na wysokim katafalku stała sosnowa trumna. Tak by wszyscy ją widzieli.

Całą noc ulicami Marszałkowską, Krasińskiego, Słowackiego, szli ludzie. Ten tupot nog - jakże symboliczny. Potęgował z każdą chwilą. Szła Polska pożegnać swego księdza. Szła pod sztandarami Solidarności. Ścisnięte gardła nie wydawały krzyku - tego wielkiego żalu. Był gdzieś w środku. W nich.

Nie ma już wśród nas księdza Jerzego. Jego grób obok kościoła stał się miejscem świętym, odwiedzanym przez tysiące, setki tysięcy pielgrzymów. Płoną świece i nie ma takiej pory roku by grób księdza nie był pokryty świeżymi kwiatami. Stał się ten grób i jego otoczenie skrawkiem niepodległej Polski.

Symbolem wiary i nadziei. Nauczył mnie miłości. Oddał ode mnie nienawist, wtedy gdy było jej we mnie najwięcej. Przywrócił mi wiarę w człowieka - wówczas gdy wierzyć w niego przestałam. Dał mi przeżyć to wszystko co stało mi się skarbnicą na wszystkie całe przyszłe lata i czerpię z niej do dziś.

Ufam mu, jak dawniej. Jak wówczas gdy

staliśmy w śniegu, deszczu, upale i słuchaliśmy tego głosu zduszonego w bagażniku samochodu 19 października 1984 roku.

Mija trzy lata od śmierci księdza Jerzego. Rok temu papież Jan Paweł II powiedział: "Dnia 19 października - przed dwoma laty zginął w wiadomych, straszliwych okolicznościach ksiądz Jerzy Popiełuszko, który tak bardzo kochał kościół, swój naród i jego godności, jego wartości, przypominam tę śmierć, ponieważ jest ona jedną z tych śmierci, które służą do odradzania życia, niech nie będzie nadaremna".

Bronisław SLESINSKI

Az oto w piękny, majowy dzień zginął Grzes Przymek - już prawie maturzysta.

Jacek SKOCZKOWSKI

Cena miłości Ojczyzny...

(w trzecią rocznicę męczenskiej śmierci Księdza Jerzego Popiełuszki)

Od dramatycznych dni października 1984 r. upłynęło zaledwie 3 lata. Moze wydawać się, że to już cała epoka.

Wiele i ciągle nieprzewidywanych wydarzeń zapisało w tym czasie kalendarze świata. Mimo naporu nowych faktów codzienności, obrazy z tamtych dni, a szczególnie z okresu oczekiwania powrotu żywego księdza, a później uroczystości pogrzebowych pozostają w naszej pamięci. W każdą rocznicę męczenskiej śmierci Księdza Jerzego Popiełuszki Polacy na przykościelnym cmentarzu w Warszawie i Polacy rozproszeni po świecie, ale połączeni Solidarnością serc składają będąc hołd męczennikowi za Prawdę.

Z tamtych dni pozostają w naszej pamięci ostatnie słowa pożegnalne, jakie z bólem wypowiadał proboszcz parafii św. Stanisława Kostki w Warszawie, ksiądz prałat Teofil Bogucki. Zegnając wikarego, oddanego służbie Bogu i sprawie ludzkiej, sciskany zalem po utracie bliskiego ucznia i przyjaciela tak mówił:

"Widzę przed sobą całą Polskę, Polskę prawdziwą, Polskę katolicką, Polskę, która pragnie wolności i tożsamości swojej narodowej. Ufamy, że z tej niewinnej kapłanskiej ofiary zrodzi się większe dobro dla Kościoła i Ojczyzny i w naszej zbiorowej woli chcemy dać trwałe temu świadectwo."

Teraz na codzien, Polska zmagan, Polska podziemia, Polska, w której służby bezpieczeństwa, ZOMO i milicja nieustannie łamią prawa człowieka, dokonując coraz to nowych aresztowań, Polska stałych niedomagan, ubóstwa i kolejek, a od roku 1984 Polska z najdłuższą, niekoncząca się kolejką - pielgrzymką do grobu księdza Jerzego Popiełuszki. Zwyczajni Polacy, nadzwyczajni goście zagraniczni, dostojnicy kościoła w cichym pochylem głowy, w modlitwie, refleksji, symbolicznie składają hołd pamięci księdza, który oddał życie za Prawdę i Ojczyznę, księdzu, który przez całe swoje życie był wierny naukom Chrystusa, księdzu, który głosił, że "Prawda jest warta życia". Jest to kolejka cicha i spokojna. Jedni z kwiatami, inni z lekko uniesioną ręką ułożoną w kształcie litery "V". Kolejka po duchowe wspomnienie, po siłę wyrwania, po nadzieję mimo otaczających wątpliwości, po światło, po nawrocie, a przede wszystkim po utrwalenie solidarności serc.

W dniu 11 września 1987 r. ta sama Polska, Polska katolicka, Polska nieustannego bólu, a tym samym przykościelnym placu pożegnała zmarłego nagle proboszcza parafii zoliborskiej, księdza prałata Teofila Boguckiego. Tym razem oddano hołd gorliwemu kapłanowi, opiekunowi i przelozonemu wcześniej porwanego i zamęczonego wikarego parafii św. Stanisława Kostki. Polska kolejka - pielgrzymka składa hołd synom polskiej ziemi, których praca nie zamyka się tylko w głoszonych słowach, ale w ciągu ostatnich 7 lat dawała wiele dowodów i czynów. Obaj, proboszcz i wikary spoczywają na przy-

kościelnym cmentarzu, na kawałku Wolnej Polski, Polski Solidarnej, Polski pilnie strzeżonej i obserwowanej przez reżymowe władze PRL.

Śmierć księdza prałata Teofila Boguckiego zamyka fragment żywej historii Polski, Kościoła i Polaków, historii zapisanej czcionką Solidarności. Powstaje pytanie, kto przejmie i będzie kontynuował rozpoczęte dzieło w parafii św. Stanisława Kostki, kto poprowadzi msze św. za Ojczyznę, kto poprowadzi szeroką działalność duszpasterską wśród młodzieży, robotników, chłopów, inteligencji. Kto, jak ks. Jerzy Popiełuszko i ks. prałat Teofil Bogucki będzie zapraszał do prezbiterium licznych i najwybitniejszych polskich artystów aby swoimi recytacjami, wybranymi tekstami dzieł polskiej kultury wzbogacali udział w Eucharystii, wzmacniali przeżycia wewnętrzne i przyczyniali się do wydobywania z podświadomości najgłębszych i najlepszych archetypów dziedzictwa naszych ojców, dziedzictwa patriotyzmu i miłości Wolnej Polski. Z pewnością powstanie poważna luka i poważne zadanie dla Kościoła. Nie da się zmienić naturalnego biegu historii. Bo przecież Polacy będą się gnać do Kościoła św. Stanisława Kostki na Zoliborzu, będą manifestować swój protest przeciwko stosowanym metodom normalizacji życia, będą umacniać idee Solidarności.

Heroiczna śmierć księdza Jerzego Popiełuszki wstrząsnęła sumieniem świata. Szeroko jest znane nazwisko polskiego kapłana, który padł ofiarą wcześniej przygotowanego prymitywnego zbrodnictwa czynu, w którym kije, kamienie, sznury stały przeciwko Prawdzie. Wcześniej przesładowany, w koncu pojmany, okrutnie pobity aż wreszcie utopiony w czarnej wodzie wisańskiego zalewu, polski ksiądz dał świadectwo swojej wierności naukom Chrystusa i Kościoła.

Od tego czasu napisano liczne książki, reportaż, artykuły. Powstała zapewne kolejna, poszerzona o postać zmarłego prałata T. Boguckiego, o kościele św. Stanisława Kostki i jego milczącym świadectwie historii Polski. Wszystkie nowe karty zapisanej historii będą powiększać i uzupełniać całość o życie, pracy, służbie ludziom i Bogu i śmierci ks. Jerzego Popiełuszki.

W niespełna miesiąc po śmierci Księdza, w paryskiej "Libelli" ukazały się "Kazania patriotyczne K. J. Popiełuszki" natychmiast tłumaczone na j. francuski "Le chemin de ma croix" (Editions Cana w Paryżu) i po hiszpańsku "J. Popiełuszko - Sermones en Varsovie" (Ed. Arin Barcelona).

Grazyna Sikorska otworzyła cykl książek o księdzu Jerzym Popiełuszko i tak "Jerzy Popiełuszko A Martyr for The Truth" z pierwszym wydaniem w Londynie, a później już na wszystkich kontynentach. W kilka miesięcy później, wydawnictwo poszerzone i uzupełnione pt. "Prawda warta życia" - ksiądz Jerzy Popiełuszko (Wyd. Polska Fundacja Kulturalna Londyn).

Książki Grazyny Sikorskiej szczegółowo przedstawiają sylwetkę zamordowanego księdza, a przy tym wiele faktów historycznych o stosunkach panujących w

Polsce na płaszczyźnie Kościoła i Państwa.

"Popiełuszko - la Polonia i Polacchi" (V. Maddaloni - Ed. Paoline z Mediolanu) to w j. włoskim omówienie sytuacji Polski i Polaków na tle popełnionego mordu.

Siegfried Lammich, prawnik z Monachium uczestnik procesu torunskiego w książce "Der Popiełuszko Prozess" omawia szczegóły procesu na zabójcach księdza Jerzego Popiełuszki, taktykę procesu i uchybienia procesowe, zamierzone i forsowane przez przewodniczącego składu sędziów PRL.

"Le pretre qui devait mourir" (Ed. Albin Michel) albo "The Priest who had to die" (Ed. Victor Gollancz Londyn) to książka tych samych autorów R. Boyes i John Moody. Jest to anatomia zbrodni popełnionej w środku Europy w państwie komunistycznym. W rozdziale "Pertraktacje z diabłem" autorzy koncentrują się na przyczynach i podejmują próby odpowiedzi dlaczego ksiądz polski musiał umrzeć. I tak we fragmencie mówią: "zebrane materiały wskazują nam, że Kościół polski, w przeciwieństwie do tego co myśli się na Zachodzie nie jest blokiem jednolitym wobec władzy". W książce jest kilka interesujących wyciągów z zapisów dziennika księdza Jerzego Popiełuszki.

W całości zapiski księdza Jerzego Popiełuszki ukazały się w wydawnictwie "Spotkania" w Paryżu (redaktor P. Jegliński).

Podobnie w wydawnictwie "Polemika" w Paryżu ostatnio ukazała się książka "Ks. Jerzy Popiełuszko - życie i

śmierć". Zasługująca na wyróżnienie to książka "Ks. Jerzy Popiełuszko - Męczennik za Wiarę i Ojczyznę" (P. Raina - Wyd. Oficyna Poetów i Malarzy w Londynie). Jest to pierwsza szczegółowa biografia Ks. Jerzego Popiełuszki. Jest w sumie już około 25 różnych pozycji i różnych wydawnictw. Należy wrócić do pierwszej, która ukazała się w Rzymie w listopadzie 1984 r. Książka poświęcona kapłanowi, obrońcy Ojczyzny, Bohaterowi Prawdy i Narodowej Solidarności, księdzu Jerzemu Popiełuszki, książka wydana staraniem jego rzymskich przyjaciół. Ta mała książeczka pt. "Cena miłości Ojczyzny" to homilie, rozważania, rozantowe, modlitwy drogi krzyżowej, jakie zostały spisane i utrwalone na taśmie.

Jest to zbiór myśli i drogowskazów, układających się w jedną całość, jak wielka jest "cena miłości Ojczyzny".

MSZA ŚW. ZA DUSZĘ ŚP. KSIĘDZA JERZEGO POPIELUSZKI

W 3 rocznicę porwania i męczenskiej śmierci sp. Księdza Jerzego POPIELUSZKI, w dniu 19 października 1987 r. o godz. 19 00 w kościele św. Jacka w Ottawie (ks. Proboszcz Ryszard Kosian O M I) - 210 Le Breton St.

Udział w tej mszy to symboliczne złożenie hołdu pamięci księdza, który oddał życie za PRAWDĘ i OJCZYZNĘ.

O FATIMIE PO POLSKU

Po publikacji w 6 językach, na czterech kontynentach w ilości ponad 700 000 egzemplarzy, ta znana książka ukazała się w języku polskim.

Objawienia i orędzie Matki Boskiej w Fatimie wg Pamiętników S. Łucji 96 stron, liczne ilustracje.

Cena \$3 00 + 75c za przesyłkę.

Czeki prosimy wystawiać na konto "Fatima".

Książkę można zamawiać pisząc do:

Polish-Canadian Women's Federation
5361 Coolbrook, Montreal H3X 2L3

OJCZYZNA I CZŁOWIEK

Ksiądz prałat Teofil Bogucki nie żyje. Wielki duchem kapłan osierocił parafię św. Stanisława Kostki na Zoliborzu. Jeszcze brzmia mi w uszach słowa modlitwy wznoszonej za jego zdrowie. Jeszcze słyszę głos księdza Jerzego Popiełuszki, który prosi o modlitwy za choro- go proboszcza.

Był ksiądz Teofil Bogucki dobrym duchem księdza Jerzego. Najtroskliwszym jego opiekunem i pewnie również powiernikiem.

Nieugięty ten kapłan bronił praw człowieka, wolności i sprawiedliwości. Kochał Polskę i wierzył, że będzie niepodległa. Nigdy nie pominął tych, o których tyle lat nikt nie mówił i nie pisał, nie przypominał, że są i czują się Polakami. O wszystkich Braciach i Siostrach w Związku Radzieckim. To była dla niego bardzo ważna sprawa. Pamiętał o nich.

Nieugięty był to człowiek i mocny. Nie bał się. Tej odwagi uczył swoich wiernych. Po śmierci swego duchowego syna, księdza Jerzego, na jego wyłącznie barkach spoczywała odpowiedzialność za wielkie dzieło. Za słynne msze za Ojczyznę. To właśnie w jego kościele w miesiąc po wprowadzeniu stanu wojennego rozpoczęły się słynne msze za Ojczyznę. Jeszcze brzmia mi w uszach słowa księdza prałata "Odstąp szatanie".

Gdy na uroczystą, bodajże 1-majową

mszę obok rzeszy wiernych, przybyli również ci, którzy swoją obecnością zakłócili podniosły nastrój nabożeństwa. Kościół otoczony kordonem ZOMO uzbrojonym po zęby, zaopatrzone w plastikowe, japońskie tarcze i hełmy, w pałki, gazy i karabiny i armatki wodne. A tu ksiądz Teofil Bogucki ogłasza, że szatan krąży wokół i zarządza egzorcyzm - jak w dawnych czasach, na znak tego, że tylko moce szatanskie mogą na modlących się i bezbronnych nasylać zbrojnych.

"Odstąp szatanie" - mówi ksiądz. "Odstąp szatanie" - powtarzają tysiące wiernych i robi to niesamowite wrażenie. Niezapomniane. Jak wszysko co działo się i dzieje w tym niezwykłym, warszawskim kościele, który stał się symbolem Polski chrześcijańskiej, wolnej, niepodległej. W roku ubiegłym ksiądz Bogucki obchodził 50-lecie kapłanstwa. 50-lecie pracy dla dobra Boga, ojczyzny i człowieka, którego umiłował ponad wszystko. Spoczął obok księdza Jerzego na dziedzińcu kościoła św. Stanisława Kostki. Są razem.

Ksiądz Teofil Bogucki pozostawił testament - apel do Polaków, w którym wzywa wszystkich wiernych do stania na straży ideałów, dla których ksiądz Popiełuszko poniósł męczenną śmierć. To zobowiązuje.

B SLESINSKI

GDZIE SIĘ ECHO ROZERWAĆ ZAMIERZA, CZEGO I PAŃSTWU ZYCZY

MUZYKA

● 7-ego października o g. 20 00 w Ryerson Theatre, 43 Gerard St E wystąpi orkiestra symfoniczna Uniwersytetu w Karlsruhe (Niemcy). W programie utwory Bacha, Mozarta i Mendelssohna. Wstęp \$10.

● Tego samego dnia Toronto Operetta Theatre prezentuje operetkę Johanna Straussa - "A Night in

Venice". Przedstawienia trwać będą do 10-ego października w MacMillan Theatre - University of Toronto.

FILM

● 8-ego października w kinie Fox (2236 Queen St E) obejrzą Państwo mogli dwa filmy Olivera Stone'a - o 19-tej "Salvador" i o 21 30 - "Platoon".

INNE ATRAKCJE

● Przypominamy, że 10-ego i 11-ego października w West Toronto Secondary School (330 Lansdowne) występować będzie doskonały polski kabaret - "Elita". Początek koncertów g. 20-ta. Bilety w cenie \$12 i \$15.

● 7-ego października w galerii Power Plant - 235 Queen's Quay W odbędzie się odczyt na temat prac sławnego architekta - Frank'a Gehry. Początek g. 8 00. Wstęp wolny.

● Od 7-ego do 29-ego października w Artculture Resource Centre trwać będzie wystawa rzeźb John'a Broere, Margaret Lawther, Simon'a Levin'a i

Bonnie Rubinstein - 658 Queen St W.

● 8-ego października w Brigantine Room, York Quay Centre - 235 Queens Quay W odbędzie się spotkanie-symposium na temat nowej ustawy o pornografii. W panelu dyskusyjnym zasiądą m.in. - David Cronenberg - sławny reżyser kanadyjski, Robert Kaplan z ramienia partii liberalnej, Lynn Scine - President of R E A L Women i Peeter Sepp - z Ontario Association of Art Galleries. Początek o godz. 7 30. Wstęp wolny!

● Od 9-ego do 12-ego października w International Centre trwać będzie wystawa zjawisk nadprzyrodzonych -

"ESP - Psychic Expo". W programie spotkanie z astrologami, wroźbitami, odczyty na temat reinkarnacji i UFO, ciekawe pokazy.

● Już wkrótce (16-ego października) rozpocznie się światowy zjazd pisarzy pod nazwą "International Festival of Authors", w czasie którego odbędzie się m.in. spotkanie z Ireną Ratuszczinską. Szczegóły 364-5665.

ART DIALOGUE GALLERY
80 Spadina Ave Toronto
TEL 368-3534

LESZEK WYCZOŁKOWSKI
"JOURNEY"
do 10 października

zaprasza na
**Dziesiąty
Jubileuszowy
Koncert**

Lechowia
Polsko-Kanadyjski
Zespół Taneczny

**W Sobotę,
17-go listopada
8:00 p.m**

Ryerson Theatre
43 Gerrard St E
Toronto, Ontario

Cena biletów \$12 00 \$10 00
(Przyjmujemy Visa i Mastercard)

Bilety do nabycia

Bass Tickets 872-2277	The Pharmacy Shoppe 177 Roncesvalles Ave 536-2116	Ryerson Box Office (dzień koncertu) 977-1055
---------------------------------	--	---

KZ ELECTRONICS
KRZYSZTOF ZAKRETA

przedstawia
grupe gwiazd polskiej estrady w programie
p l

★ **DAJ MI TĘ NOC** ★

wystąpi
NAJPOPULARNIEJSZA PIOSENKARKA W POLSCE!!!

Eleni
ura. grupa
mu yczna
KONSTANTINOS
TZOKAS
ALEXANDER
BIALOUS
PRZEMYSŁAW
PAHL

**KABARET
ELITA**
JAN KACZMAREK
JERZY SKOCZYŁAS
LESZEK NIEDZIELSKI
WŁODZIMIERZ PŁASKOTA

GRUPA BIJĄCA WSZELKIE REKORDY POPULARNOŚCI

BOLTER
JERZY RAJCZYK IWONA MACIEJEWSKA WŁODZIMIERZ WISNIO

TORONTO 10 października (sobota) -
godz. 20 00
11 października (niedziela) -
godz. 20 00
West Toronto Secondary School Aud.,
330 Lansdowne
Bilety: Solarski Pharmacy - 146 Roncesvalles Ave., "Głos Polski" - 390 Roncesvalles Ave.
Bilety w cenie \$12 i \$15

ST CATHARINES 14 października (środa) - godz. 20 00
Royal Canadian Legion,
292 Vine St

KITCHENER 15 października (czwartek) -
godz. 20 00, Polish Legion,
601 Wellington St N

LONDON 16 października (piątek) -
godz. 20 00, Sala Parafii Matki
Boskiej, 419 Hill St

Informacje telefoniczne (416) 920-0662

TANIO I Z GWARANCJĄ

LEKAO

OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL

KONTA WALUTOWE - BONY
PACZKI Z OWOCAMI LEKARSTWA
SAMOCHODY

**PACZKI
DO
POLSKI**

Juz od 5 lat
zapewniamy swoim Klientom pewny
i odpowiedzialny serwis wysyłkowy
na paczki morskie i lotnicze do
Polski i innych państw świata

BONUS!
Przy każdym zakupie biletu lotniczego w naszym biurze
może wysłać bezpłatnie paczkę morską o wadze do 10 kg

BIURO PODRÓŻY
Tel (416) 532-3042

SAVE-O-WAY
OVERSEAS SERVICES
331 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont., M6R 2M8

Przeloty czarterowe i indywidualne do Polski, Europy i innych krajów świata. Tanie ubezpieczenia i zaproszenia dla wizytatorów z Polski.

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

4261 Camaro Ct - w pobliżu Parafii p.w. Sw. Maksymiliana Kolbe, dom jednorodzinny 6-letni 4 sypialnie \$239 000

291111 Park Rd - Bloor i High Park, unikalny widok na Grenadier Pond, Luksusowa rezydencja 4 łazienki 3 kominki - \$579 00

478 Clendenen, przy High Park Ave - legalny Triplex, możliwość dodatkowego apt w basemencie, \$319 tys

1553-55-57 Bloor St W - 3 domy, łącznie 70 stop, "Frontage", cena 1,195,000

14 Constance St., k Roncesvalles - 4 sypialnie, podwójny garaż, cena 249 tys

**ZYGMUNT
PRZETAKIEWICZ**

Tel. 766-4088
(24 hrs.)

**MARGOR
ELECTRIC**
RESIDENTIAL
COMMERCIAL
INDUSTRIAL

- Zakładanie nowych, renowacja instalacji elektrycznych
- Montaż, naprawa urządzeń elektronicznych oraz elektrycznych

MAREK
TEL 239-0868
METRO LIC E 1847

RENEWAL
Construction and Renovation
Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykazanie piwnic. Bezpłatna wycena
TEL 249-5212 lub 742-1302

ODZYSKANE WŁOSY!

W 100% gwarantuję w ciągu 2 miesięcy

Prawdziwe włosy z którymi możesz spać, pływać, ćwiczyć, kąpać się, odzyskasz kontaktując się z nami po polsku JANUSZEM

TEL biuro 925-5596, dom 533-5577

Ceny niższe niż podejrzewasz
Metodami niechirurgicznymi od \$1300 do 2000
Metoda mikrochirurgiczna od \$3 tys. do 13 tys.
Broszurę można otrzymać wysyłając kupon

Name _____
Address _____
City _____
Postal Code _____
Phone _____

The GENTRY
1230A YONGE
TORONTO
M4T 1W3

OTWARCIE czy PRZYMKNIECIE

Jak rozwija się "głasność" w ZSRR? Oto najnowsze informacje

Jak podaje "New York Times", pozwalając się na dobrze poinformowane źródła w Moskwie, drugi człowiek w hierarchii władzy na Kremlu, członek Biura Politycznego i sekretarz KC KPZR Igor Ligaczow, skrytykował ostatnio na spotkaniu z dziennikarzami zbyt daleko, jego zdaniem, idące przejawy "głasności" w prasie ZSSR

Specjalnej krytyce poddał Ligaczow dwa pisma, wysuwające się na czoło postulowanej przez sekretarza generalnego KPZR Gorbaczowa kampanii jawności życia publicznego "Ogoniok" i "Moscow News", wydawaną w języku angielskim w Moskwie gazetę dla cudzoziemców

Opublikowane w sowieckiej prasie sprawozdania ze spotkania z Ligaczowem były tylko bardzo ogólnikowe

Ligaczow był szczególnie oburzony na to, że "Moscow News" umieszcza wspomnienie, poświęcone zmarłemu przed miesiącem na emigracji w Paryżu, znanemu pisarzowi Wiktorowi Niekrasowowi. Wspomnienie pośmiertne o Niekrasowie podpisało czterech pisarzy, zamieszkałych w Sowietach - Bułat Okudźawa, Grigorij Baklanow, Władimir Kondratiew i Władimir Łapszyn

Wiktor Niekrasow, wyrzucony w 1972 roku z partii za publikację zbyt przychylną dla Stanów Zjednoczonych, wyjechał dwa lata później na emigrację do Francji. Jego najbardziej znaną książką, za którą otrzymał Nagrodę Stalina w 1947 roku, były wspomnienia z II wojny światowej, zatytułowane "W okopach Stalingradu"

Wspomnienie pośmiertne w "Moscow News" podnosi jego talenty narracyjne i wartości artystyczne jego pisarstwa, stwierdza że był swego rodzaju pionierem w rosyjskiej literaturze

Ligaczow, drugi sekretarz sowieckiej partii, skrytykował decyzję redaktora na czołowego "Moscow News" pozwalającą na wydrukowanie wspomnienia pośmiertnego o Niekrasowie. "Fakt, że redaktor naczelny drukuje artykuły czy nekrologi według własnego widzimisię przekracza dopuszczalne, demokratyczne granice"

Drugi człowiek na Kremlu poddał też krytyce politykę redakcyjną "Ogonioka", zwłaszcza opisy brutalności sowieckiej milicji oraz rozpoczęcie druku w odcinkach wstrzymywanej od lat przez cenzurę powieści "Dzieci Arbatu" Anatolija Rybakowa, opisującej stalinowski terror

Ligaczow powiedział, że należy się wstrzymać ze zbyt gwałtowną krytyką stalinizmu i nie należy zezwalać na pozabawione szacunku traktowanie przedstawicieli minionych pokoleń, które budowały socjalizm i broniły go przed faszyzmem

Nie jest to pierwsze wystąpienie Ligaczowa, krytykujące zbyt jaskrawe przejawy "głasności" i występujące w obronie marksistowskiej doktryny i rewolucyjnej przeszłości ZSSR. Wystąpienia Ligaczowa zaprzeczają temu, co mówi Gorbaczow, nawołujący do dalszego rozwijania kampanii na rzecz otwartości i przebudowy ZSSR. Jedni są zdania, że jest to swoisty podział ról między pierwszym i drugim sekretarzem, inni sądzą, że jest to przejaw autentycznej różnicy zdań w Biurze Politycznym, przy czym Ligaczow występuje jako czołowy przedstawiciel sił przeciwnych reformatorskimi zapędami Gorbaczowa

Gdybysmy rzeczywiście mieli do czynienia z taką rozbieżnością poglądów w sowieckim Biurze Politycznym, to ostatnie wystąpienie Ligaczowa dawałoby sympatykom "nowego kursu" w ZSSR powody do niepokoju

DROBNE CIĘCIA

Amerykańsko-sowieckie porozumienie o likwidacji rakiet bliskiego i średniego zasięgu przyjęte zostało i na Zachodzie i na Wschodzie z zadowoleniem. Mowi się nawet o historycznym przełomie

Warto jednak realistycznie spojrzeć na konkretne efekty rozmów sekretarza stanu Shultza i ministra Szewardnadze. Porozumienie zawarte w Waszyngtonie ma charakter wstępny. Obie strony zgodziły się na razie z ogólnym założeniem likwidacji rakiet średniego zasięgu, ale pozostaje jeszcze mnóstwo spornych problemów do rozwiązania, zanim będzie można podpisać ostateczny układ. Między innymi należy tu sprawa terminarza likwidacji rakiet

Negocjacje będą więc kontynuowane podczas wizyty Shultza w Moskwie w październiku oraz w Genewie, przez delegacje obu państw. Dopiero po tej drugiej rundzie rozmów obu ministrów będzie wiadomo, czy uda się uzgodnić treść układu do czasu planowanego pod koniec roku spotkania Reagan - Gorbaczow

Porozumienie jest "historyczne" w tym sensie, że po raz pierwszy dotyczy likwidacji części broni nuklearnej, a nie tylko ograniczenia jej ilości, jak to było w przypadku dotychczasowych układów rozbrojeniowych. Ale wagę tego wydarzenia osłabia to, że zniszczona ma zostać jedynie znikoma część broni atomowej. Rakiety bliskiego i średniego zasięgu, objęte ewentualnym układem, to tylko kilka procent arsenałów nuklearnych obu supermocarstw

zagrożenie świata katastrofą nuklearną niewiele się zmniejszy. Głowic nuklearnych po obu stronach będzie nadal tyle, że wystarczyłoby ich na kilkakrotne zniszczenie Ziemi

Czy w sposób istotny zwiększy się bezpieczeństwo Europy Wschodniej po likwidacji rakiet bliskiego i średniego zasięgu - w razie konfliktu Wschód-Zachód? Nie tak bardzo. Sam tylko Pakt Atlantycki dysponuje około 4 tys. głowic nuklearnych w Europie poza tymi, które mają zostać objęte nowym porozumieniem. Są w tym bomby i pociski na samolotach, okrętach i łodziach podwodnych, amunicja artyleryjska i rakiety naziemne najkrótszego zasięgu. Około 1700 bomb atomowych, przenoszonych przez samoloty, w tym przez bombowce F-111, może dosięgnąć każdy cel w europejskiej części ZSSR i na terytoriach jego sojuszników. To samo dotyczy pocisków samonaprowadzających się typu Cruise, wystrzeliwanych z powietrza lub morza, które mają zasięg rakiet krótkiego zasięgu, a nie zostały objęte obecnymi negocjacjami. Negocjacje dotyczą tylko rakiet naziemnych. Przypuszcza się, że pociski Cruise będą głównym środkiem

odstraszania nuklearnego w dyspozycji NATO i ich liczba zostanie poważnie zwiększona po likwidacji rakiet naziemnych średniego zasięgu

Mowi się, że amerykańska marynarka wojenna planuje rozmieszczenie prawie 4 tys. pocisków Cruise na większą część swoich okrętów i łodzi podwodnych

Z rakiet naziemnych pozostaną w uzbrojeniu wojsk Paktu Atlantyckiego w Europie tylko rakiety typu Lance, o zasięgu ok. 120 km. Mają one w tej chwili, podobnie jak pociski artyleryjskie z głowicami atomowymi, głównie znaczenie taktyczne i w zasadzie, poza NRD i Czechosłowacją, nie zagrażają krajom Układu Warszawskiego, choć stratedzy amerykańscy rozważają możliwość zwiększenia zasięgu rakiet Lance do ok. 250 km

Oprocz tego są amerykańskie rakiet strategiczne dalekiego zasięgu

Po stronie sowieckiej - mniej więcej równowazna ilość i siła broni nuklearnej. W wypadku konfliktu nuklearnego Europa Wschodnia nie będzie o wiele bezpieczniejszym miejscem pobytu po zawarciu amerykańsko-sowieckiego układu o likwidacji rakiet średniego zasięgu

To samo dotyczy Europy Zachodniej. Dlatego w prasie zachodnioeuropejskiej odezwały się głosy wyrażające sceptycyzm, a nawet obawę. Wskazuje się, że wycofanie jedynie rakiet średniego zasięgu nie zwiększy bezpośrednio bezpieczeństwa w Europie, bo pozostaje inna broń, w tym sowieckie SS-20 na ruchomych platformach. Inni obawiają się, że bezpieczeństwo Europy zostanie podważone, bo zmniejszy się siła odstraszania nuklearnego sojuszu, oraz zostanie on wystawiony na groźbę ze strony przeważających sił konwencjonalnych bloku sowieckiego

Zmniejszeniem siły odstraszania nie zapewni się pokoju, twierdzą sceptycy

Obawy te są o tyle nieuzasadnione, że siła nuklearna NATO praktycznie niewiele się zmniejszy po likwidacji rakiet średniego zasięgu. Poza tym doktryna odstraszania nuklearnego nadal obowiązuje i środki ją popierające będą zwiększane, chyba, że nastąpią dalsze, pomysłne negocjacje

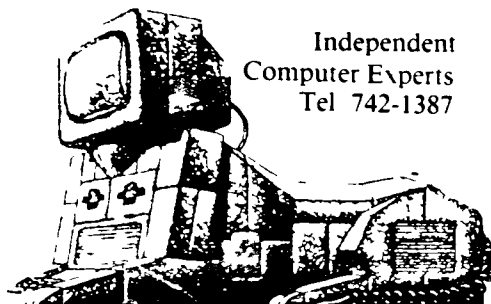
Natomiast rzeczywiście wzrosnie zagrożenie ze strony 2,5-krotnie przeważających sił konwencjonalnych Układu Warszawskiego. Dlatego najpilniejszą sprawą będą chyba negocjacje w tej właśnie dziedzinie. Dopiero gdyby układ o likwidacji rakiet średniego zasięgu stworzył korzystną atmosferę dla negocjacji o redukcji sił konwencjonalnych oraz redukcji czy likwidacji innych kategorii broni atomowych, chemicznych i biologicznych, mogłoby zasłużyć na miano układu naprawdę historycznego

— Myślę, że to ma coś wspólnego z nową polityką otwarcia

SZTUCZNA INTELIGENCJA

Dyskutowaliśmy już czynniki mające wpływ na ocenę jakości komputera. Dzisiaj o tym jak inni oceniają ich przydatność dla swoich celów. W czerwcu bieżącego roku na wystawie komputerowej COMDEX w Atlancie zorganizowano ankietę na ten temat. Udział wzięło 9154 osób, spośród których 42% określiło siebie jako użytkowników 37% określiło siebie mianem konsultantów 37% zaliczyło siebie do kategorii ludzi pracujących zawodowo nad oprogramowaniem, a 17% zaliczyło siebie do grupy ludzi zajmujących się zawodowo sprzętem. Jak widać niektórzy zaliczyli siebie do więcej niż jednej kategorii. Liczba 9154 jest wystarczająco duża aby przyjąć, że wyniki ankiety reprezentują ogólną opinię specjalistów komputerowych z USA.

Ankietującym zadano szereg pytań odnosnie najlepszych ich zdaniem mikrokomputerów. Wyniki ankiety okazały się sporym zaskoczeniem. Wbrew przewidywaniom najszybsze i najnowsze komputery, do których zaliczają się Compaq 386, IBM PS/2 Model 80 i Apple Macintosh II, wcale nie zdominowały klasyfikacji. Jest to o tyle dziwniejsze, że ankietą abstrahowała od cen poszczególnych maszyn. Wymienione wyżej modele należą do najdroższych, co ogólnie powinno iść w parze z jakością.

Na pierwsze pytanie "Który z komputerów jest najlepszy do ogólnego użytku?", wyniki wyglądały następująco:

IBM PC AT	- 46%
Compaq 386	- 20%
IBM PS/2 Model 50/60	- 9%
Macintosh II	- 8%
IBM PS/2 Model 80	- 6%
inne	- 12%

KTÓRY LEPSZY

Zadziwiające jest, że w miarę już przestarzały (3 lata na rynku) IBM PC AT zdobył prawie 50% głosów, przy czym opinie te podzielił równo użytkownicy konsultanci, programiści i elektrycy. Wypada też zauważyć, że IBM zdobył razem ponad 60% głosów.

Na pytanie "Który z tych komputerów osiągnie największą popularność na rynku?" wyniki wyglądały następująco:

IBM PC AT	- 43%
IBM PS 2 Model 50 60	- 22%
Compaq 386	- 14%
IBM PS 2 Model 80	- 7%
Macintosh II	- 6%
inne	7%

I tutaj wyniki potwierdzają wiarę ankietowanych w zdecydowany prymat rynku w firmie IBM. Jej komputery zdobyły razem 72% głosów. Tym niemniej zastanawiające jest, że modele nowego systemu PS 2 zdobyły razem zaledwie 29% głosów. Potwierdza to stosunkowo dużą rezerwę z jaką odnoszą się specjaliści komputerowi i użytkownicy do nowego produktu IBM, co nie wroży to tej firmie oszołamiającego sukcesu.

Na pytanie "Jaki system operacyjny jest najlepszy?" wyniki przedstawiały się następująco:

MS - DOS	- 52%
Unix	- 17%
OS/2 IBM version	- 15%
OS/2 standard version	- 7%
Macintosh OS	- 5%
inne	- 4%

Tutaj kilka słów wyjaśnienia dla osób nie zajmujących się na co dzień komputerami. System operacyjny stanowi zestaw podstawowych programów, bez których

komputer jest praktycznie bezużyteczny. Przykładowo programy zapamiętywania zbiorów w pamięci dyskowej. Użytkownik w niektórych przypadkach nie zdaje sobie nawet sprawy, że jego komputer wyposażony jest w system operacyjny. Przykładowo większość gier komputerowych sprzedawana jest razem z systemem operacyjnym, przy czym kupujący nie ma o tym w ogóle pojęcia. System operacyjny ma jednak olbrzymie znaczenie dla osób parających się zawodowo komputerami, a szczególnie osób zajmujących się programowaniem. Przykładowo system operacyjny UNIX pozwala na równoczesne wykonanie szeregu programów, co oznacza, że kilka oddzielnych zadań lub użytkowników korzystać może równocześnie z tego samego komputera. System MS-DOS pozwala na wykonywanie tylko jednego programu w danym czasie. System OS/2 pozwala na wykonanie wielu programów równocześnie, ale tylko dla jednego użytkownika.

MS-DOS dostępny jest na wielu komputerach włączając w to IBM PC, IBM PC AT, IBM PS/2 i Compaq. UNIX używać można na IBM PC AT i Macintosh II. OS/2 opracowany oryginalnie przez firmę Microsoft (ta sama firma opracowała CP/M i MS-DOS) i zmodyfikowany przez IBM oferowany jest na niektórych komputerach systemu IBM PS/2.

Zauważyć muszę, że na wyniki ankiety wpłynął mocno stopień popularności danego komputera. Nie ulega dla mnie wątpliwości, że technicznie IBM PS/2 Model 80 przewyższa IBM PC AT, a system OS/2 przewyższa MS-DOS. System UNIX mimo zdecydowanego zaawansowania technicznego, ma dwie dość poważne wady, które obniżają jego ogólną ocenę. Nie nadaje się zbyt do zastosowań "real-time", a ponadto nie wydaje się przyjaźliwski (łatwy do użycia) dla nowych użytkowników nie mających doświadczenia z systemami operacyjnymi.

NOWA REWIA Z POLSKI

JAN WOJEWODKA

prezentuje

PROGRAM ESTRADOWY

"Jeszcze się kręci"

PIOSENKA • HUMOR • SATYRA
UDZIAŁ BIORĄ

- ☆ IRENA SANTOR
- ☆ AGNIESZKA FATYGA
- ☆ BOŻENA DYKIEL
- ☆ ANDRZEJ ZAORSKI
- ☆ ZBIGNIEW KORPOLEWSKI
- ☆ BOGUSŁAW SOBKOWIAK

ZAPRASZAMY
SERDECZNIE

MONTREAL, P.Q. - środa, 21 października, g. 8 pm, Westmount High School, 4350 St. Catharine West

OSHAWA, ONT. - czwartek, 22 października, g. 8 pm, Sala Weteranów, 1551 Stevenson Rd. North

TORONTO, ONT. - piątek, 23 października, g. 8 pm, West Toronto School Aud., Lansdowne - College St.
niedziela, 25 października, g. 2 30 i 6 30 pm

PRZEDSPRZEDAŻ BILETÓW
Solarski Pharmacy, 149 Roncesvalles Ave., tel. 536-5452
Informacje i zamówienia telefoniczne - W. Kopowska, tel. 259-0649

HAMILTON, ONT. - sobota, 24 października, g. 8 pm, Scott Park High School Aud., 1055 King St. East

KITCHENER, ONT. - wtorek, 27 października, g. 8 pm, Pol. Can. Legion Hall, 601 Wellington St. North

LONDON, ONT. - środa, 28 października, g. 8 pm, Sala parafialna, 419 Hill St.

ST. CATHARINES, ONT. - czwartek, 29 października, g. 8 pm, Pol. Can. Legion Hall, 292 Vine St. North

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI

"FREEDOM IS DOING WHAT YOU LIKE BUT HAPPINESS IS LIKING WHAT YOU DO"

Powyższy cytat pochodzi z przemowy Neila Askewa na seminarium w Los Angeles w tym roku. Dlaczego wybrałem to zdanie na tytuł? By odpowiedzieć na kolejny artykuł Ewy Berberyusz w *Tygodniku Powszechnym* dotyczący emigracji i zatytułowany *Przywiążcie mnie sznurami*.

Chodzi ściślej o to by cytowanego człowieka przywiązać sznurami, żeby nie wracał do kraju. Ewa Berberyusz nazywa to wykorzeniem.

A ten człowiek po prostu nie chce wracać do socjalizmu.

Ale wróćmy do podstawowego zagadnienia. Otóż Ewa Berberyusz przedstawia obraz emigracji mniej więcej tak - sprzedają się za dolary, pracują ciężko i wydają, tak wydają, że już wydają nie można, to już kres ludzkich możliwości, ale w tej pogoni za dolarem wolność gdzieś się zgubiła.

Ewa Berberyusz reprezentuje typowy europejski altruistyczny styl myślenia - "wielkie" ideały są ważniejsze niż "pogon za pieniądzem".

Chętnie odpowiem. Nie czarujmy się - altruizm oznacza socjalizm. Ewa Berberyusz reprezentuje socjalizm. Ustroj plemienny. Pod przykrywką altruistycznych ideałów kryją się interesy kacyka plemiennego, które zawsze są te same - kacyk nie pracuje, zajmuje się celami wyższymi (czytaj - żyje ze swoich poddanych). Kacyk raz ta nieorganizowana masa ludzka, każdy w pogoni za swoim. Powinna na to być nałożona struktura plemienna, aby każdy robił coś dla plemienia.

Na co jako filozof kapitalizmu odpowiadam - NIE PRZYJECHAŁEM DO AMERYKI PO WOLNOŚĆ, TYLKO PO SZCZĘŚCIE. Moje własne szczęście. Pracuję dla siebie. Ewę Berberyusz właśnie to razi. Ludzie poszukujący szczęścia dla samych siebie.

Życie ludzkie wymaga ciągłej troski i pracy. Jako proces musi być stale podtrzymywane. Stąd konieczność wysiłku ludzkiego umysłu - podstawowego narzędzia przetrwania. Przyjrzyjmy się światu współczesnemu. Mamy dwie grupy krajów, dwie filozofie. Socjalizm i kapitalizm. Linia podziału przebiega też pośrodku wszystkich niemal społeczeństw. Podział sprowadza się do rozdzielania tych co produkują od tych, którzy mają "wyższe" ideały.

Przedstawmy tę sprawę jasno. Gdyby nie pożyczki z Zachodu i miliony dolarów zarabiane przez polską emigrację i przesyłane do kraju, socjalistyczna gospo-

TERMINOLOGIA FINANSÓW INWESTYCJE

W kolejnym numerze ECHA

STEVE DEREN
Tel. 690-4203

darka w Polsce najprawdopodobniej zawałłaby się z hukiem w ciągu tygodnia. Kapitalistyczni egoiści pracują, socjalistyczni altruści debatują. Chleb i książki produkują egoiści. Bo altruści mają wyższe ideały. Tak wysokie, dokładniej, że nie da się ich wypowiedzieć zwykłymi słowami. Tak wysokie, że nie poddają się racjonalnej analizie. Altruści wiedzą wszystko, bez potrzeby studiowania matematyki, fizyki, filozofii, ekonomii. Osiągają wyższe cele bez wysiłku, wysiłek pozostawiają kapitalistycznym egoistom, którzy dla nich wytwarzają pożywienie, ubranie, rozrywkę, usługi - wszystko prócz "wyższych ideałów". Wszystko to co jest ludziom naprawdę potrzebne.

Poczynając od najprostszych produktów rolniczych, a na nowoczesnej technologii, nauce i filozofii kończąc wszystko co wartościowe na świecie jest wytwarzane przez jednostki kierowane motywem zysku, przez egoistów.

Altruizm przynosi za to osiągnięcia na skalę uszczęśliwienia tego czy innego narodu, bez względu na to czy ten naród chce być uszczęśliwiony czy nie.

Ewa Berberyusz usiłuje przedstawić Amerykę z perspektywy socjalistycznej filozofii. To jest po prostu niemożliwe. Równie dobrze można przedstawić sytuację w Polsce z perspektywy filozofii kapitalistycznej - nieuchronnie wtedy

nasuwa się pytanie "Czy ci ludzie w rzadzie powariowali, zupełnie zapomnieli wszelki zdrowy rozsądek?"

Różnica jest natury filozoficznej. Ja uważam filozofię socjalizmu za niemoralną. Tezę tę staram się Państwu udowodnić.

Zabawne to zresztą - ludzie tysiącami walą do wszelkich ości kapitalizmu, a wszelkiej masy altruści z uporem szukają dziury w całym. Na co ja najchętniej odpowiadam - zostawcie nas w spokoju, nie czynimy Wam krzywdy, zjemy z ciężkiej pracy naszych umysłów i rąk.

Chcemy być szczęśliwi.
Czego wy chcecie?

KOMUNIKAT

Teatr Polski "Dialog" wystawi w Toronto komedię "JESTEM ZABOJCĄ" Aleksandra Fredry w sobotę 24 października. Występ odbędzie się w auditorium szkoły West Park Secondary School przy 1515 Bloor Street West o godz. 19 30 (7 30 wiecz.) Wstęp 6 dolarów (bilety tylko przy wejściu), dzieci - wstęp wolny.

ZAPRASZAMY

NA NOWEJ ZIEMI

Wszystko o domokrażcach

Redaguje

ALEKSANDER PIEKARSKI

W wielu domach i urzędach spotykamy napisy zakazujące wstępu rozmaitym domokrażcom. Po dajemy dokładne znaczenie używanych słów w takich ostrzeżeniach czy zakazach.

CADGER zebrak udający handlarza oferujący kupno zapalek czy papierosów na sztuki (!) Tak słowo jak i ow. zawód to dziś niezmiernie rzadkie, ale w Toronto można spotkać!

CANVASSER akwizytor agent handlowy przed stawiciel firmy zbierający zamówienia na towary lub usługi. Czasownik *canvass* = zbierać zamówienia werbowac.

CHAPMAN PEDLAR PEDDLER wędrowni sprzedawca z towarem noszonym lub wozonym ręcznie rowerem samochodem.

SOLICITOR 1. Prawnik radca prawny

2. Osoba która o coś błaga prosi w sposób natarczywy nagabuje molestuje lub zaciera na ulicy agent handlowy akwizytor.

Na marginesie trzeba umiejętnie rozróżniać znaczenie bardzo podobnych słów *solicitude* = troskliwość staranność pieczołowitość ale *solicit* = prosić błagać w sposób natarczywy!

Wakacyjnych przygód ciąg dalszy

Zakończono na naszych łamach spor wokół firmy sprzedającej wakacje. Kogo ciekawość nie została w pełni zaspokojona, odsyłamy do miesięcznika *INCOME Opportunities* skąd przedrukujemy ogłoszenia innych firm sprzedających również wakacje. Kto ciekawy niech zbada bliższe szczegóły.

goły. Jest to z naszej strony jedynie informacja, a nie opinia o poniższych firmach.

The most powerful sales incentive tool available today is by far a vacation premium. The World For Less Holiday Passport is the greatest premium promotion presently on the market. It provides your customers with free vacations for up to 8 days & 7 nights at a choice of over 100 fabulous resorts worldwide as well as discounts of up to 75% on travel cruises hotels and car rentals. In addition it offers a super saver coupon book with over \$3,000 worth of discounts. Your cost for all of this is \$4.00 or less. Sounds incredible? Send \$4.00 today with your letterhead for your sample or call (514) 288-7334 Universal Vacations P.O. Box 491 Dept. 010 Chateaugay New York 12920 Dealer inquiries invited.

FREE VACATION with beautiful girls in tropical paradise can make you rich! Fantastic Free Info—Postage \$2.00 Alan Piazza Box 2264 (IO) Oxnard CA 93034-2264

ZABAWA TANECZNA

Komisja Edukacyjna Credit Union Sw. Stanisława i Sw. Kazimierza serdecznie wszystkich Panstwa zaprasza na ZABAWĘ TANECZNĄ z okazji "DNIA CREDIT UNION" pod tytułem

"Jesienne róże"

dnia 31 października 1987. Początek o godz. 8 wieczorem, w górnej sali Credit Union, przy 220 Roncesvalles Ave. Cały dochód z zabawy przeznaczony jest na odnowienie kościoła Sw. Stanisława biskupa i męczennika w Rzymie. Bilety w cenie \$30 od pary do nabycia w oddziałach Credit Union.

Związek Artystów Polskich w Kanadzie

zaprasza na bankiet z okazji OTWARCIA WYSTAWY PIŁKA NOŻNA 1986

w sobotę, 10 października 1987 r., w godz. 8-1 w nocy Sala ZPWK, 28 Heintzman St. Toronto. Rezerwacje 244-8903 oraz 6-9 pm 769-0017.

KOMUNIKAT

Wystawa Polskich Artystów Plastyków w Kanadzie będzie otwarta w niedzielę 25 października 1987, od godz. 11:30 do 8:00 p.m., w Polskim Domu Kultury w Toronto przy 206 Beverley St. Całkowity dochód przeznaczony jest na zakup aparatury medycznej dla szpitala im. Dzieciątka Jezus w Warszawie.

259 261

Staraniem The Frederic Chopin Society of Canada

Najwybitniejszy żyjący polski aktor

GUSTAW HOLOUBEK

wystąpi w programie

"Wieczór polskiej muzyki i poezji romantycznej"

Udział również wezmą

Magda Zawadzka

popularna aktorka, Basia w filmie "Pan Wołodyjowski"

Ewa Pobłocka

pianistka laureatka Konkursu Chopinowskiego

Niedziela 18 października 1987 godz. 7:00 wiecz.

University of Toronto, McMillan Theatre

(Edward Johnson Building na tyłach McLaughlin Planetarium) 80 Queen's Park Cres - Bloor St i Avenue Rd

Uwaga! Ze względu na brak parkingów wokół teatru radzimy korzystać

z z Subway System (Stacja Museum) względnie z publicznych parkingów w okolicy Bloor St i Avenue Rd

Przedprzedaż Solarski Pharmacy 149 Roncesvalles Ave. Informacje i zamówienia Tel. 833-0640 wiecz.

Montreal Sobota 17 października, godz. 8:00 wiecz. West Hill High School 5851 Somerled Ave (NDG)

Przedprzedaż Tatra Travel 3628 St. Laurent Blvd 849-3451 Metro Travel 5921 Laurendeau St. 761-5878 Polka Deli 3561 Belair 727-2311

Ottawa Środa 21 października, godz. 8:00 wiecz. Ottawa Technical High School, 440 Albert St

Przedprzedaż i informacje Nelson Travel - 235-5228

Reference Canada Informacje w zasięgu ręki

Odpowiadamy na wszystkie pytania dotyczące usług i programów rządowych

Instytucja Reference Canada powołana została jako biuro informacyjne, które pomaga Kanadyjczykom w zebraniu informacji o rządowych programach i usługach. Miejscowy oddział Reference of Canada kieruje zainteresowanych do biura rządowego, które jest najbardziej kompetentne w udzieleniu odpowiedzi na różne pytania. Odpowiedzi udzielamy w języku angielskim i francuskim od godz. 8:30 rano do 4:30 po poł. od czwartku do piątku.

• Saskatchewan
Regina (306) 780 6683
Toll free 1 800 667 7160

• British Columbia
Vancouver (604) 666 5555
Toll free 1 800 663 1381
Zenith 08918 (Atlin)

• Alberta
Calgary (403) 292 4998
Edmonton (403) 420 2021
Toll free 1 800 232 9481

• Manitoba
CITIZENS INQUIRY SERVICE
Winnipeg (204) 945 3744
Toll free 1 800 282 8060

Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

• Ontario
Ottawa (613) 995 7151
North Bay (705) 476 4910
Toronto (416) 973 1993
Toll free
Ottawa/Hull region 1 800 267 0340
Area Codes
705 807 1 800 461 1664
All other Ontario residents 1 800 387 0700

• Quebec
COMMUNICATION QUEBEC
For local calls consult your telephone directory blue pages section under Communication Quebec.
For a toll free long distance call dial 0 and ask for Zenith Communication Quebec.

Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

• Prince Edward Island
ISLAND INQUIRIES
Charlottetown (902) 368 5050
Toll free 1 368 5050
Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

• New Brunswick
NEW BRUNSWICK INFORMATION SERVICE
Fredericton (506) 453 2525
Toll free 1 800 442 4400
Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

• Newfoundland
St. John's (709) 772 4365
Toll free 1 800 563 2432

• Nova Scotia
Halifax (902) 426 8092
Toll free 1 426 8092

• Yukon Territory
YUKON INQUIRY CENTRE
Whitehorse (403) 667 5811
Toll free 1 667 5955
Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

POLACY NIE GĘSI

I SVOJE IDIOMY MAJĄ

Wtrącać, wscibić, wsadzić, wtykać (swoje) trzy grosze = wypowiadać swoje zdanie nie będąc pytanym
Nie wart ani grosza = jest bezwartościowy
Uskładać, uciulać sobie trochę grosza = uskładać trochę pieniędzy
Bez grosza przy duszy = nie mając pieniędzy przy sobie
Groszowy zarobek = niski zarobek
Groszowy zysk = niski dochód
Nie dać złamanego grosza = nic nie dać
Noga = człowiek niezdarzy, słamazarny np. gra w brydza jak noga
W nogi! = okrzyk do ucieczki, uciekać!
Głupi jak stołowe nogi
Brac, wziąć nogi za pas = zacząć uciekać
Czyjas noga nie postąpiła, nie postoi = ktoś nie był, nie będzie w jakimś miejscu
Wlec się noga za nogą = powoli iść

ALEKSANDER PIEKARSKI

Department of Supply & Services

Ministère des Approvisionnements et Services

Canada

apteka natury

Książki z serii *Apteka Natury* do nabycia pod telefonem 532 - 9054.

Redaguje
Dr JADWIGA
GORNICKA

RZEPNIK POSPOLITY

(Agrimonia eupatoria L.)

W mitologii fitoterapii podane jest, że Mitydates Eupator, król Pontu pierwszy zastosował rzepek na swoją chorą wątrobę i obdarzył królewską łaską. Stąd nazwa "eupatoria". Działo się to w roku 120 p.n.e. nad Morzem Czarnym. Przyjemny żywiczny zapach tej rośliny zwrócił uwagę fitoterapeutów, że można nią leczyć nowotwory, co zresztą robię ja w mojej codziennej praktyce lekarskiej. Rzepek należy do rodziny różowatych (Rosaceae). Jest on rośliną trwałą i dobrze rośnie gromadnie na dobrej ziemi, w miejscach nasłonecznionych, rozsiewając delikatny, aromatyczny - terpenowy zapach zarówno z korzeni jak też z liści i z gruczołów występujących na łodydze. Ma on prostą, 1 m sięgającą łodygę, na której pięciopłatkowe niewielkie żółte kwiatki rozwijają się od dołu ku górze jak u malwy i dziewanny. Ma liczne naprzemianległe łodyżki, z nierównymi i nieparzysto pierzastymi liśćmi, po brzegach piłkowanymi. Cała roślina jest szorstko omszona, pączki kwiatowe lepkie. W literaturze fachowej francuskiej opisuje go Dr J. Valnet, prezes światowej federacji ziołarzy, a w piśmiennictwie polskim Doc. A. Ozarowski. Surowiec stosowany to część nadziemna liście i kwiaty. **Główne znane związki:** olejki eteryczne, związki goryczowe, garbniki pirokatechinowe do 5%, flawonoidy jak kwercetyna, witaminy (m.in. PP=B3 i wit. C), kwasy organiczne (m.in. kwas cytrynowy, cholina, sole mineralne (m.in. krzemionka i pierwiastki śladowe), fitosterol, taniny, gumi i inne.

Właściwości lecznicze, zwłaszcza, gdy jest świeżo zerwany

Na użytek wewnętrzny

Ściągające i odkazające, moczopędne, przeciwzapalne, przeciwcukrzycowe, gojące rany, zapierające, wzmacniające i regulujące pracę wątroby, woreczka żółciowego, żołądka, jelit, regulujące przemianę materii, przeciw krwawieniom, przeciwbiegunkowe, przeciwdematyzujące, przeciwyżłakowe, hamujące nadmierny rozwój flory bakteryjnej, zapobiega nadmiernemu stłuszczeniu, wzmacniające włosniczki.

Na użytek zewnętrzny

Wzmacniające śluzówkę jamy ustnej i gardła przy awitaminozach, gojące rany, łuszczyce, pośladki, rozprężające i powodujące rozejście się wrzodu, ściągające, przeciwbakteryjne, przeciwzapalne.

WSKAZANIA LECZNICZE

Na użytek wewnętrzny

Rzepek leczy biegunkę krwawą, krwiotłucie, białko moczu, cukrzycę, astmę, otyłość, wątrobę, puchlinę wodną, artretyzm, reumatyzm, przebiegnięcia, upławy białe, robaki obłe, kolkę nerkową, kamice nerkową, hemoroidy, trądzik, zapalenie spojówek, egzemę, zatruć pokarmowe u dzieci, profilaktycznie anginę, chroniczne schorzenia skóry.

Na użytek zewnętrzny

Zapalenie jamy ustnej, zwiótczałe rany, zwichnięcia, kontuzje, plesniawki, rany infekcyjne.

SPOSÓB UŻYCIA

Na użytek wewnętrzny

Napar. Stosować 30 do 50 g na 1 litr wody wrzącej. Naciągać 10 minut. Popijać 3 razy dziennie po 1/2 szklanki między posiłkami (przy białych upławach, wstrzymaniu moczu, bieguncie, kamicy nerkowej, astmie, cukromoczu).

Nalewka spirytusowa. Stosować 2 razy dziennie po 20 kropli na gościec.

Herbatka. Popijać na wymioty krwawe, krwiotłucie, dla nadmiernie palących.

Na użytek zewnętrzny

Stosować okłady, przemywania, płukanki, kataplazmy. Odwar. Stosować 2 do 3 łyżek na 1 litr wody. Gotować 10 minut. Na infekcje przy białych upławach. Do płukania i kompresów z dodatkiem 1 łyżeczki miodu. Na zapalenie gardła, anginę, zapalenie języka, afte, zapalenie jamy ustnej. Kompresy ciepłe na wywichnięciu i kontuzje, rany na nodze, rany zakazane źle gojące się, owrzodzenie żylakowate, wypryski skorne. Kataplazmy z liści na migrenę, na zapalenie nerwu, na zwió-

czące rany, na ukłucia pszczoły. Na okłady można stosować świeże ziele pogniecione jak również sproszkowane ziele, 3 razy dziennie po 1/2 łyżeczki.

Recepta 1. Ziele rzepiku, ziele dziurawca, ziele krwawnika, owoc dzikiej róży i kwiat lipy w równych ilościach, napar przy wypadaniu włosów.

Recepta 2. Na zapalenie migdałków: ziele rzepiku, ziele dziurawca, ziele krwawnika w równych ilościach zmieszać 3 łyżki strączyń fasoli na litr wody, gotować 15 minut, zasypać łyżką takiej mieszanki, odstawić do naciągnięcia. Uzyskany odwar wypić w ciągu dnia w 3 porcjach przed jedzeniem. Rzepek wchodzi w skład Cholegranu i gastrogranu.

Pan Z Byszewski z Wakefield. Pani Górnicka przyjeżdża do Kanady w lecie przyszłego roku. Informację o książkach z zakresu ziołarstwa można uzyskać pod torontonskich telefonem 1 (416) 532-9054.

OKAZYJNE BILETY DO POLSKI

Czartery do Polski przez Kopenhagę zachodnimi liniami. Cena od 609 dolarów. Ograniczona ilość. Jedyna okazja. Zadzwoń jeszcze dzisiaj.
TEL 598 - 4569

259 261

KRAKUS SUPERSAM

Meat & Delicatessen

1570 Bloor St W., Toronto, TEL. 534-2023

W naszym najnowocześniejszym i o czterokrotnie zwiększonej powierzchni sklepie, możecie dokonać zakupów w szerokim asortymencie i po zniżonych cenach każdego tygodnia. Posiadamy w sprzedaży 100 różnych gatunków wędlin własnej produkcji oraz pierwszej jakości świeże mięso, również po cenach zniżonych. Posiadamy szeroki asortyment produktów garmazeryjnych i europejskich delikatesów. Niniejszy wycinek z gazety po okazaniu przy kasie upoważnia kupującego do zniżki od 5-10% w zależności od wysokości dokonanych zakupów.

KUPON

Od \$ 20 00 do \$ 50 00 - 5%

Od \$ 50 00 wzwyż - 10%

Od produktów nie objętych obniżką

Nowo otwarty sklep

FINE PIANOS

oferuje sprzedaż pianin i fortepianów

Za pomocą tego kuponu masz możliwość uzyskania zniżki \$ 100 - przy zakupie instrumentu.

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenia pianin, fortepianów. TEL 896 - 9782

35 King Street East, Unit 16

(Dundas i Hurontario, Mississauga)

od godz. 10 do 6-tej, od poniedziałku do soboty

HI TOP PHOTO LABORATORY

Zdjęcia paszportowe europejskich i kanadyjskich standardów

TEL 252 - 9934

30 43 Lakeshore Blvd

FOTO STUDIO BARBARA

TEL 279 - 5144

3590 Kaneff Cress Apt. 508

ZAPRAŚZA

Wszystkie panienki, panie i panów pragnących zrobić sobie niepowtarzalne portfolio. Wybor najlepszych ujęć 80 kl. Czas zdjęć 3-6 godz. dla modela. Art. makijaż plus fryzura gratis. Możliwość dobrania garderoby (wiecz, sport). Zdjęcia do ramek ogłoszeniowych, każdy format, (gazety, foldery np. Real Estate), kolor, białe-czarne.

PIĘKNA POLKA

ZOSIA, lat 22, panna. Zadebiutowała miesiąc wcześniej, robiąc sobie "Portfolio" w Foto Studio Barbara. Dzisiaj bierze udział w swoim pierwszym pokazie mody. W kolejnym numerze Echa pierwszy pokaz mody polskich modelek dla firmy Avi Boutique.

W konkursie na Piękną Polkę (którego termin upływa 15 października, prowadzi zdecydowane Małgorzata. Przypominamy, że można wybrać Piękną Polkę lata spośród publikowanych w numerze 257 zdjęć dwóch Monik, Izzy, Ilony, Doroty, Jackie, Basi, Małgorzaty i Małgosi. Wystarczy zadzwonić do redakcji, tel. 743-5706, lub do Foto Studio Barbara, 279-5144, lub wysłać list na adres pocztowy Echa z wybraną kandydatką. Foto Studio Barbara fotografuje dziewczyny w kreacjach karnawałowych, przyjmuje dalsze zgłoszenia do konkursu na Piękną Polkę, oraz przygotowuje tzw. Portfolio dla modelek.

HOROSKOP

8 - 14 października

BARAN

Typowa cisza przed burzą. Niech Cię nie zwiedzie ten pozorny spokój. Trwaj przy swoim. Twój upor nawet Tobie może się wydawać niedorzeczny. W sumie jednak wyjdzie Ci na korzyść. Przekonasz się o tym już wkrótce. Ważne, aby do tego momentu nie wypaść z roli i zachować spokój. Niespodziewane wydatki nadszarpną Twój portfel. Znak sprzyjający: Bliźnięta. Unikaj Koziorożca. Dzień miły: czwartek. Liczba szczęśliwa: 8.

WAGA

Czekaj spokojnie na rozwój wypadków. Ich kierunek może być tylko lepszy dla Ciebie. Dlatego nie wtrącaj się do niczego. Ta pasywna postawa nie tylko odpowiada Twojemu usposobieniu, ale opanuj odruchy zniecierpliwienia i chęci włączenia się do rozgrywania wypadków. Zdobądź się na obiektywizm, a nawet zmusz się do przyznania się do błędów. Znak miły: Wodnik. Unikaj Skorpiona. Dzień ważny: wtorek. Liczba: 7.

SKORPION

Twoje pretensje nie są zbyt zrozumiałe dla drugiej strony. Masz wspaniały dar komplikowania prostych nawet spraw. Nie bądź taka podejrzliwa. Niepotrzebnie szukasz we wszystkim drugiego dna. Wy mowka wspaniała, zdajesz sobie jednak sprawę, że na dłuższą metę nie wystarczy. Zdecyduj się na coś, nie boj się ryzyka. Znak miły: Bliźnięta. Unikaj Ryb. Dzień ważny: niedziela. Liczba: 3.

STRZELEC

Czas na wypocinek zmęczenie coraz bardziej będzie Ci doskwierać. Czas na lepszą organizację życia. Podejmiesz się zbyt wielu spraw, stąd ciągle zawalanie terminów i towarzyszące temu zdenerwowanie. Żyjesz dniem dzisiejszym i nie bardzo masz ochotę na perspektywiczne myślenie. Niepożądane zdrowotne sprawy warto rozwiązać. Wizyta u lekarza. Znak serdeczny: Waga. Unikaj Lwa. Dzień miły: piątek. Liczba: 2.

BLIŹNIĘTA

Idziesz w dobrym kierunku. Pomimo roznych wątpliwości, które Cię trapią, nie pozwalają na spokojny sen, coraz lepiej zdajesz sobie sprawę ze słuszności decyzji. Ważne, aby na obecnym etapie utrzymać się od błędów. Mogą one wynikać z Twojej łatwowierności, a nawet naiwności. Pomysłowe rozwiązanie kłopotów finansowych. Znak sprzyjający: Lew. Unikaj Raka. Dzień miły: sobota. Liczba: 6.

RAK

Opadną różne emocje i napięcia. Spójrzysz spokojnie na wiele spraw, które do tej pory wydawały Ci się trudne do rozwiązania. Ten refleksyjny nastrój pomoże Ci także w rozwiązaniu ważnego życiowego problemu. Propozycja na tyle interesująca, że warto ją wnikliwie potraktować. Nie wiesz z nią jednak zbyt wiele. Znak serdeczny: Strzelec. Unikaj Barana. Dzień miły: poniedziałek. Liczba: 9.

LEW

Pojawi się spora szansa, nie wahaj się jej wykorzystać, chociaż zrodzą się różne obawy i przeciwwskazania. Wyolbrzymiasz pewne trudności. Czyżby brakowało Ci odwagi? Wszystko wskazuje na końcowy sukces, więc nie wahaj się. Domowych niesnasek ciąg dalszy. W sprawach sercowych pomysłowe dni, pora chyba na rozmowę. Znak serdeczny: Skorpion. Unikaj Wagi. Dzień miły: piątek. Liczba: 4.

PANNA

Rozwiązanie tak ważnej dla Ciebie sprawy, wcale Cię nie ucieszyło. Wina to zmęczenia dotychczasowymi trudnymi zabiegami. Ale gdy przyjdzieś wreszcie do siebie, zrozumiesz, jak wielką załatwiłeś sprawę. Problemów domowych nie odkładaj, tłumacz się brakiem czasu i nawładzaj spraw. Znak sprzyjający: Waga. Unikaj Byka. Liczba: 6. Dzień miły: środa.

KOZIOROŻEC

Twoje zainteresowanie nie pewną osobą, znacznie maleje, ponieważ pojawi się ktoś, kto przysłoni Ci dotychczasowe sympatie. Postępujesz chyba zbyt lekkomyślnie, czas jeszcze na zastanowienie. Po myśl chwyci, jeśli jednak chcesz, by rzecz cała w swoim końcowym etapie zakończyła się sukcesem, już teraz musisz przysiąść fałd i wziąć się energicznie do działania. Znak miły: Baran. Unikaj Panny. Dzień ważny: niedziela. Liczba: 4.

WODNIK

Nieoczekiwana zmiana wstrząśnie Tobą. Postaraj się o szybkie otrząśnięcie. Czas jest dla Ciebie niezwykle cenny, wykorzystaj szansę maksymalnie. Przede wszystkim zaś reaguj spokojnie w różnych denerwujących sytuacjach. Niepotrzebnie się tak unosisz. A i mówisz wówczas zbyt wiele. I zaraz tego załujesz. Wiadomość zbyt ważna, aby ją lekceważyć. Znak przychylny: Waga. Unikaj Bliźnięt. Dzień miły: czwartek. Liczba: 6.

RYBY

Idź równo w szeregu, masz bowiem tendencję do psucia szczytu. Nie wychodzi Ci to na zdrowie. A Ty z uporem podkreślasz swoją indywidualność. Czas zmieszać się z tłumem i przeczekać niesprzyjający okres. Sporo zdenerwowania w kręgu spraw domowych. Rozstrzygać się będą ważne decyzje. Nie bierz pod uwagę przypadków ekstremalnych. Znak serdeczny: Lew. Unikaj Raka. Dzień miły: sobota. Liczba: 9.

KALENDARZ ECHA TYGODNIA

8 października - czwartek

Wschód Słońca 07 12 Zachód Słońca 18 42
Wschód Księżyca 19 31 Zachód Księżyca 08 53

Imieniny obchodzą Brygida i Pelagia

1910 - Zmarła Maria Konopnicka, poetka, nowelistka, autorka utworów dla dzieci (ur. w 1842 r.)
1922 - Urodził się Christian Barnard, chirurg, który pierwszy dokonał operacji przeszczepienia serca człowiekowi

9 października - piątek

Wschód Słońca 07 13 Zachód Słońca 18 40
Wschód Księżyca 20 04 Zachód Księżyca 10 02

Imieniny obchodzą Dionizy, Ludwika i Wincent

1835 - Urodził się Kamil Saint-Saëns, francuski kompozytor

10 października - sobota

Wschód Słońca 07 14 Zachód Słońca 18 39
Wschód Księżyca 20 42 Zachód Księżyca 11 10

Imieniny obchodzą Paulina, Daniel, Franciszek i Tomił

1835 - Zmarł Kazimierz Brodziński, poeta i krytyk literacki, prekursor romantyzmu (ur. w 1791 r.)
1861 - Urodził się Fridtjof Nansen, norweski odkrywca i podróżnik

11 października - niedziela

Wschód Słońca 07 15 Zachód Słońca 18 38
Wschód Księżyca 21 27 Zachód Księżyca 12 14

Imieniny obchodzą Aldona i Emil
1885 - Urodził się François Mauriac, pisarz francuski, laureat Nagrody Nobla

12 października - poniedziałek

ŚWIĘTO DZIEKCZYNIENIA — THANKSGIVING

Wschód Słońca 07 16 Zachód Słońca 18 36
Wschód Księżyca 22 18 Zachód Księżyca 13 13

Imieniny obchodzą Eustachy i Maksymilian

1492 - Krzysztof Kolumb przybił do brzegów Ameryki

13 października - wtorek

Wschód Słońca 07 17 Zachód Słońca 18 35
Wschód Księżyca 23 14 Zachód Księżyca 14 04

Imieniny obchodzą Edward i Teofil

14 października - środa

Wschód Słońca 07 18 Zachód Słońca 18 34
Wschód Księżyca --- Zachód Księżyca 14 47

Imieniny obchodzą Bernard, Gaudenty i Kaliks

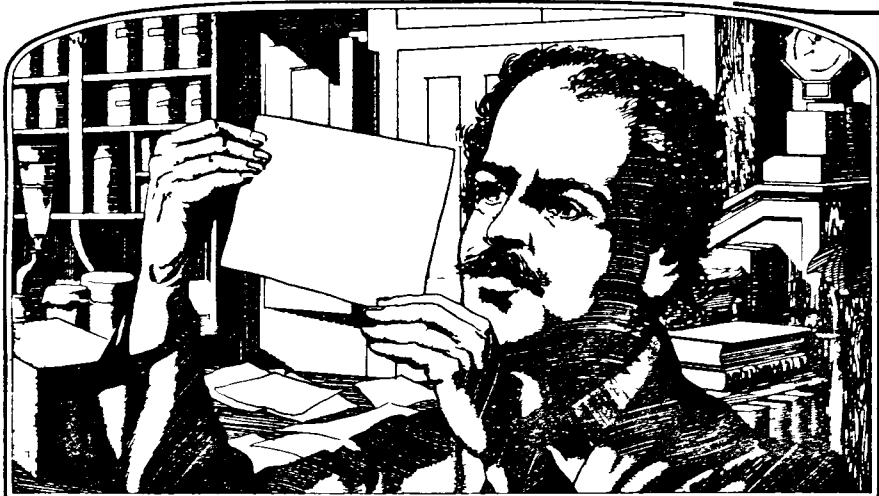
1890 - Urodził się Dwight D. Eisenhower, amerykański prezydent (34)
1927 - Urodził się Roger Moore, amerykański aktor, odtwórca m.in. Świętego i Jamesa Bonda
1940 - Urodził się Cliff Richard, piosenkarz amerykański

PRZEPIS TYGODNIA

Zurawina do indyka

1 opakowanie świeżych lub mrożonych zurawin (cranberries), szklanka cukru, szklanka wytrawnego czerwonego wina, 2 łyżeczki maki kartoflanej (cornstarch lub potato starch)

Zurawiny, cukier i trzy czwarte wina gotować na średnim ogniu aż skórka zurawin zacznie pękać. Rozprowadzić mąkę w pozostałym winie i wlać do zurawin, mieszając. Gotować aż sos nie zacznie gęstnieć i bąbelkować. Schłodzić. Podawać na zimno do mięs i drobiu.

Krzyżówka własna z listem niecierpiącym zwłoki

Poziomo

- 3 Broni
- 8 Dawny powóz
- 9 Kłosa
- 10 Dźwięk monety
- 11 Ubior japoński
- 12 Uczucie głodu
- 13 Obszar
- 16 Woreczek na pieniądze
- 19 Długa bluzka damska
- 22 Przed głównym posiłkiem
- 23 Roslina zielna
- 24 Wyglądanie drogich kamieni
- 25 Fuszer
- 26 Ziemia
- 29 Ozdobny kwiat ogrodowy
- 32 Lizus, pochlebca
- 35 Wódka ze spirytusu żytniego
- 36 Żalobny utwór liryczny
- 37 Usterka, rysa
- 38 Terkoce o oznaczonej godzinie
- 39 Domek turystyczny lub harcerski
- 40 Artystyczna tkanina ścienna

Pionowo

- 1 Połprodukt w gorzelnii lub browarze
- 2 Ostatnia faza baroku
- 3 Przybranie sukni lub męskiej koszuli
- 4 Strzeżenie
- 5 Huragan
- 6 Kobieta kłótliwa i mściwa

7 Rodzaj literacki

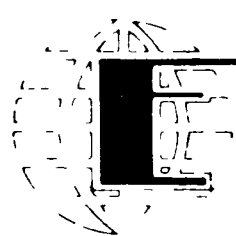
- 14 Konwój
- 15 Stan zachwytu, uniesienie
- 16 Główna część kolumny
- 17 Bliźna na opłucnej
- 18 Budynek gospodarski
- 19 Grubo zmielone ziarno zbożowe
- 20 Oddanie honorów wojskowych
- 21 Skrzynia do przechowywania odzieży
- 27 Nieproszony gość
- 28 Kogucik lub kurka
- 30 Hultaj, łotr
- 31 Wynalazca, zarowka
- 32 Beczka na masło
- 33 Niewierny u mahometan
- 34 Pokaz filmowy

Nr 258

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

Poziomo: solinka, Albin, psalm, tancerz, bama, scena, białaczka, rzeka, siła, załamanie, siła, zapas, orkiestra, karp, kinał, kolaska, Azur, zwiać, biszka, kukła, prima, trasa

Pionowo: sztab, linie, niema, apisz, palec, umbrar, bander, Nacura, liska, eraz, czar, sierp, zapał, bryk, wino, zakrzep, jama, składka, ornamki, k, but, liska, seika, amian

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONSEVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536 3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
RENATY OKOŁO-KULAK

- CZARTERY DO POLSKI 1987

- Sprawdźcie z nami inne połączenia do Polski - warto!
- BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA
Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- UBEZPIECZENIE dla przybywających z wizytą do Kanady od \$110 za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)

- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe
- Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje
- Upoważniony Dealer PEKAO - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMujemy ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBISCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

"PANI JADWIGA" - POLSKI PROGRAM RADIOWY

Nadawany w każdą sobotę od godz. 1:00 do 2:00 pp ze stacji CHWO 1250 w Oakville
Program muzyki, piosenki i słowa polskiego z uwzględnieniem "Kobieta w ognisku" domowym telefon 691 8789

Program telewizyjny TELE-POLONICA
w MONTREALU i okolicy kanał 24

CF CABLE TV niedziela 18:00, środa 11:00 sobota 21:30
VIDEOTRON niedziela 17:30, wtorek 10:30 i 24:00, środa 18:30

Korespondencja na adres: STEP, 375 Claremont Westmount Que H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziela od godz. 6 do 7 wiecz. CKWR fal FM 98.7 Kitchener koncert życzeń polskie piosenki i przebiegi As Korrelana Jan Zuk Kitchener (519) 579 3615

POLSKA FAŁA

Soboty od 2:4 po poł CFMB Radio Montreal 35 York St Westmount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 225

ECHO OJCZYŹNY TV

wyswietlany każdej soboty o 11 rano na City TV
(kanał 57, kabel 7)

Producent KAROLINA KĘSIK

PROGRAM RADIOWY "POLONIA" w EDMONTON

Na stacji CJSR FM STEREO 88.5 Wiadomości tygodniowe kronika religijna pogadanka medyczna zgadulka muzyczna z nagrodami w niedzielę od godz. 17:30 do 19

Adres 10858 97 St Edmonton T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY w VANCOUVER

Niedziela od godz. 2:30 do 3:30 CJBW fal FM 1470 Wiadomości z Polski Kanady i świata komentarze wywiady ogłoszenia i komunikaty polonijne koncert życzeń oraz ogłoszenia handlowe Jerzy Kusmider P.O. Box 58262 Stan "B" Vancouver B.C. V2P 6E3 Tel (604) 327-6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIEW"

Środy - 8:30 pm, czwartki - 9:30 pm, soboty - 2:00 pm
W dzielnic Parkdale środy 7 wiecz. piątki 9:30 i soboty 3:30
Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych do tyczących Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY "ECHO OJCZYŹNY"

Od poniedziałku do piątku na fal CHIN FM 100
w godz. od 10:30 do 11:30 rano
Program prowadzi KAROLINA KĘSIK
W programie koncert życzeń, wiadomości polonijne i z Polski interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich 637 College St., Toronto, Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

PRZECZYTAJ POWIEDZ NAJOMY

Nowe polskie radio

"KALEJDOSKOP"

P.O. BOX 55 Postal Station V, Toronto,
Ontario M6R 3A4

TEL. 249 - 1887

w poniedziałki o godz. 8:30 wieczorem i we środy o godz. 8:30 wieczorem od 1 czerwca z rozgłosni AM 790

Redaktorami programu są
MARGARITA I PAWEŁ JEDLIWSCY
W PROGRAMIE

● Wiadomości z kraju i ze świata ● Informacje o sprawach codziennych ● Aktualności kulturalne ● Wspomnienia ● Rocznice ● Muzyka ● Kibaret i ● Poezja

Wielki
połączymy muzykę z KALEJDOSKOP

SYRENA TRAVEL LIMITED

1684 Queen Street West
TORONTO ONTARIO CANADA M6R 1B3
tel 1-416-533-9486

● SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku
Oferujemy

1987 - loty do Polski, szybko, tanio
Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług
- Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
Załatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wizę kanadyjską

UNISEX HAIRSTYLING

POLECAM

- DOBRE STRYZENIA
- Trwałą ondulację (foam perm profesjonalna)
- Farbowanie włosów (farba profesjonalna)
- Farbowanie brwi i rzęs

"THE FAMILY SHOP"
Helen Pilchowski

311 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont M6R 2M6
TEL Bus 535-1677, Res 252-9069

ADVANCE REAL ESTATE LTD
1055 Bloor St W
TEL 534 - 9246

STANISŁAW WAIS

poleca solidną i fachową pomoc przy
kupnie i sprzedaży wszelkich nieruchomości

- Zachodnia Mississauga murowany Back Split 3 sypialnie 2 łazienki wykonana piwnica ładny duży ogród blisko do szkół i centrów handlowych Cena \$159 000
- Mississauga wolno stojący murowany dom z garażem 3 sypialnie idealna okazja dla kupujących pierwszy dom \$144 900
- Wschodnia Mississauga murowany 5-cio poziomowy Back Split 4 sypialnie garaż wykonana piwnica garaż nadający się na oddzielne mieszkanie

W sprawie dalszych informacji
Proszę dzwonić
biuro 534 - 9246 dom 425 - 9660

Obecna sytuacja rynkowa szczególnie sprzyja
nabywaniu nieruchomości

- oprocentowanie hipotek nadal nie jest za wysokie
- lepszy wybór domów na rynku
- gorszy wybór mieszkań do wynajęcia i wysoki czynsz
- lepszy "klimat" do negocjacji przy zakupie domu

chętnie pomoże Państwu
wybrać odpowiedni dom
za odpowiednią cenę

TEL bus 534-9246 lub res 626-3694

- Mississauga Restauracja typu fast food na dużej plaży atrakcyjna cen \$54 900 00
- Etobicoke doskonała inwestycja 4-sypialniowy bliźniak 3 łazienki 2 kuchnie 2 wejścia w dobrej dzielnicy tylko \$159 900 00
- Mississauga (na granicy Etobicoke) townhouse (koncowy unit) 7 pokoi 4 sypialnie wykonany pokój rekreacyjny blisko sklepów i transportacji okazjna cena \$159 900 00

PIELĘGNOWANIE
STARYCH, POLSKICH
TRADYCJI
"JACEK"
METAL ART

WYKONUJE RĘCZNIE NA METALU
złoto srebro brąz miedź złocona i srebrzona cyna wg starych technologii (praktyka na Jasnej Górze)
kopie zabytkowych przedmiotów jak

np. orderów, herbów, rodów, kapliczek, pod
rozne kaplerze rzygafy, w tym Konfederatów
Barskich, świeczniki, lampy itp. (oraz
konserwacja)
miniatury, przedków i współczesne
obrazy (oraz konserwacja)
grawerowanie
biżuteria artystyczna

TEL (416) 635 7893
2755 Jane St # 1010 Toronto,
Ontario M3N 2H6

MUTUAL FUNDS

doskonała długoterminowa inwestycja
Templeton Fund, AGF, Industrial Fund
Zaoszczędz na przyszłe potrzeby, RRSP, wykształcenie dzieci itp
Rozpocząć możesz już od \$25 na miesiąc
Po informacji oraz pomocy w wyborze fundacji proszę dzwonić do

STEVE SŁAWOMIR DEREN
(416) 690-4203

W H Stuart Mutuals Ltd 141 Adelaide St W Suite 1506 Toronto M5H 3L5

AGF

KOMUNIKAT

MAŁA LECHOWIA otwiera rekrutację do zespołu folklorystycznego dla dzieci od 8 do 13 lat
Proby rozpoczynamy od 11 września w godz. od 6 do 8-mej, w środy i piątki w
SAINT PIUS SCHOOL
przy Jane, w pobliżu Bloor

Szczegółowe informacje - Joan Gryś
767 - 5953

OGŁOSZENIA
O PRACY

Wszystkie ogłoszenia osob oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie
Ostateczny termin - poniedziałek, godz 3 00 po południu

POTRZEBNI pracownicy do instalowania Aluminium siding Toronto
Tel 896 7020

IF I could show you a way to earn an extra \$1 500 - \$2 000 per month without disturbing what you are presently doing would you spend one hour to get the facts? Call (416) 282-4013
Les Dacko

253 264

PANI do opieki nad dwójką dzieci i drobnych prac domowych potrzebna. Proszę dzwonić między 6 a 10 wiecz albo zostawić wiadomość na maszynie Tel 441 9700

DWÓCH MĘŻCZYZN do pracy przy przeprowadzce potrzebnych na 30 października płatne \$10 na godzinę
Tel 441 9700 od 6 do 10 wiecz

PRZYJMĘ do stałej pracy osoby z doświadczeniem budowlanym z Polski. Gwarantowane 55 godzin tygodniowo
Tel 279-6133 do godz 22

POTRZEBNA POMOC domowa do rodziny z dwójką dzieci z zamieszkanem i pełnym utrzymaniem. Tel 598-2218
wiecz 964-9260

259 261

POSZUKUJĘ opiekunki do 2 dziewczynek dochodzących lub z zamieszkanem okolicą Don Mills-Finch dzwonic po 6 wiecz
TEL 492-0372

259-261

ARCHITECTURAL Window Company zatrudni na cały etat operatorów maszyn instalatorów i monterów aluminiowych okien. Możliwość awansu. Tel 675-3262

259 261

POTRZEBNA dochodząca opiekunka do jednorocznej dziewczynki okolicą Jane i Lawrence Tel 244-9789

258-260

POTRZEBNA pracownica do układania płytek i innych robót budowlanych
TEL 238-5176

257 259

DENTAL assistant receptionist excellent English required tel 625-1743 lub wieczorem 225-2026

257 259

POSZUKUJEMY młodych energicznych ludzi do stałej pracy przy sprzedaży hot dogs w centrum miasta Tel 532 3010

257 259

POTRZEBNA energiczna pani w wieku do 45 lat do opieki nad dzieckiem i lekkiej pracy domowej z zamieszkanem na miejscu. Wolne weekendy Tel 343-4279
praca g 8-16

257 259

HYDRAULIK z Polski z doświadczeniem kanadyjskim kategori G szuka pracy. Jurek tel 253-5596 po 8 wiecz

257 259

POTRZEBNI pracownicy budowlani. Potrzebna sekretarka lub student na part time. Tel wiecz między 7 30 a 10 tel 253-5799

257 259

JEŻELI chcesz załatwić dobrą pracę w USA sobie lub swoim bliskim skorzystaj z usług nowo otwartej firmy Agency For Domestic Services 74 Fairview Ave Apt 7 Jersey City N.J 07304 Tel (201) 434-3558

257 259

Mozesz kupować Echo w pobliżu swego miejsca zamieszkania, jeżeli okolicę zamieszkuje więcej polskich rodzin. Zadzwoń do Redakcji Echo i przekaz informację o sklepach, które mogłyby sprzedawać polską gazetę. Zależy nam zwłaszcza na punktach w Mississauga, Scarborough, północnym Toronto. Obecnie Echo dysponuje 53 punktami sprzedaży gazety w Toronto i może tę liczbę podwoić. Chętnie rozwiózmy gazety do sprzedawców w budynkach mieszkalnych, pod kościołami polskimi i w organizacjach. Telefon 743-5706
Grazyna Farmus

PII NIE poszukuje doświadczonego gilarzysty i solisty do duetu. Najchętniej z miasta (Hamilton)
TEL 561-6955

257 259

SZUKAM pracy jako malarz. Mam praktykę kanadyjską. Tel 253-5420 Jerzy

257 259

IANIO zapiekuje się dzieckiem u siebie w domu 3 posłki dziennie. Mississauga Bloor Dine tel 625-6175

257 259

POTRZEBNY stolarz / praktyka budowlana i meblarska od zaraz. Znajomość angielskiego niekonieczna. Toronto
tel 531 7780

257 259

MŁODY mężczyzna szuka pracy w okolicy Scarborough. Tel 449-2535. Proszę Krzysztofa

257 259

PRACA dla monterów spawaczy mechanicznych samochodowych stolarzy malarzy. Piekarni. Personelu domowego. Informacja (Osrodek Pomocy Imigrantom) tel 979-9634 979-9639

257 259

POTRZEBNA kobieta do sprzątania dwu sypialniowego mieszkania raz w tygodniu okolicą Bathurst i Lawrence b. dobre warunki. Znajomość angielskiego konieczna. Tel 284-2639 od 8 do 9 wiecz

258 260

POTRZEBNY kierowca konwojent z licencją (wymagana znajomość Toronto i umiejętności porozumiewania się po angielsku) Tel 738-2224

258 260

PRACOWNICY potrzebni: Lingerie Bright Sleep Wear Inc. 90 Beaubien West Montreal H2S 1V6 4 piętro
Tel 276-2515

257 259

PRACOWNICY poszukiwani do fabryki proszków metalu w Oakville (Speers Rd.) 7 dni w tygodniu. Zezwolenie na pracę konieczne. Dzwonic 827 1371. Proszę Margareta

258 260

POTRZEBNA dochodząca pani do dziecka okolicą Dundas i Hurontario
TEL 277 1302

258 260

POTRZEBNA opiekunka do dziecka na pół etatu. Dufferin i King. Tel 534-2244

258-260

POLSKA restauracja zatrudni kelnerkę. Praca stała. Toronto 2390 Bloor St W
TEL 767-0848

257 259

POTRZEBNA inspektor kontrolny technicznej ze znajomością angielskiego. Dużo pracy fabryki. Praca na zmianie kontynentalnej (Continental Shifts). Wynagrodzenie na start \$6 85 na godzinę. Toronto
tel 745-6980 Extension 37 Ernie

257 259

KOBIETA do dwójki dzieci z zamieszkanem na miejscu potrzebna
Tel 749-4584

257

A LADY to take care for a handicapped Russian speaking woman is required in Montreal. Live in position. French or English required
TEL (514) 484 2234

257

POTRZEBNY uczeń I lub II roku do zakładu hydraulicznego wykonującego instalacje w nowych budynkach mieszkalnych. Tel 749-2927 po godz 18-tej

258 260

POTRZEBNA kobieta szyjąca na maszynach przemysłowych. Praca w Scarborough. Tel wiecz 266-3682

257 259

POTRZEBNA od zaraz dochodząca opiekunka do 2 chłopców (4 i 11 lat) okolicą Don Mills i Eglinton. Tel 425-0895

257 259

UKŁADAM kamienie na schodach chodnikach itp. Ułożę kafelki w łazience oraz wykonuję inne roboty murarskie
TEL 238-5176

257 259

ZAOPFKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu najchętniej w wieku od 4 do 6 lat. Toronto okolicą High Park. Tel 246-9778

257 259

ZAOPFKUJĘ się dzieckiem we własnym domu. Toronto okolicą High Park. Dun-das Str. Tel 769 2649

257 259

SZUKAM pracy w zawodzie pomocnika elektryka. Tel 259-5172

255 257

ZAOPFKUJĘ się dzieckiem w swoim domu w Mississauga. Tel 274-6501

257 259

ELEKTRONIK z wieloletnim doświadczeniem poszukuje dodatkowej interesującej pracy. Projektowanie, naprawy
tel 233-0393

259-261

POSZUKUJĘ pracy. Posiadam uprawnień kanadyjskiego operatora ciężkiego sprzętu. Doświadczenie w budownictwie i samochodów dostawczych. Tel 588-2375

259 261

MŁODY mężczyzna podejmie każdą pracę w weekendy lub rano. Tel 588-4416

259 261

MŁODA osoba ze stałym pobytem szuka pracy. Tel 253-1083

257 259

INŻYNIER mechanik / długoletnia praktyka w zakresie technologii konstrukcji i wzornictwa poszukuje pracy
TEL 767 5418 po godz 8 wiecz

257 259

PANI w średnim wieku znająca sztukę kulinarną jak gotowanie na przyjęcia, wesela, chrzciny i inne. Podejmie pracę w porządnym domu. Toronto tel 626-3914

258 260

MŁODY mężczyzna sportowiec bez nalożów podejmie każdą pracę po południu. Toronto tel 763-7414

258 260

ODPOWIEDZIALNA doświadczona osoba ze stałym pobytem zapiekuje się dziećmi z zamieszkanem na miejscu
TEL 428-0169

258 260

SZUKAM pracy chętnie opieką nad dziećmi z zamieszkanem na miejscu
TEL 429-3268

258 260

MŁODY mężczyzna starający się o stały pobyt szuka pracy ciężkiej i dobrze płatnej
TEL 235-0641

258 260

MŁODA kobieta poszukuje pracy. Pora obywatelka język angielski na przeciętnym poziomie. Tel 429-4882

258 260

SOLIDNA i uczciwa poszukuje pracy przy bawieniu dzieci. Prowadzeniu domu lub innej z zamieszkanem w Toronto lub w Kitchener. Dochodząca. Tel (519) 742-9041

258 260

WYKWAŁIFIKOWANY z doświadczeniem kanadyjskim hydraulik podejmie pracę. Toronto. Jurek tel 253-5539

258 260

KIEROWCY z kategorią G podejmą pracę od zaraz. Toronto. Leszek Marek
TEL 253-5539

258 260

ZAOPFKUJĘ SIĘ dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu. Don Mills 45 Grenville Dr. Tel 423-5144 Barbara

259 261

DOSWIADCZONY budowlanec z Polski szczególnie w robotach hydraulicznych i spawalniczych podejmie każdą pracę
TEL 238-3054

259 261

SPRZEDAZ

SPRZEDAM szlifowane korale bursztynowe. Tel 270-9820

259

CHART POLSKI. Pierwsze szczeniaki szlachetnego wilczaka czystej polskiej rasy w Ameryce. Mikala Bowen
(514) 347 0958
Box 92, St Jean, Que J3B 6Z1, Canada

259 260

POSZUKIWANIA

Arch FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Anglii 1954. Poszukuje inż. Mieczysława Borset, 253 St Clements Avenue, Toronto M4R 1H3, tel (416) 485-4388

SPRZEDAM 2 sypialniowy apartament bezpośrednio nad jeziorem. Prywatna plaża. Cena 97 tys. Tel 266 9365
ROBIĘ ładne rzeczy na drutach
TEL 767 2795

257 259

DO SPRZEDANIA cukiernia w Scarborough. Dzwonic po godzinę wiecz. Tel 439 5739

258 260

MIESZKANIA

POKOJ z balkonem od ulicy, ładny i czysty w srodmieściu. Wspólna kuchnia i łazienka
TEL 534-4367

259 261

POKOJ kuchnia, łazienka w basemencie. Osobne wejście. Srodmieście, tel 534-4367

259 261

DO WYNAJĘCIA pokój z umeblowaniem kuchnią i łazienką dla pracującego mężczyzny. Okolicą Dundas West Subway St
TEL 763 1664

259 261

MŁODY małżeństwo szuka mieszkania dwusypialniowego najlepiej na Scarborough
TEL 264 3552

259 261

KAWALERKA i jedynopłonne mieszkanie przy ulicy Anette i Keele do wynajęcia
TEL 763 3004 lub 239 2519

257 259

POSZUKUJĘ niepalącej spokojnej dziewczyny (może być sponsorowana przez rząd) do mieszkania 2 pokojowego plus living room (Scarborough),
TEL 261 3122, dzwonic po 16

256-258

ZAMIENIĘ komfortowy apartament 1 sypialniowy przy High Park Subway na 2 sypialniowy w Scarborough. Tel 762 7504
dzwonic po 6 wiecz

259-260

TWO BROTHERS (from Afghanistan) need 2 bed apartment immediately. Tel 690-3903

259 260

WYNAJMĘ duży pokój w piwnicy (basement) z łazienką osobie pracującej lub uczącej się. Tel 748-3824

256-258

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia \$300 miesięcznie, okolicą Islington i Albion
TEL 742-0068

256-258

PRZYSTOJNA brunetka lat 50 samotna, księgowa z zacięciem do interesów ma zamiar wkrótce osiedlić się w Kanadzie. Szuka kulturalnego pana w celu małżeństwa. Lucyna Echo Tygodnia

254-257

Atrakcyjna 26-letnia inteligentna Kanadyjka polskiego pochodzenia mowiąca kilkoma językami pragnie poznać samotnego Kanadyjczyka polskiego pochodzenia z wyższym wykształceniem w wieku 25-37 lat w celu nawiązania bliskich, przyjaznych kontaktów. Maryla. Adres Echo Tygodnia, lub tel (613) 236-1823 wiecz

254-257

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE TORONTO CREDIT UNION LTD
2150 BLOOR ST W
(Wejście od wschodniej części budynku)
TEL 762-9523

CODZIENNIE od 10 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz
SOBOTY od 10 do 12 30 po poł

Konta depozytowe
Specjalne konta depozytowe
(minimalny depozyt \$5 000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)
3-miesięczne certyfikaty
3-miesięczne certyfikaty
(minimum 100 tys.)
6-miesięczne certyfikaty
6-miesięczne certyfikaty
(minimum 100 tys.)
1-letnie certyfikaty
1-letnie certyfikaty
(minimum 100 tys.)
3-letnie certyfikaty
RRSP
Pożyczki personalne
Pożyczki hipoteczne
(\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)
Line of credit
BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

SŁONECZNA
DZIEWCZYNA

Firma Sunshine specjalizująca się w usługach matrymonialnych przygotowała katalog w którym zamieszcza zdjęcia pan i panów z Kanady i z Polski pragnących wstąpić w związku małżeńskie. W ramach reklamy zgodziła się udostępnić nam te zdjęcia do publikacji. Będziemy więc co tydzień zamieszczać podobiznę pięknej Polki. Może przez Echo znajdzie ją szczęśliwy wybraniec losu?

Lat 23, 165/60,
oczy niebieskie,
szatynka, panna, księgowa,
niemiecki

Pytania i zgłoszenia w tej sprawie prosimy kierować wyłącznie na firmę SUNSHINE
Międzynarodowe Biuro Matrymonialne
SUNSHINE
PANI I PANOWIE!
Posiadamy ponad 300 ofert pan i panów głównie z Polski również z Kanady, USA i Europy.
Piszcie do nas po najnowszy Fotokatalog 1987 oraz informator załączając \$5
P O Box 11 Station D
Scarborough Ontario, Canada
MIR 4Y7

Uwaga!
TRANS CANADA CREDIT JEWELLER
Właściciel STANISŁAW STEFANOWSKI
Najnowsze modele zegarków Bulova 30% zniżki
Wyroby ze złota już od \$20 za gram
25 - 50% zniżka cen na wyroby ze złota
WSZELKIE REPERACJE ZEGARKÓW I BIZUTERII
Uprzejma i sprawna obsługa
1554 Bloor St W., Toronto, Ontario
TEL (416) 535 - 7802

COMPUTER DISTRIBUTING
121 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont M6R 2K9
TEL (416) 531 - 8786

IBM PC/XT compatible
Kompletny system już od \$ 614
Specjalizujemy się w komputerach IBM PC XT i AT oraz klonach
Serwis naprawczy komputerów IBM PC XT i AT oraz Commodore. Jednorazowe naprawy lub długoterminowe kontrakty

dermaton
ZAKŁAD KOSMETYCZNY
● Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp
● Usuwanie zbędnego owłosienia
● Specjalistyczna aparatura
● Jakosciowe kosmetyki
● Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie
TEL 766 - 1867
2198 Bloor St W., Toronto

KARALUCHY rewelacyjna lezwonna i metoksydzna metoda wyłepienia plagi karaluchów Roach Busters, Nowimy po polsku
TEL 588 - 3007
lub 259 - 8309

KLARA MAGILL
113 Roncesvalles Ave
TORONTO Ont M6R 2K9
Bus tel 537 6450
BIURO MIĘDZYNARODOWE SAMOTNYCH
Samotność jest przykra. Pozwólcie Panie i Panowie abymy mogli być waszą pomocą w odnalezieniu tego Szczęścia

POSIADAMY
ponad 1000 ofert pięknych pan zamieszkałych w Polsce, Europejczyków w Kanadzie, Europie
Wydajemy foto-albumy i dane co 3-miesiące
EWA PAL, Box 306 Post Cogitlam, B C V3C 4K6

RODACY,
szansa poznania kogos bliskiego. Posiadamy adresy z wielu krajow. Wszelkie informacje - TYLKO \$2 -
"RAZEM"
BOX 1021, SUCC "C"
MONTREAL H2L 4V3

EVA ELECTRONICS AT, XT COMPATIBLE COMPUTERS COMPLETE SYSTEM 640 KB 2 FLOPPY DRIVES MONITOR \$ 960 PRINTERS MODEMS INEXPENSIVE TEL 749-7728	Adwokat Specjalista w sprawach kryminalnych KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI 99 Charles St. East TORONTO, Ont M4Y 1V2 TEL 964-1717 Res 537-8842	DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWINSKI D T z 25 letnim doswiadczeniem 404 A Roncesvalles Ave TORONTO (obok kina Revue) TEL 531-8545	Dr V T BLOK GŁOWCZYŃSKA M A O D OPTOMETRYSTKA 2391 A Bloor St W (Jane Subway) TEL 766-5580	HUMBERVIEW INSURANCE 337 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531-4647 Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę
INTERNATIONAL VIDEO SERVICE oferuje obsługę video w systemie amery- kanskim na terenie Polski ■ Nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań i uroczystości itp. od 495 ■ Odtwarzanie video kaset we wskazanych miejscach w kraju od 295 ■ Świąteczne video listy i życzenia jedno i dwa stronne oraz wszelkie inne zlecenia Informacje 416-769-4366 24 godz OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA VHS MASTER CHARGE	LESŁAW SOSNOWSKI Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski) Bachelor Of Law (University of Ottawa) ADWOKAT - NOTARIUSZ 1419 Carling Ave Suite 2 Hampton Park Plaza OTTAWA, ONT K1Z 7L6 TEL (613) 722-0159	DENTURE THERAPY CLINIC JAN M WISNIEWSKI D T Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna 2337 Dundas St W, Toronto (Bloor Dundas Square Bldg) TEL (416) 533-8811 M6R 1X6	DENTYSTYCZNE PROFIZY URSULA BAUMAN D T 4 Wall Ave TORONTO (Hwy 401 & WESTON RD) przyjmując codziennie w soboty WIZYTY DOMOWE TEL (416) 245-7168	CHESTER's INCOME TAX SERVICE CZESŁAW KEPA Tel 238-0447 Income Tax Konsultant, Członek Kanadyjskiej Federacji Income Tax Konsultantów, wykonyuje rozliczenia podatkowe w Twoim domu
UREK PHOTOGRAPHY PORTRAIT SLID REPORTAGE TEL (416) 244 8903 POLECAM RÓWNIEŻ POLSKIE KARTY Z ŻYCZENIAMI NA RÓŻNE OKAZJE DONABYCIA ● Walesa Meat Deli Kitchener ● Pharmakon Pharmacy 313 Roncesvalles Ave ● Solarski Pharmacy 149 Roncesvalles Ave ● Winnipeg Cracovia Trading Co ● Montreal Polka tel (514) 489-0396 JERZY PAWLAK	TLUMACZENIA Umów hipotecznych Aktów notarial- nych Zaproszeń i innych dokumentów na polski i angielski Listy urzędowe i prywatne po polsku i angielsku - Zyc- iorisy (resumes) Formularze o pra- cę (applications) Tłumaczenia z polskie- go francuskiego niemieckiego hiszpań- skiego rosyjskiego i szwedzkiego Habsbank Communications tel (416) 588-3007	DIVORCE AID ROZWOD BEZ ADWOKATÓW 295 dol dla małżeństwa bezdzietnego 360 dol z dziećmi Informacje 226-0335 KAROL BELDOWSKI	Dr BOGDAN PIETRASZEK rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny FAMILY DOCTOR w gabinecie przy 190 FERRARI AVE naprzeciwko Credit Union TEL 532 4317 Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 sobota 10-13 odbywa wizyty domowe	ELŻBIETA KOROLEW reprezentująca MUTUAL OF OMAHA oferuje Państwu ubezpieczenia na życie, zarobków, w razie choroby lub wypadku oraz bardzo atrakcyjny fundusz emerytalny Tel biuro 461-3833, dom 286-4152
POLSKA KSIĘGARNIA WYSŁKOWA POSIADA słowniki francuskie angielskie techniczne i inne książki do nauki języków kul- tarne młodzieżowe bajki re- ligijne karty świąteczne MONTREAL P O P Box 647 N D G H4A 3R1 Canada TEL (514) 489-0396	ENGINEERING & INDUSTRIAL MAINTENANCE ● instalacje elektryczne ● podłączenia naprawy urzą- dzeń elektrycznych i elektro- nicznych Residential Commercial and Industrial CAŁY TYDZIEŃ TEL 225-7226 Solidnie, tanio i sprawnie JERZY	HERBAL & NUTRITIONAL CLINIC zawładam, ze MARIA DAGNIEWSKA lekarz z Polski z długoletnią europejską i afrykańską praktyką w zakresie leczenia ziołami przyjmuje w poniedziałki, wtorki i czwartki od godz 10 rano do 8 wiecz przy 2299 Dundas St W 1st Floor Toronto, Ont M6R 1X7 TEL 537-7223 247 258	Dr ANNA R JAKUBOWSKA LEKARZ RODZINNY z długoletnim doświadczeniem w chorobach skóry UPRZĘJMIE ZAWIADAMIA O OTWARCIU GABINETU LEKARSKIEGO 5353 DUNDAS ST W (Tuz obok Kipling Subway Station) pokój 218, TEL 234-0700 Godziny przyjęć: dni powszednie z wyjątkiem wtorków w godz 6-9 pm soboty godz 10 am - 3 pm 249-261	ACCOUNTING AND INCOME TAX SERVICES ANDRZEJ SIKORSKI Tanie i dokładne wypełnianie zeznań podatkowych, również w Twoim domu. Bezpłatne porady. Prowadzenie ksiąg rachunkowych dla małych firm TEL 298-4757
LEKCJE gry na pianinie i organach oraz nauka teorii muzyki Posiadam wyższe wy- kształcenie muzyczne oraz wieloletnie doświadczenie pedagogiczne Halina PANASIEWICZ TEL 251-6868 253 256	L B CONSTRUCTION Construction renovations roofing carpenters painting parquet aluminum siding LES BARWINSKI TEL 638-1022 CENY KONKURENCYJNE	LECH W PRUSIŃSKI Immigration Consultant Porady w sprawach emigracyjnych Bezpłatnie tylko we wtorki godz 12-7 Prosimy o telefoniczne uzgodnienie wizyt Biuro 192 Garden Ave TEL 588 1659	Dr JANINA DUTKIEWICZ Family physician zawładam o otwarciu gabinetu lekarskiego 3095 Glen Erin Dr, suite 7 MISSISSAUGA TEL 828 0038	NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA Life Insurance - na życie ● Disability - chorobowe ● Mortgage - hipoteczne ● Business - handlowe ● RRSP, Annuity - emerytura SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO Po bliższe informacje proszę dzwonić Andrzej Krysiak TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326
ALPHA PRINTING nowoczesne kolorowe wizytówki 23 VALLEY WOODS RD #41 DON MILLS M3A 2R4 t 443 8523	ELECTRICAL CONTROL ENGINEERING RESIDENTIAL COMMERCIAL INDUSTRIAL ● Zakładanie nowych i remonty instalacji elektrycznych ● Montaż oraz naprawa urządzeń elektrycz- nych elektro-pneumat elektro- hydraulicznych MAREK TEL 239-0868	Dr J. WÓJCIK MEDYCYNĄ OGÓLNA 6000 Cote Des Neiges #190 (blisko szpitalów St Mary's i Jewish General) TEL (514) 342-4522, -4525, -4524	CHCESZ SCHUDNĄĆ! SPROBUJ NAJNOWSZYCH PREPARATÓW ZIOŁOWYCH LESZEK DACKO TEL 286 0906 Reklamacje wraz z pełnym zwrotem pieniędzy do 30 dni	INCOME TAX SERVICE, FINANCIAL PLANNING M B A ZOFIA ADAMCZYK TEL 822-6826 Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych biznesów według najnowszych przepisów finansowych Bezpłatne konsultacje i porady
Zespół muzyczny TRANSFER z Hamiltonu na wszystkie okazje Repertuar znanych i lubianych zespołów polskich dla wszystkich generacji TELEFON Toronto 661-0215 lub 766-5894 Kitchener 578 9235 Hamilton 561 6955 po 18 tej	Campanale REAL ESTATE LTD Realtor KUPNO I SPRZEDAŻ wszelkiego rodzaju nieruchomości na terenie Ottawy i okolic JAN CHMIELA 1169 Bank St OTTAWA ONT TEL 236 5854 d 232 2501	JULIA KORPAŁA I M Adwokat z Polski z długoletnią praktyką TEL (416) 255-5954 Udział w radach pomocy w sprawach zle- żących na terenie i w kraju małżeństwa przez pełnomocnika, rozwody w Polsce, wszelkie notarialne pełnomoc- nictwa do Polski, notarialne sprzedaje kup- na i darowizny domów, gruntów, spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz pis- ma do polskich sądów i urzędów Przyjęcia po telefonicznym zgłoszeniu 3290 Lakeshore Blvd W Toronto, Ont M8Y 1M4	Dr Krystyna SALACH- MARKIEWICZ Family physician uprzejmie zawładam o otwarciu prakty- ki lekarskiej Porady ginekologiczne i pediatryczne i ogólne od poniedziałku do piątku 10-18 soboty 10-13 2333 Dundas St W Suite 410 TEL 588 5929	IZABELA SZULC WIĘCKOWSKA Ph D Psychologist Praktyka w Psychologii Klinicznej i Wychowawczej Badania psychologiczne dzieci, młodzieży i młodych dorosłych wraz z poradnictwem w zakresie trudności w nauce i zachowaniu problemów emocjonalnych i adap- tacyjnych Kształcenie i wybranie zawodu PRZYJMUJE W SOBOTY TEL (519) 673 6116 London Ont
CINEMATIC FILMY VIDEO NA RÓŻNE OKAZJE Sluby ● Chrzty ● Przyjęcia ● Reklamy ● Inne Profesjonalnej jakości z montażem efektami specjalnymi WYKONUJE JANUSZ PIETRUS TEL 743-8142 BEZPŁATNA DEMONSTRACJA	HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd ● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERU- CHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU ● UBEZPIECZENIA NA SAMO- CHODY - OD OGNI - KRA- DZIEŻY I INNE 171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 3506	MIRROR IMAGE Translations Jan WEINSBERG Tłumacz Przysięgły 236 Bruyere Street, OTTAWA, Ont K1N3E5 TEL (613) 233-6570	ZIOŁA ŻYCIA HERB LIFE Do konie preparaty ziół w rodzaju dziające i na przyszłość utrzymywanie słabych, zestawy wzmacniające, orga- nizm i regulujące przemianę materii Również środki zmniejszające ryzyko zawału serca i wylewu krwi do mózgu poprzez redukcję cholesterolu i triglic- erydów HERB LIFE INDEPENDENT DISTRIBUTOR DRAHA BOHACOVA TEL (312) 237 0957 P O Box 3481-8 Chicago IL 60634 8158 USA	WOJCIECH FILIPOWICZ Pain Acupuncture Clinic przyjmuje w srody, piątki i soboty 2299 Dundas W TEL 537-7223
FIRMA PRZEWOZOWA JANOSIK Poleca swoje usługi w zakresie przewozu osób na linii TORONTO - MIRABEL - TORONTO jak również na Stefana Batorego Telefon Toronto - 247-0817 UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIŻKA DLA RODZIN	DOSWIADCZONA KOSMETYCZKA Z POLSKI ZAPRASZA młde Klientki do nowo otwartego zakładu LE VISAGE (wejście przez Paris Studio) 2007 Bloor St West TEL 766-0660	ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Str W Toronto, Ont TEL 769-4488 Zdjęcia i portrety na różne okazje	HALINA BARANOWSKA MA, A I I C SPECJALISTA UBEZPIECZENIOWY PRUDENCIAL ASSURANCE 295 West Mall Suite 503 ETOBICOKE, ONT M9C 4Z4 TEL 622-1115, dom 746-5270	INDEPENDENT COMPUTER EXPERTS ● oprogramowanie ● konsultacje ● szkolenie ● przygotowanie resume TEL 742-1387

MONTREAL
OLONIJA KASA
KREDYTOWA
65 Sherbrooke St E Suite 103
TEL 845-3534
Oficjalna Polonijna i wyjątkowo
dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju
pożyczki i najniższe oprocentowanie za
sumy złożone w KASIE
Pomocniak: środek 10:15 - 3 p.m.
Czwartek 10:15 - 8 p.m.
Piątek 10:15 - 8 p.m.

LAV-O-DANIELA
2465 Centre St Montreal
TEL (514) 932-1075
Usługi pralnicze, czyszczenie
chemiczne, odbiór z domu klien-
ta, transport przeprowadzki,
paczki własne klienta i na zamo-
wienie do Polski i nie tylko, oraz
sprzedaż, dostawa i wysyłka
upominków na różne okazje

MONTREAL
ALEXANDER
transport przeprowadzki -
także do Toronto i z Toronto
Tanie, sprawne
TEL (514) 932-1075
(514) 931-2240

FWALZENON SOWA
ZAPRASZA
do nowo otwartej cukierni
3655 St Clair Ave E
Scarborough - rog Midland
Falecmy duży wybór ciasteczek
i mrożonych ciast. Wszelkie wyroby
produkowane według polskich receptur
i przepisów. Zamekniemy cię i cię
na zieleń kęsy
CAKE'S DELIGHT
TEL 264-2729

Superior Sausage Co
1004 DUNDAS ST W
TEL 531-8422
KONKURENCYJNE CENY!
WĘDZONE NA MIEJSCU
SŁYNNY NA CAŁE TORONTO
I ONTARIO
POLSKIE KIEŁBASY
Szynki, kabanosy, wędliny,
mięsa, różne delikatesy

KARI'S BUTCHER
& GROCERY
Właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawi-
sze świeże mięsa wędliny
własnego wyrobu smaczne i
świeże oraz importowane -
Polski i Europejskie artykuły spo-
żywcze
105 Roncesvalles Ave
Toronto TEL 531-1622

APTEKA WYSYŁKOWA

Apteka dysponuje lekarskimi przodującymi firm
Europy, Ameryki i Japonii. Zamówienia do Polski
realizujemy na podstawie recepty wystawionej przez
polskiego lekarza.

Ceny nasze są do 20% niższe od cen obowiązują-
cych w aptekach. Wycena recept jest BEZPŁATNA. In-
formacji udzielamy telefonicznie lub listownie.

EUROPAK INTERNATIONAL, 1339 Baseline Rd.,
Box 5554, Ottawa, Ontario, K2C 3M1, Canada,
TEL 613/728-4446

VANCOUVER, B C I OKOLICE

• SPRZEDAŻ I KUPNO
NIERUCHOMOŚCI
• PORADY HIPOTECZNE
Prosimy telefonować lub pisać
Inż. MACIEJ
ROLA-ROSZKOWSKI
lub
GRETA ROSZKOWSKI
Dom (604) 437-3649
Biuro (604) 872-0321
CENTURY 21 Tradewind
Realty Ltd
2710 Commercial Drive,
Vancouver, B C V5N 5P4
(Co-operation & referrals across Canada
guaranteed)

ONTARIO MEAT
PRODUCTS LTD
783 Queen St W Tel 364-7720
157 Roncesvalles Ave
TEL 535-4648

NIEZYSZCZAKOWSKI
KONKURENCYJNE CENY!
Świeże mięsa, ser, pieczywo w bogatym
wyborze. Europejskie wyroby delikatne
DOSTARCZAMY DO DOMÓW
NASZCZEGÓLNE OKAZJE
WŁADUG CEN HURTOWYCH

UNIVERSAL HARDWOOD FLORING

cyklinowanie nowych i starych
podłóg drewnianych jak również
malowanie oraz instalowanie
wszelkiego rodzaju podłóg
Najlepsze ceny oraz
pierwszej klasy obsługa
287 Scarlett Rd Apt 3 Toronto
ONTARIO M6N 4L1
TEL 763-2270
ANDRZEJ ZAREMBA

PRZEPROWADZKI
BLISKIE I DALKIE
oraz wszelkie przewozy towarów
Umiarkowane ceny
Solidna i szybka obsługa
TORONTO, Tel 691-3161
JANUSZ

ONTARIO BREAD Co Ltd

178 Ossington Ave Toronto
TEL 532-4929

NAJPOPUŁARNIEJSZY PYSZNY SWIEŻY CHLEB
DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH
W TORONTO I W ONTARIO

Nowy punkt sprzedaży
1 denbridge stah in bakery
1 DEN BRIDGE PLAZA 25 Frontenac Cr

WYDZIAŁ OŚWIATY MIASTA TORONTO
(THE TORONTO BOARD OF EDUCATION)
zatrudni w niepełnym wymiarze godzin tłumaczy
biegłych w języku polskim i angielskim
Opłata wynosi 15 centów za wyraz (przy
tekście pisanym) i 10 dol. na godzinę za tłumaczenie
ustne i pomoc interpretacyjną
Jeżeli chcesz znaleźć się na liście tłumaczy
Torontonskiego Wydziału Oświaty proszę
skontaktuj się z Community Services Office,
Toronto Board of Education pod telefonem
591-8355, gdzie można otrzymać formularz
podania

DO SPRZEDANIA QUALITY MEATS and DELI

dobra lokalizacja na Scarborough

Sklep i inwentarz

Otwarty 4 dni w tygodniu.

Po szczegółowe informacje proszę dzwonić
491-2306, 282-4745, 282-8536 po 6 p.m.

121 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2K9
TEL (416) 531-8786
PIAST
Enterprises Ltd

PACZKI DO POLSKI
Firma Piast posiada własny, dobrze zorganizowany
serwis

Tylko przez firmę **PIAST**
możesz wysłać do Polski owoce
przez okrągły rok

Ponadto paczki morskie, lotnicze, zlecenia spożywcze i
techniczne oraz pieniądze

Odbieramy paczki z domu

* Najtansze ubezpieczenia wizytujących i zaproszenia
* Ziola Herbapolu

Polecana przez Dr Gornicką, dawno poszukiwana
przez znawców książka o ziołolecznictwie
LEKI Z BOŻEJ APTEKI do nabycia tylko u nas!

Wszystko z gwarancją!

THE FUTURE BAKERY

NAJLEPSZY W MIĘSCE SWIEŻY CHLEB

Dostarczamy do sklepów i domów

739 Queen St W - Toronto Ont

TEL 368-4235

"ZESTY'S GOURMET DELI

Polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)

Wyszukane, smaczne i najwyższej jakości potrawy
Urządzamy chrzciny, komunie, przyjęcia weselne, itp
Zapewniamy sprawną, szybką obsługę
wykwalifikowanego personelu

Właściciele Jadwiga i Gabriel MENCFELD

TEL 823-1167

1900 Lakeshore Rd W MISSISSAUGA, East of Southdown Rd
INVERHOUSE PLAZA

Pon - sroda 9-6 30 - czwartek, piątek 7 - sobota 9-6

KINGSWAY MEAT PRODUCTS AND DELICATESSEN Ltd

HUBERT WESIERSKI IV ANGRIC

2342 Bloor St West Toronto

TEL 762-5365

ZAWIADAMI 4 J 4

całą Polonię o wznowieniu najwyższej jakości
produkcji wędlin oraz mięsa, wykrojonego
na życzenie klienta

Posiadamy również wysokiej jakości wyroby
garmazeryjne oraz delikatesy
CENY KONKURENCYJNE

Nowo otwarte delikatesy

WARMIA

ZAPRASZAJĄ

całą Polonię na smaczne wędliny i mięsa
wyrabiane na miejscu

Specjalność kielbasa warmińska
od 9:00 do 8:00 - 6 dni w tygodniu

323 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont
TEL 531-4861

TOWARY DO POLSKI

- * Można dowolnie zestawiać skład paczki
- * Dostawa do domu odbiorcy ± 14 DNI
- * Odbiorca nie ponosi żadnych opłat
- * Nadawca otrzymuje potwierdzenie
- * Dostawa z Europy Zachodniej
- * Zamówienie minimum 4 kg, maximum 10 kg

Ilość	Nazwa towaru	Cena C\$	Razem
x 1 kg	POMARANCZE	2 80 =	
x 1 kg	CYTRYNY	2 80 =	
x 1 kg	GREJFRUTY	2 80 =	
x 1 kg	BANANY świeże	3 20 =	
x 1 szt	ANANAS świeży	3 60 =	
x 1 szt	KOKOS	2 80 =	
x 1 szt	KIWI "Jumbo"	0 90 =	
x 100 g	CZEKOLADA mleczna	1 20 =	
x 100 g	CZEKOLADA orzechowa	1 20 =	
x 100 g	CZEKOLADA bakalowa	1 20 =	
x 750 g	CHAŁWA	7 50 =	
x 250 g	KAWA ziarnista	3 40 =	
x 1 kg	POŁĘDWICA świeża	13 60 =	
x 1 kg	SZYNKA wędzona	12 60 =	
x 1 kg	SALAMI niemieckie	12 00 =	
x 500 g	RODZYNKI	3 20 =	
x 100 g	WIORKI kokosowe	1 20 =	
x 200 g	FIGI	1 80 =	
x 200 g	MIGDAŁY	2 80 =	
x 200 g	DAKTYLE	2 80 =	
Transport, dostawa, ubezpieczenie C\$		5 50	
Załączam Cheque Money Order Total C\$			
NADAWCA			

ODBIORCA

Zamówienia **EUROPAK INTERNATIONAL**
1339 Baseline Road, Box 5554, Ottawa
Ontario K2C 3M1, Canada, tel 613/728-4446

MONTREAL Remonty, stolarka, ciesielka, kuchnie,
piwnice, odnawianie drzwi, malowanie, przesuwanie
ścian, wszelkie remonty

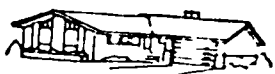
24 GODZINY NA DOBĘ!
EMERGENCY SERVICE!

TEL. (514) 271-2566 proszę BOBA

MONTREAL Renovations, carpentry, woodwork,
kitchens, basements, doors renovated, painting, moving
walls, all kinds of renovations

24 HOUR A DAY!
EMERGENCY SERVICE!

TEL. (514) 271-2566, ask for BOB

RENOVATIONS GENERALES ENR
GENERAL RENOVATIONS REG'D

SCARBOROUGH & EAST TORONTO

PARKLAND Ltd

LEO SENCZUK

z ponad 15-letnim doświadczeniem
udziela fachowej i zycziwej pomocy
w sprawach kupna i sprzedaży nieruchomości

- używa podręczny komputer z bezpośrednim
połączeniem do Toronto Real Estate Board
w celu podania Klientom najaktualniejszych
informacji o nieruchomościach na sprzedaż
i niedawno sprzedanych w porządanej okolicy

TEL.. Biuro 465 - 2415 Dom 439 - 6130

431 - 7585

379 - 5417 - czynny całą dobę (pager)

JOHN WOLWOWIĆZ

BIURO - 236 - 2666
DOM - 251 - 8161

JAN WOLWOWICZ

- 15 LAT DOŚWIADCZENIA W "REAL ESTATE"

KUPNO - SPRZEDAŻ - OSZACOWANIE
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI W TORONTO I OKOLICY
oraz INFORMACJA NABYCIA NIERUCHOMOŚCI
PRZEZ CUDZOZIEMCA W POLSCE

- Waterfront Building Lots, Kaszuby - from \$ 12,000
- SOUTH ETOBICOKE - \$199,900, odnowiony, 6 pokoi Dom do szybkiej sprzedaży
- West Mississauga, \$239,000 - 4 sypialnie, Backsplit, duża działka, podwójny garaż, wykonany "basement"

PIOTR
POBOJEWSKI

Tel biuro 743-7722, dom 890-2145

- * DUNDAS ANNETE wolno stojący dom z dużym dochodem podwójny garaż cena tylko \$179 900
- * High Park wolno stojący 5 apartamentowy budynek podwójny garaż roczny dochód \$32 000 Cena wyw \$297 000
- * Islington Elmburst wolno stojący murowany 3 sypialniowy dom na dużej parceli wykonany basement z barem garaż prywatny zajazd Cena \$178 900
- * Południowe Etobicoke 2 piętrowy murowany dom możliwość zrobienia apartamentu w basemencie duże pokoje Cena wyw tylko \$162 900
- * Południowe Etobicoke 3 sypialniowy bungalow prywatny zajazd garaż Tylko \$148 900
- * Południowe Etobicoke tak jak 4-plex z pięknymi czterema luksusowymi apartamentami rocznym dochodem \$40 000 Cena wyw \$335 000

ANNA KRYSIAK

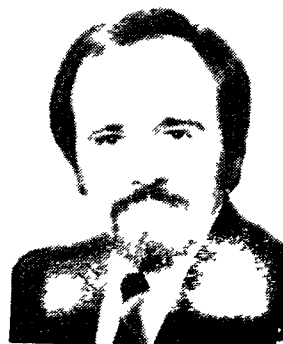
Future I R E Ltd
130 Kennedy Ave
Bloor West Village

zapewnia
solidną i zycziwą obsługę przy
sprzedaży - kupnie nieruchomości,
załatwienie hipotek na dogodnych
warunkach oraz formalności
prawnych

- 24-godzinny serwis
- Najaktualniejsze informacje
poprzez komputerowe połączenie
z Toronto Real Estate Board

WEST TORONTO - MISSISSAUGA - BRAMPTON
Biuro 769 - 3300 Tel dom 858-0129

- Mississauga nowy wolno stojący dom 2200 sq feet 4 sypialnie family room z kominkiem skylite podwójny garaż Cena \$210 000
- Etobicoke piękny dwupiętrowy samodzielny stojący dom z garażem 3 sypialnie parkiety ładna działka z drzewami owocowymi Cena wywoławcza \$217 900
- Mississauga obszerny 4-sypialniowy bliźniak garaż duża działka cena \$142 900

ALEKSANDER
OKOŁO-KUŁAKBiuro 259 - 9231
Dom 621 - 3457

KUPNO - SPRZEDAŻ

NIERUCHOMOŚCI

- Lakeshore Dixie 3 sypialniowe condominium z dużym balkonem blisko komunikacji
- Bloor West Village Delikatesy z piekarnią pełne wyposażenie doskonały dochód
- High Park Dochodowy wolno stojący dom po remoncie 4 oddzielne apartamenty

Doktor

Matthew
KUSZEWSKI

Family Physician

uprzejmie zawiadamia
o otwarciu praktyki lekarskiej w Toronto przy
22 Roncesvalles Ave.

Proszę dzwonić 531 - 8887

Wszelkie porady medyczne, powypadkowe, rodzinne,
stress - relaxing, psychoterapie, wizyty domowe

258 271

METRO TORONTO

METRO TORONTO

Sprzedaż-kupno, wynajem domów,
interesów i apartamentów
Solidna i fachowa pomoc
w załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

- 24 DEENEY CR duża połówka blisko sklepów komunikacji \$189 900
- Mississauga super nowoczesny Condo Apart po przystępnej cenie
- 79 HENRIETTA ST wolno stojący bungalow wymaga jacy remontu \$139 900
- 3 piętrowy wolno stojący dom do małego remontu TYLKO \$149 900
- Georgan Bay piękna rezydencja blisko wody cena \$204 900

KAMIL KOWALCZYK

Biuro 536 - 5000

Dom 690 - 4182

24 godzinny serwis

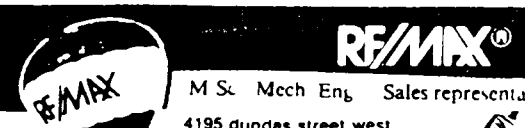

Realtor

217 RONCESVALLE AVE
TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domów
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentów
poleca Państwu wszelkiego rodzaju domy
i interesy, 3-dniowe, komputerowe
wyprowadzenie w informacji gwarantuje
najlepsze okazje

Proszę dzwonić całą dobę
532 - 4441

M Sc Mech Eng Sales representative
4195 dundas street west
toronto ontario M8X 1Y4Bohdan (Bob)
SZEWCZYKBiuro 231 - 0600,
Dom 247 - 4437OKAZJA DLA
BUDOWLANCA (stolarza)
DOM DO REMONTU

- OBECNIE mieszkanie \$1500/miesiąc dochodu z wynajmu
- PO REMONCIE około \$40000 dochodu,
- POŻYCZKA 85% ceny zapewniona,
- OPLATA WSTĘPNA do uzgodnienia

MARQUIS

2820 Markham Road, Scarborough, Ontario M1S 2B2
Bus (416) 298 - 3113

ANDREW MARCZAK

Rcs 266 - 9365

UDZIELI WSZEKIEJ POMOCY
PRZY KUPNIE-SPRZEDAŻY DOMU
W WSCHODNIEJ CZĘŚCI MIASTA

JULIA
KORPAŁA

biuro 259-9231

dom 255-5954

Dundas i Dixie Mississauga Townhouse 3 sypialnie cena \$99 500

Fern Sorauren dom murowany dwupiętrowy odnowiony dochodowy 3 samodzielne mieszkania Cena \$ 276 900

Tel. 298 - 2800

CAMDEC REAL ESTATE LTD

Member Broker
4072 Sheppard Avenue East

Pragniesz kupić dom? Masz rację!
STĄC CIĘ NA WIĘCEJ NIŻ MYŚLISZ!
Chcesz się upewnić? - Zadzwoń dziś!

PAWEŁ
ZIOMECKI
Dom 445-6810GABRIELA
MIROWSKA
Dom 445-0317TADEUSZ
HUBERT
Dom 443-9825

Scarborough • Markham • Ajax • Pickering

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji
w zakresie sprzedaży kupna i wynajmu
posiadłości w Burlington Hamilton
i okolicach
Prosimy dzwonić

Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639 - 8004 - czynny całą dobę

TEL domowy (416) 332 - 8119

ADVANCE REAL ESTATE LTD

Danuta Kotapka

UDZIELI FACHOWEJ I ZYCZLIWEJ POMOCY
W SPRAWACH KUPNA I SPRZEDAŻY
NIERUCHOMOŚCI

Biuro: 534-9246

Dom: 769-5394

DO SPRZEDANIA

Etobicoke Burnhamthorpe/The West Mall wolnostojący
murowany bungalow 3 sypialnie ładnie wykonany ba
sement z oddzielnym wejściem nadaje się na wygodny duży
apartament do wynajmowania Garaż i prywatny zajazd
Bardzo dobrze utrzymany czysty dom Parć kroków do ko
munikacji cicha ulica porządna dzielnica Cena \$219 000

Windsor blisko Bloor 2 sypialniowy duży apartament
dom w budowie Do oddania w grudniu 4 sypialnie pokój
rodzinny z kominkiem podwójny garaż i zajazd duża dział
ka blisko szkół i komunikacji okazja cena \$187 000

Zachodnia Mississauga nowy wolno stojący murowany
dom w budowie Do oddania w grudniu 4 sypialnie pokój
rodzinny z kominkiem podwójny garaż i zajazd duża dział
ka blisko szkół i komunikacji okazja cena \$187 000

Royal York/Lakeshore wolno stojący murowany duplex
2 sypialniowe oddzielne mieszkania Basement z oddziel
nym wejściem nadaje się po wykonczeniu na trzeci aparta
ment ładna działka Podwójny garaż i zajazd Wygodna
lokalizacja blisko komunikacji szkół i sklepów

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL firmy sprzedającej
samochody GM

SALES and LEASING

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję lub 100 tys. km
(power train) oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys. km

• Wielki wybór z silnikami przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu • Szeroki wybór nowych i używanych samochodów • Używane samochody mają do 100 000 km i roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów - załatwia na poczekaniu sprzedaż pożyczkę. Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako polecanik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako SENIOR MASTER SALESMAN. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA.

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont (przy College Str.)

CRANKSHAFT SERVICE
AND SUPPLIES LTD

ROK GWARANCJI NA CZĘŚCI I PRACĘ

Wykonujemy remonty kapitalne wszystkich typów silników wraz z zainstalowaniem i serwisem. Wszelkie inne naprawy. Posiadamy na wymianę wały korbowe, głowice oraz części do silników.

537-2529

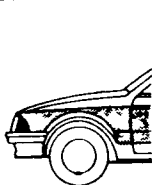
537-5857

483 DUPONT
(NEAR BATHURST)
S. IGNAKIEWICZ

QUEEN
ELECTRONICS
SERVICE

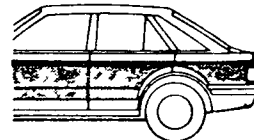
1604 Queen St W
Inż. Zbigniew TARASIUK
ZAWIADAMIA
o otwarciu nowego zakładu
Radiowo telewizyjnego
NAPRAWIAMY TV VCR,
stereo, komputery
Naprawy u klienta
• KUPNO SPRZEDAŻ sprzętu
elektronicznego • Najniższe
ceny • Pełna gwarancja
TEL (416) 531-5765

256-267

E & M AUTOMOTIVE
MACHINE SHOP

Quality Engine Rebuilding
763-4106

Edward Kanas Marek Sitarz
3581 DUNDAS ST WEST TORONTO

- kapitalne remonty silników wszystkich typów (import oraz krajowe)
- podwyższamy moc silnika
- borowanie bloków
- szlifowanie koł zamachowych, głowic i wałów
- sprzedaż części zamiennych 10% zniżki

CHCĘ I MOGĘ

POMÓC TOBIE W WYBORZE, ZAKUPIE I
EKSPLOATACJI
NOWEGO LUB UŻYWANEGO SAMOCHODU

MAGIC WAGON! • SHADOW! • EXPO!
LE BARON! • LANCER! • ARIES!
DAYTONA! • DAKOTA! VANS and TRUCKS!
7 LAT GWARANCJI!

Wyprzedaz modeli 87. Do nabycia modele 88

MAM SAMOCHÓD DLA KAŻDEGO
POLSKI PRZEDSTAWICIEL

MACIEJ KARŁOWSKI

ACTIVE CHRYSLER DODGE

3400 LAKESHORE BLVD WEST
(przy 29 ulicy niedaleko Kościoła św. Teresy)

tel. 259-4605

tel domowy 239-5691

TOYOTA

TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSIDA
• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

Ostatnia szansa zakupu modeli 1987
na bardzo dogodnych warunkach

481-5216

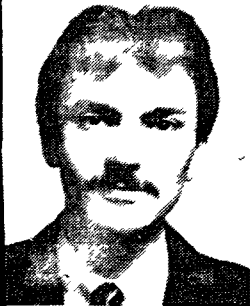
YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST

(tuz obok przystanku metra)

JACK
KLIMCZAK

Tel domowy
762-9421

RENOVATION
HOUSE

TEL 438-3943

Wykaszanie basmentów
renowacja kuchni, łazienek
instalacji elektrycznych, malowa-
nie kafelki, ścianki działowe
renovation

CARCARE Co
Gasoline Service
Station

Profesjonalna pomoc we wszelkich
sprawach związanych
z problemami samochodowymi
560 Farnsworth Ave
TEL 255-3245

SAFETY

AUTO REPAIRS

WIELEW SOKOLOWSKI
3005 Bloor St W. Etobicoke
TEL 231-6996

Swietlota, mechanika
umocnienie, wymiana
oleju, opon, hamulców
SZYBKIE I SŁABE

VAC
MECHANICAL
CONTRACTING

SPECIALIZING IN
INSTALLATIONS

• AIR CONDITIONING
• HEATING
• VENTILATIONS
• HUMIDIFIERS

TEL. 493-5786

Uprzejmie zawiadamiamy
o otwarciu nowego
kosmetyczno-fryzjerskiego
salonu

COSMETIC
DREAMS

at
KARIN'S HAIR
SALON

1625 Queen St W
przy Roncesvalles
TEL 588-8543

Specjalizujemy się w pielęgnacji
twarzy i ciała, kontynuując
najlepsze tradycje europejskiej
kosmetyki.
Oczyszczanie twarzy (facials)
usuwanie włosów przy pomocy
wosku (waxing), farbowanie brwi
i rzęs (eyelash and brow tinting)
make up manicure, pedicure
wraz z masażem stóp

WYNAJEM - KUPNO - SPRZEDAŻ

Mississauga - okazja, back split (dla 2 rodzin),
10 pok., 5 sypial., 3 łazienki, kominek. Blisko do
wszystkiego.
Bloor - 3-sypialniowy townhouse od zaraz.
Garden - murowany, dochodowy dom (\$12,000
rocznie) plus mieszkanie dla właściciela.
Etobicoke - 1 i 2-sypialniowy apartament z wido-
kiem na jezioro.
Mississauga - wolno stojące 3-sypialniowe mуро-
wane domy, do \$140,000

JACEK

HMT
EAGLE
REAL ESTATE LTD

GOGOLA

Biurowo 259-9231
Dom 826-0747

EURO-AMERICAN
ELECTRICIAN Inc.

Instalacje elektryczne
Residential, Commercial
Industrial
TEL (514) 334-2966

198

POLSKI
ZŁOTNIK

Zawiadamiamy o otwarciu nowego
sklepu złotniczego przy
87 Roncesvalles Ave. Toronto
Ont M6R 2K6
TEL (416) 532-6439

WYKONUJEMY USŁUGI
ZŁOTNICZE JAK

• grawerowanie
• naprawa biżuterii złotych i srebrnych
• wykonanie wyrobów z powierzo-
nego materiału według życzeń klienta
• naprawa zegarków

211-26

SZUKASZ TANIEGO, ELEGANCKIEGO
SAMOCHODU?
WSTĄP DO

OLD MILL
PONTIAC • BUICK
LTD.

2500 Bloor St W - Bloor / Jane

DAREK ZIELINSKI - nasz polski przedstawiciel
pomocze Wam kupić nowy lub używany samochód

DOSKONAŁY PROCENT BANKOWY
3,9% - 2 lata 7,9% - 4 lata

WYPRZEDAŻ SAMOCHODÓW • Pontiac Firebird
- \$1400 taniej • Pontiac 6000 - klimatyzacja za darmo
• Pontiac Firefly - 5 l benzyny na 100 km

D Z W O N DAREK ZIELINSKI

766-2443

240-251

Pomogę załatwić tanie ubezpieczenie

AUTO DRIVING SCHOOL
"THE HELPFUL PROFESSIONALS"
WOJTEK ANTCHAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji
oraz przygotowuje do egzaminów państwowych
(Kat "G")

TEL (416) 259-9965 res.; 536-5454 b. s.
1651 Bloor Str W, Toronto, Ont M6P 1A6

DOUBLE R
TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH
CIĘŻAROWYCH
KATEGORIA A i B

• Ocena umiejętności i kwalifikacji dla kierowców
• Nauka od podstaw wraz z możliwością
wydanych płat
Kierowca
L. Antchak
7095 WESTON RD (S of 401)

244-2725

SPORT

SPORT

SPORT

SPORT

SPORT

ELIMINACJE ME

Polska - Węgry 3:2

Po zwycięstwach nad NRD i Rumunią w meczach towarzyskich w środę 23 09 w eliminacjach mistrzostw Europy reprezentacja Polski pokonała Węgry 3:2.

Na stadionie Legii w Warszawie, piłkarze obu drużyn stworzyli ciekawe widowisko w którym było wiele efektownych akcji sztuczek piłkarskich (Detari Iwan) oraz padło 5 efektownych bramek Polacy rozpoczęli z wielkim animuszem.

Po kilku szybkich akcjach w 6 minucie Waldemar Prusik przekazał piłkę Janowi Urbanowi. Jego strzał odbił co prawda bramkarz rywali ale Dariusz Dziekanowski nie miał trudności z umieszczeniem piłki w opuszczonej bramce.

Ołbrzymia radość z tak rychłego objęcia prowadzenia a po czterech minutach zimny prysznic. Nacierający na polską bramkę Ferenc Meszaros wykorzystał błąd naszych obrońców niemal z linii końcowej dosrodkował na głowę Gyorgyi Bogara i zrobiło się 1:1.

Taki obrót sprawy wyraźnie wytracił z rytmu jedenastkę gospodarzy. Pozostawiali oni przeciwnikom stanowczo za dużo swobody. Praktycznie do końca pierwszej połowy na boisku z małymi przerwami dominowali Mađiary.

W 58 minucie poprawili się humorzy sympatyków biało-czerwonych. Otrzymałszy piłkę od Dziekanowskiego aktywny zresztą w całym meczu Ryszard Tarasiewicz podciągnął kilka metrów i z odległości ok. 30 metrów strzelił kapitalnie tuż pod poprzeczkę. Piękny gol o którego zdobyciu większość naszych futbolistów może sobie tylko pomarzyć.

PUCHARY EUROPEJSKIE

"Czarna środa" polskich drużyn

Z czwórki polskich drużyn piłkarskich startujących w pucharach europejskich tylko jednej Gornikowi Zabrze udało się awansować do II rundy. Jest to smutna i bolesna wiadomość dla polskich kibiców którzy po pierwszych meczach I rundy liczyli na awans nawet 3 zespołów. Najbardziej za wiodły drużyny Śląska i GKS Zespół wrocławski po remisie 0:0 z Realem Sociedad miał znakomitą sytuację wyjściową na wyeliminowanie Hiszpanów którzy nie są przeciętnej klasy zespołem co Real Madryt Barcelona czy Atletico M. Niestety, piłkarze Śląska mający w swoim składzie wielu reprezentantów Polski zawiedli na całej linii przegrywając 0:2 i odpadając z rozgrywek. Także GKS Katowice po porażce 0:1 w pierwszym meczu, z przeciętnie grającym zespołem rumuńskim miał szansę na awans jako że wynik był do odrobienia. Niestety i tutaj spotkał nas srogi zawód.

Katowiczanie przegrali ze Sportulem Bukareszt 1:2 i Rumuni zagrają w II rundzie. Na Pogon która w pierwszym meczu zremisowała w Szczecinie z Veroną 1:1 mało kto liczył i rzeczywiście szczecinianie nie zrobili niespodzianki przegrywając 1:3. Jedynie Gornik Zabrze po zwycięstwie nad mistrzem Grecji Olimpiakosem Pireus 2:1 wywalczył awans do II rundy ponieważ w pierwszym spotkaniu był remis 1:1. Porazki polskich drużyn są kolejnym dowodem pogłębiającym się kryzysu polskiej piłki. Oto ciekawsze wyniki meczów rewanżowych I rundy. W nawiasach wyniki pierwszych spotkań.

Po zaledwie czterech minutach po nownie w polskich obozie rozległ się okrzyk radości. Dokładnie piłka wędrowała tak Wandzik Araszkiewicz Iwan Araszkiewicz. Ten zaprezentował rajd prawą stroną dosrodkował piłkę przeleciała błyskawicznie obok bramkarza Diszla i trafiła do nadbiegającego ku pustej bramce Marka Lesniaka który nie zmarnował tej wybornej okazji.

W 64 min nie popisali się polscy obrońcy (byli najsłabszą formacją tego meczu) którzy stali jak wmurowani, patrząc jak Detari wykladał piłkę na głowę Maszarosowi a ten nie zmarnował sytuacji i zrobiło się 3:2. W 72 min ten sam zawodnik po ograniu polskich obrońców strzelił w słupek. Do końca trwała wyrównana walka o każdy metr na boisku. W tym interesującym spotkaniu pierwszoplanowymi postaciami w polskim zespole byli Tarasiewicz i Lesniak. Zestawienie polskiej defensywy było ponoc wielkim nieporozumieniem. Następny mecz Polska rozegra 14 10 a jej przeciwnikiem będzie Holandia.

POLSKA WĘGRY 3:2 (1:1)

Bramki: Polska - Dziekanowski 6, Tarasiewicz 58, Lesniak 62. Węgry - Bogar 10, Meszaros 64. Sędziowali: Ture jako główny oraz Kutay i Akcay (Turcja). Widzów 12 000.

POLSKA Wandzik, Grembowski, Dankowski (46, Araszkiewicz), Krol, Cisek (66, Jakolcewicz) - Tarasiewicz, Iwan, Prusik, Urban - Dziekanowski, Lesniak.

PUCHAR EUROPY

Glasgow Rangers - Dynamo Kijów (0:1)	2:0
Galatasaray (Turcja)	
PSV Eindhoven (0:3)	2:0
Dynamo Berlin - Bordeaux (0:2)	0:2
Napoli - Real Madryt (0:2)	1:1
Anderlecht B - Malmoe (1:0)	1:1
Sredets Sofia - Bayern M (0:4)	0:1
MTK Budapeszt - Steaua Bukareszt (2:2)	2:0

PUCHAR ZDOBYWCOW PUCHAROW

FC Tirol - Sporting Lizbona (0:4)	4:2
Den Haag (Holandia)	
Ujpest Dosa (0:1)	3:1

Olimpique Marsylia - LOK Lipsk (0:0)	1:0
--------------------------------------	-----

PUCHAR UEFA

AC Milan - Sporting Gijon (Hiszpania) (0:1)	3:0
Dynamo Tbilisi - Lokom Sofia (1:3)	3:0
Auxerre - Panathinaikos Ateny (0:2)	3:2
Dynamo Drezno - Spartak Moskwa (0:3)	1:0
Espanol Barcelona - Borussia M (1:0)	4:1
FC Brugge - Zenit Leningrad (0:2)	5:0
Belenenses (Portugalia) - Barcelona (0:2)	1:0
Lokeren - Honved Budapeszt (0:1)	0:0
Bayer Leverkusen - Austria Wieden (0:0)	5:1
Borussia Dortmund - Celtic Glasgow (1:2)	2:0
Bohemias Praga - Beveren (Belgia) (0:0)	1:0

Drużyny oznaczone grubszym drukiem uzyskały awans do II rundy.

Odgłosy 7 kolejki ekstraklasy

Pogon Szczecin - Legia W wa 1:1 (0:0). Bramki: Pogon - Ostrowski 75, Legia - Dziekanowski 55. Widzów 17 tys. Pomimo że Pogon posiadała w tym meczu optyczną przewagę nie potrafiła tego udokumentować bramkami. Legia rozegrała dobry mecz i gdy tylko nadarzyła się okazja groźnie kontratakowała.

ŁKS Łódź - Lech Poznań 2:2 (1:1). Bramki: ŁKS - Więzik 27, R. Robakiewicz 70, Lech - Pachelski 28, Kruszczyński 50. Widzów 12 tys. Wyrównany i na dobrym poziomie mecz. Lider ekstraklasy trochę jednak zawiodł i lepiej w tym dniu prezentowała się drużyna poznańska.

Gornik Zabrze - Lechia Gdansk 2:0 (2:0). Bramki: Cyron 7, Dankowski 20. Widzów 15 tys. Bardzo dobra pierwsza połowa Gornika który grał szybko i pomysłowo. Druga część spotkania nie była już tak efektowna - choć zabranie nadal zdecydowanie przeważało.

GÓRNIK ZABRZE nowym liderem

10 kolejka I ligi piłkarskiej przyniosła zmianę lidera. W meczu na szczycie Śląsk Wrocław pokonał ŁKS 2:1 co kosztowało łódzian utratę przodownictwa. Na porażce ŁKS skończyła się Gornik Zabrze który dzięki zwycięstwu w Białymstoku został nowym liderem ekstraklasy. Na uwagę zasługuje awans Stali St. Wola która po zwycięstwie za 3 pkt nad Olimpią przesunęła się z 15. na 9. pozycję. Wyniki 10 kolejki.

Szombierki Bytom - Bałtyk Gdynia 0:1. Lech Poznań - Gornik Wałbrzych 0:0. Widzew Łódź - Legia W wa. Stal St. Wola - Olimpia Poznań 4:1. Lechia Gdansk - Pogon Szczecin 0:1. GKS Katowice - Zagłębie Lubin 1:0. Śląsk Wrocław - ŁKS Łódź 2:1. Jagiellonia Białystok - Gornik Z 1:3.

TABELA	pkt	bramki
1 Gornik Z	16	22:13
2 ŁKS	15	15:7
3 Śląsk	15	13:6
4 Widzew	13	11:6
5 Lech	13	11:7
6 Pogon	12	13:12
7 GKS	11	13:11
8 Legia	10	13:12
9 Stal	8	11:14
10 Bałtyk	8	6:9
Szombierki	8	6:9
12 Lechia	8	4:8
13 Jagiellonia	7	8:12
14 Zagłębie	6	5:10
15 Olimpia	6	11:17
16 Gornik W	4	3:12

Bałtyk Gdynia - GKS Katowice 0:0. Widzów 5 tys. Mecz na przeciętnym poziomie. Na pewno wpływ na grę miał ulewny deszcz który zamienił boisko w grzęzawiisko.

Stal St. Wola - Szombierki Bytom 1:1 (0:1). Bramki: Stal - Sajdak 80, Szombierki - Lissek 27. Widzów 12 tys. Po uzyskaniu prowadzenia w 27 min. piłkarze Szombierek byli zespołem dominującym. W drugiej połowie było mianie grało na utrzymanie wyniku ale ambitni piłkarze Stali zdołali wyrównać na 10 min przed końcem spotkania.

Śląsk Wrocław - Jagiellonia Białystok 2:1 (2:1). Bramki: Śląsk - Mandziejewicz 16, 26, Jagiellonia - J. Bayer 6. Widzów 25 tys. Szybka utrata bramki nie speszzyła drużyny Śląska która forsowała mocne tempo i na efekty nie trzeba było długo czekać. Druga połowa była już mniej ciekawa - jako że piłkarze Śląska myśleli już byli w San Sebastian.

Olimpia Poznań - Zagłębie Lubin 2:1 (1:0). Bramki: Olimpia - Najtkowski 45, Mencil 48, Zagłębie - Kurant 86. Widzów 2 tys. Niezły mecz w którym ambitnie grający piłkarze obu drużyn stworzyli wiele sytuacji podbramkowych. Niestety skuteczność była fatalna.

Gornik Wałbrzych - Widzew Łódź 0:1 (0:0). Bramka: Wraga 74. Widzów 8 tys.

Z trzech rozegranych spotkań na własnym boisku wałbrzyskanie wypadli najgorzej ale w meczu z Widzewem byli bez szans. Łódzianie zaprezentowali bardzo dojrzały futbol.

Najlepsi strzelcy: 6 bramek - Dziekanowski, 5 - Furtak, R. Robakiewicz, Lesniak, Urban, 4 - Więzik.

SMOLAREK W CENIE

Włodzimierz Smolarek występujący w Eintrachcie Frankfurt (RFN) ubiegły sezon miał bardzo udany. Prawie w każdym meczu należał do najlepszych zawodników swojej drużyny. Ostatnio Smolarkiem zainteresował się Feyenoord Rotterdam i jeden z pierwszoligowych klubów angielskich (nazwy oficjalnie nie podano). Smolarek zapytany o ewentualną zmianę klubu odpowiedział: 'Obecnie drużynę wzmocnił Detari i wierzę że wspólnie pomożemy Eintrachtowi wywalczyć miejsce w czółowce. Chce pozostać w Eintrachcie i z tą drużyną odnosić sukcesy tak jak kiedyś z Widzewem' zakończył W. Smolarek.

W Smolarek (w środku) strzela kolejną bramkę w Bundeslidze.

2. liga

GRUPA I

Stocznowiec - Jastrzębie	0:3
Zagłębie Wlb - Piast GL	1:0
Urania - Gwardia W	0:1
Polonia - Piast N.R.	1:1
Śleza - Odra W	0:1
Zawisza - Stal Stocznia	2:3
Odra O - Słon	0:1
Radomiak - Ruch	0:0

1 Piast N.R.	7	13	11-4
2 Ruch	7	13	10-3
3 Jastrzębie	7	12	14-4
4 Śleza	7	10	7-2
5 Polonia	7	9	12-7
6 Odra O	7	7	10-9
7 Zagłębie Wlb	7	7	8-7
8 Odra W	7	7	9-9
9 Gwardia W	7	7	3-4
10 Zawisza	7	6	8-9
11 Słon	7	6	3-5
12 Radomiak	7	5	4-9
13 Urania	7	4	4-10
14 Stal Stocznia	7	4	2-3
15 Piast GL	7	2	3-8
16 Stocznowiec	7	0	3-13

GRUPA II

Zagłębie S - Stal M.	3:1
Bron - Gornik	0:0
Stal Rz. - Belchatow	3:0
Błękitni - Avia	0:1
Motor - Olimpia	2:2
Włocławek - Igloopol	1:0
Hutnik - Resovia	0:2
Gwardia Sz. - Wisła	2:2

1 Broń	7	11	8-2
2 Zagłębie S	7	11	7-2
3 Stal M	7	11	9-6
4 Gornik	7	10	9-4
5 Włocławek	7	10	8-5
6 Igloopol	7	9	7-3
7 Resovia	7	7	7-7
8 Stal Rz.	7	6	9-10
9 Hutnik	7	6	7-8
10 Gwardia Sz.	7	5	7-9
11 Motor	7	5	8-11
12 Olimpia	7	5	5-8
13 Avia	7	5	3-7
14 Błękitni	7	5	6-10
15 Wisła	7	4	6-8
16 Belchatow	7	2	4-10

HOKAJ

Efektowny start Podhala

Po czteromiesięcznej przerwie hokeiści wrocili ponownie na I ligowe lodowiska. Jak przystało na mistrza najefektowniej zaigrowało sezon nowatorskie Podhale zwyciężając 9:0 we własnej hali drużynę ŁKS. Pozostałe wyniki I kolejki.

Naprzód Janów - Zagłębie Sos	4:5
Cracovia - Unia Oswiecim	8:2
GKS Tychy - GKS Katowice	11:3
Polonia Byt - Stocznowiec G	4:2

PIŁKA RĘCZNA

Cracovia mistrzem jesieni

Zakończyła się I runda rozgrywek ekstraklasy piłki ręcznej kobiet. Zgodnie z oczekiwaniami mistrzem jesieni została drużyna mistrza Polski Cracovia która o 1 pkt wyprzedza najgroźniejszych konkurentów AKS Chorzów. Wyniki 8 i 9 kolejki.

Cracovia - Śleza Wrocław	30-23
Cracovia - AZS Wrocław	24-17
Pogon Szcz - Otmęt Krapkowice	37-13
Pogon Ruch Chorzow	20-23
Start Gdansk - Otmęt	31-23
Start Ruch	25-17
AZS Katowice - Piotrcovia	23-22
AKS Chorzow - AZS Wrocław	24-22
AKS Chorzow - Śleza Wrocław	20-20

1 Cracovia	16:2	227-188
2 AKS	15:3	213-191
3 Śleza	12:6	220-207
4 Start	10:8	207-199
5 Otmęt	8:10	202-235
6 Piotrcovia	8:10	204-217
7 AZS Wrocław	6:12	186-185
8 Ruch	6:12	196-196
9 Pogon	6:12	203-206
10 AZS Katowice	5:15	181-237

Rubrykę sportową zredagował Adam POLAŃSKI